

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**КАФЕДРА АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ, ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА
ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ**

**Волошин М.А., Григор'єва О.А.,
Світлицький А.О., Апт О.А., Тігієвська Т.В., Матвейшина Т.М.**

**АНАТОМІЯ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ.
БУДОВА ТРАВНОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

**для підготовки до підсумкового контролю з дисципліни
студентів І курсу медичних факультетів спеціальності
224 «Технології медичної діагностики та лікування»**

1964
Запоріжжя

ANATOMIA -
VIRGO SANCTA EST

Запоріжжя
2023

*Затверджено на засіданні Центральної методичної Ради ЗДМУ
(протокол № 3 від « 23 » лютого 2023 р.)
та рекомендовано для використання в освітньому процесі*

Автори:

*Волошин М. А., Григор'єва О. А., Світлицький А. О., Апт О. А., Тітієвська Т. В.,
Матвейшина Т. М.*

Рецензенти:

*В. М. Євтушенко – завідувач кафедри гістології, цитології та ембріології ЗДМУ
доктор медичних наук, професор;
О. Г. Алієва – доцент кафедри медичної біології, паразитології та генетики ЗДМУ
кандидат медичних наук, доцент.*

Анатомія внутрішніх органів. Будова травної та дихальної системи: навчально-методичний посібник для підготовки до підсумкового контролю з дисципліни студентів І курсу медичних факультетів спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування» / М. А. Волошин, О. А. Григор'єва, А. О. Світлицький, О. А. Апт, Т. В. Тітієвська, Т. М. Матвейшина. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2023. – 96 с.

Навчально-методичний посібник для підготовки до підсумкового контролю з дисципліни «Анатомія людини» студентів І курсу медичних факультетів за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування». Зміст тестових завдань повністю відповідає діючій навчальній програмі з дисципліни «Анатомія людини» для підготовки фахівців рівня бакалавр зі спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування». Тестові завдання, що представлені у збірнику систематизовано на розділи: «Травна система», «Дихальна система», до кожного з розділів додані «Пояснення до тестів».

УДК 611(079.1)

©Колектив авторів, 2023
©ЗДМУ, 2023

ЗМІСТ

Вступ	4
Основні скорочення	5
Розділ I. Травна система	6
Частина 1. Анатомія органів ротової порожнини та її похідних.....	6
Відповіді та пояснення до тестів з теми: «Анатомія органів ротової порожнини та її похідних».....	10
Частина 2. Анатомія глотки, стравоходу, шлунка.....	22
Відповіді та пояснення до тестів з теми: «Анатомія глотки, стравоходу, шлунка».....	26
Частина 3. Анатомія тонкої і товстої кишок.....	36
Відповіді та пояснення до тестів з теми: «Анатомія тонкої і товстої кишок».....	40
Частина 4. Анатомія великих травних залоз.....	48
Відповіді та пояснення до тестів з теми: «Анатомія великих травних залоз».....	51
Частина 5. Анатомія очеревини.....	59
Відповіді та пояснення до тестів: «Анатомія очеревини».....	63
Розділ II. Дихальна система	70
Частина 1. Анатомія верхніх дихальних шляхів: ніс, носова порожнина, носоглотка, гортань.....	70
Відповіді та пояснення до тестів: Анатомія верхніх дихальних шляхів: ніс, носова порожнина, носоглотка, гортань.....	74
Частина 2. Анатомія нижніх дихальних шляхів та органів дихання: трахея, бронхи, легені, плевра.....	87
Відповіді та пояснення до тестів: Анатомія нижніх дихальних шляхів та органів дихання: трахея, бронхи, легені, плевра.....	89
Рекомендована література	94

ВСТУП

Збірник містить тестові завдання, що дозволяють проводити поточний, модульний та підсумковий контроль успішності студентів медичних ЗВО з дисципліни «Анатомія людини», що навчаються за спеціальністю 224 «Технології медичної діагностики та лікування».

Тестові завдання прості, закритого типу – студенту пропонується обрати одну правильну відповідь із запропонованих п'яти варіантів.

Тестові завдання, що представлені у збірці систематизовано на розділи: «Травна система», до кожного розділу, в кінці, додані ключі з вірними відповідями та «Пояснення до тестів».

Рекомендована кількість тестових завдань для поточного контролю складає 10 – 20 тестів, для диференційного заліку (семестрового контролю) – 50-80, для підсумкового іспиту – 80. Час на відповідь розраховується виходячи з того, що на виконання одного завдання студент витрачає одну хвилину. Тести адаптовані для формування опитувальних форм на базі MS FORMS. Запропоновані у збірнику завдання є частиною комплексної підготовки студентів до складання Ліцензійного іспиту КРОК-М.

Пройти пробне тестування (на платформі EdX) студенти можуть пройти за посиланням:
https://courses20.zsmu.edu.ua/course_category/kafedra-anatomiyyi-lyudini-operativnoyi-hirurgiyi-i-topografichnoyi-anatomiyi

Зміст тестових завдань повністю відповідає діючій навчальній програмі з дисципліни «Анатомія людини» для підготовки фахівців рівня бакалавр зі спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування», яку можна переглянути за QR-кодом, або перейдіть за наведеним посиланням:
https://zsmu.sharepoint.com/sites/hanat_osta/SitePages/NMZ.aspx

Для ознайомлення з силабусом з дисципліни «Анатомія людини» для спеціальності ТМДЛ скористайтесь наведеним QR-кодом, або перейдіть за посиланням :
https://zsmu.sharepoint.com/sites/msteams_f57dc2

Треба зауважити, що всі матеріали представлені в збірнику не мають комерційного характеру та використовуються тільки з навчальною метою. Всі наведені у збірнику малюнки та схеми, крім авторських, були взяті з ресурсів інтернету, де вони були у вільному доступі та їх використання не було обмежене авторськими правами.

Малюнки на титульній сторінці взято з ресурсів:
<https://svyat.kyivcity.gov.ua/news/44098.html>, <https://www.deccanchronicle.com/>,
<https://www.highend3d.com/>

Основні скорочення

a. – aa. (arteria – arteriae) – артерія – артерії

v. – vv. (vena – venae) – вена – вени

n. – nn. (nervus – nervi) – нерв – нерви

lig. – ligg. (ligamentum – ligamenta) – зв'язка – зв'язки

m. – mm. (musculus – musculi) – м'яз – м'язи

proc. – procc. (processus – processus) – відросток – відростки

r. – rr. (ramus – rami) – гілка – гілки

n. l. – nn. l. (nodus lymphoideus – nodi lymphoidei) – лімфовузел – лімфовузли

art. – artt. (articulatio) – суглоб – суглоби

ncl. – ncll. (nucleus – nuclei) – ядро – ядра

gl. (glandula) – залоза

ggl. (ganglion) – вузел

pl. (plexus) – сплетення

ant. (anterior) – передній

post. (posterior) – задній

int. (internus) – внутрішній

ext. (externus) – зовнішній

med. (medialis) – присередній

lat. (lateralis) – бічний

sup. (superior) – верхній

inf. (inferior) – нижній

prof. (profundus) – глибокий

supf. (superficialis) – поверхневий

dx. (dexter) – правий

sin. (sinister) – лівий

АНС – автономна нервова система

ЦНС – центральна нервова система

ПНС – периферична нервова система

ШКТ – шлунково-кишковий тракт

РОЗДІЛ 1. ТРАВНА СИСТЕМА

Частина 1. Анатомія органів ротової порожнини та її похідних

1. **Яка цифрова скорочена формула постійних зубів з наведених вірна?**
 - A. 2122
 - B. 2123
 - C. 2132
 - D. 2213
 - E. 2231
2. **Яка частина зуба вкрита емаллю?**
 - A. Корінь
 - B. Коронка
 - C. Пульпа
 - D. Шийка
 - E. Канал кореня
3. **Які зуби відсутні серед тимчасових?**
 - A. Ікла
 - B. Моляри (великі кутні)
 - C. Премоляри (малі кутні)
 - D. Латеральні різці
 - E. Мезіальні різці
4. **Яка частина зуба вкрита цементом?**
 - A. Корінь
 - B. Коронка
 - C. Пульпа
 - D. Шийка
 - E. Канал кореня
5. **Як називається рихла сполучна тканина, що заповнює порожнину зуба?**
 - A. Дентин
 - B. Емаль
 - C. Періодонт
 - D. Пульпа
 - E. Цемент
6. **Куди відкривається протока привушної залози?**
 - A. Латерально від вуздечки язика
 - B. У присінку рота, на рівні верхніх кутніх зубів
 - C. У присінку рота, на рівні нижніх кутніх зубів
 - D. У порожнину рота, на рівні ікл
 - E. У порожнину рота, на рівні нижніх кутніх зубів
7. **Який мигдалик знаходиться між піднебінними дужками?**
 - A. Глотковий
 - B. Піднебінний
 - C. Трубний
 - D. Язиковий
 - E. Ротовий
8. **Куди відкривається протока піднижньощелепної слинної залози?**
 - A. Латерально від вуздечки язика
 - B. У порожнину рота, на рівні ікл
 - C. У присінку рота, на рівні верхніх кутніх зубів
 - D. У присінку рота, на рівні нижніх кутніх зубів
 - E. У порожнину рота, на рівні нижніх кутніх зубів
9. **Які кістки утворюють тверде піднебіння?**
 - A. Верхня щелепа й вилична
 - B. Піднебінна й верхня щелепа
 - C. Піднебінна й решітчаста
 - D. Піднебінна й леміш
 - E. Піднебінна й вилична

10. Яка структура ротової порожнини не має вуздечки?

- A. Верхня губа
- B. М'яке піднебіння
- C. Нижня губа
- D. Язик
- E. Жодна з перерахованих вище

11. Крізь який м'яз проходить протока привушної залози?

- A. Жувальний
- B. Крилоподібний
- C. Круговий м'яз рота
- D. Щічний
- E. Великий виличний

12. Які сосочки язика є найчисленнішими?

- A. Грибоподібні
- B. Жолобуваті
- C. Листоподібні
- D. Ниткоподібні
- E. Конічні

13. Які сосочки язика найменш численні?

- A. Грибоподібні
- B. Жолобуваті
- C. Листоподібні
- D. Ниткоподібні
- E. Конічні

14. Які сосочки язика розташовані по його краях?

- A. Грибоподібні
- B. Жолобуваті
- C. Листоподібні
- D. Ниткоподібні
- E. Конічні

15. Який зуб може мати три кореня?

- A. Великий кутній
- B. Ікло
- C. Малий кутній
- D. Латеральні різці
- E. Мезіальні різці

16. Яка структура не бере участі в утворенні зіву?

- A. Надгортанник
- B. Піднебінна фіранка
- C. Піднебінні дужки
- D. Спинка й корінь язика
- E. Усі перераховані вище

17. Яких власних м'язів язика в нормі не існує?

- A. Вертикальних
- B. Поздовжніх
- C. Поперечних
- D. Циркулярних
- E. Усіх перерахованих вище

18. Який з тимчасових зубів прорізується першим?

- A. Верхнє ікло
- B. Верхній мезіальний різець
- C. Нижнє ікло
- D. Нижній мезіальний різець
- E. Латеральні різці

19. Як називається основна речовина зуба?

- A. Дентин
- B. Емаль
- C. Пульпа
- D. Цемент
- E. Періодонт

20. Коли відбувається закладка зачатків зубів?

- A. 3 5-6-го тижня ембріогенезу
- B. 3 5-го тижня ембріогенезу
- C. 3 6-7-го тижня ембріогенезу
- D. 3 7-8-го тижня ембріогенезу
- E. 3 7-го тижня ембріогенезу

21. Коли відбувається закладка постійних зубів?

- A. Наприкінці 2 місяця внутрішньоутробного життя
- B. Наприкінці 4 місяця внутрішньоутробного життя

- С. 3 5 місяця
внутрішньоутробного життя
- Д. Наприкінці 3 місяця
внутрішньоутробного життя
- Е. 3 3 місяця
внутрішньоутробного життя

**22.Вада «заяча губа» виникає
внаслідок:**

- А. Незрошення піднебінних
відростків
- В. Незрошення присереднього
носового і верхньощелепного
відростків
- С. Незрошення лобових
відростків
- Д. Незрошення верхньощелепних
відростків
- Е. Незрошення нижньощелепних
відростків

**23.Сосочки, що знаходяться між
тілом і коренем язика:**

- А. Papillae foliatae
- В. Papillae fungiformes
- С. Papillae filiformes
- Д. Papillae valatae
- Е. Papillae conicae

**24.Епітелій яких сосочків має
схильність до зроговіння?**

- А. Papillae valatae
- В. Papillae fungiformes
- С. Papillae conicae
- Д. Papillae foliatae
- Е. Papillae filiformes

**25.Зуби з постійних, що
прорізаються першими?**

- А. Присередні різці
- В. Перші великі кутні
- С. Бічні різці
- Д. Другі великі кутні
- Е. Треті великі кутні

**26.М'яз, що натягуючи в
поперечному напрямку м'яке
піднебіння, буде розширювати
слухову трубу:**

- А. М'яз-підіймач піднебінної
завіски
- В. М'яз-натягувач піднебінної
завіски
- С. М'яз язичка
- Д. Піднебінно-язиковий м'яз
- Е. Піднебінноглотковий м'яз

**27.М'яз, що тягне язик вперед і
вниз сплющуючи його?**

- А. Під'язиково-язиковий м'яз
- В. Шило-язиковий м'яз
- С. Верхній поздовжній м'яз
- Д. Підборідно-язиковий м'яз
- Е. Нижній поздовжній м'яз

**28.Слинні залози, що виділяють
серозно-слизовий (змішаний)
секрет?**

- А. Під'язикові
- В. Піднебінні
- С. Привушні
- Д. Язикові
- Е. Піднижньощелепні

**29.Протока однієї з великих
слинних залоз, що проходить
під слизовою оболонкою дна
ротової порожнини і
відкривається разом з великою
під'язиковою протокою
невеликим отвором на
під'язиковому м'ясці:**

- А. Протока Вартона
- В. Протока Рівіна
- С. Протока Бартолліна
- Д. Протока Стенона
- Е. Протока Санторіні

Ключ до тестових завдань.

Розділ I. Травна система: Анатомія органів ротової порожнини та її похідних

1.	B	9.	B	17.	D	25.	B
2.	B	10.	B	18.	D	26.	B
3.	C	11.	D	19.	A	27.	D
4.	A	12.	D	20.	C	28.	E
5.	D	13.	B	21.	C	29.	A
6.	B	14.	C	22.	B		
7.	B	15.	A	23.	D		
8.	A	16.	A	24.	E		

Пояснення до завдань розділу I. Травна система: Анатомія органів ротової порожнини та її похідних

Завдання 1. Вірна відповідь В. 2123

Зубна формула – система опису зубів у ссавців у якій враховуються як тип, так і розташування зубів. У всіх ссавців є дві щелепи – верхні та нижні, при цьому кожна з них симетрична по вертикальній осі — тобто ліва і права сторони мають однаковий набір зубів, але при цьому нерідко верхня та нижня щелепа мають різні зуби. За типами усі зуби поділяються на різці, ікла (хижі зуби), премоляри (малі кутні зуби) та моляри (кутні зуби). У зубній формулі вказується, скільки якого типу зубів є на кожній щелепі з одного боку, а другий бік вважається ідентичним, тобто всього зубів удвічі більше. Порядок запису такий – вказується кількість зубів певного типу на верхній щелепі, а потім через риску на нижній. Порядок завжди такий: різці, ікла, премоляри, моляри. Часто типи зубів позначаються латинськими літерами з яких починаються їх латинські назви – (I) – лат. *d. incisivi*, (C) – лат. *d. canini*, (P) – лат. *d. premolares*, (M) – лат. *d. molares* відповідно, або I: C:P: M. Якщо описується зубна формула певної групи тварин і можливі варіації то вказуються крайні значення наприклад I 1-3, що слід читати як «від 1 до 3 різців». Якщо якогось типу зубів немає, наприклад в багатьох травоядних відсутні ікла, то ставиться цифра 0. Для дорослої людини Зубна формула – 2123. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 2. Вірна відповідь В.

Коронка

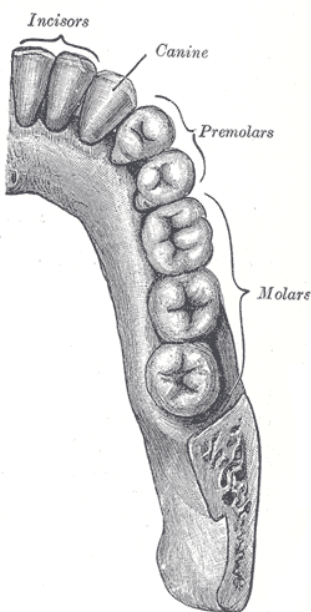
Зуби закріплені в зубних комірках щелеп, їхні корені нерухомо зрощені з окістям зубних комірок, утворюючи неперервне волокнисте з'єднання – вклинення (*gomphosis*). У дорослої людини 32 постійних зуби, у дитини – 20 молочних зубів. Кожен зуб складається з трьох частин. Масивна частина зуба, що виступає над рівнем зубної комірки, називається короною зуба (*corona dentis*). Виділяють і клінічну

коронку (*corona clinica*) – це частина зуба, що виступає над ясенним краєм. Дещо звужена частина – шийка зуба (*cervix dentis*) розміщена на межі між коренем і короною. У цьому місці з зубом зростається слизова оболонка ясен. Корінь зуба (*radix dentis*) розташований у зубній комірці щелепи, закінчується верхівкою кореня зуба (*apex radialis dentis*), на якій є маленький отвір верхівки зуба (*foramen apicis dentis*). Через цей отвір в зуб заходять судини і нерви. Виділяють також

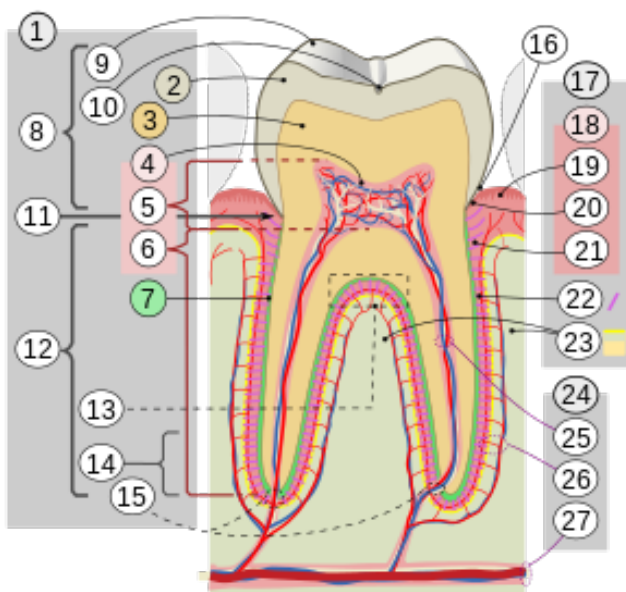
клінічний корінь (*radix clinica*) – це частина зуба, що вкрита яснами, тобто шийка зуба з його коренем. Емаль (*enamelum*) покриває коронку і шийку зуба і є найтвердішою тканиною в організмі людини. Емаль складається в основному з неорганічних сполук (96-97 %), це переважно фосфорнокислі солі кальцію, які утворюють кристали гідроксиапатиту і є твердою основою емалі. Карбонату та фториду кальцію дуже мало. Органічний компонент емалі (3-4 %) представлений білками глікопротеїнами. Глікопротеїнові фібрили, що мають діаметр приблизно 25 нм, утворюють матрикс емалі. (<https://anatom.ua>). Малюнок з сайту <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

Завдання 3. Вірна відповідь С. Премоляри (малі кутні)

Премоляри, малі корінні зуби (лат. *premolar, dentes premolares*) — два зуби, які розташовані в зубному ряду дорослої людини з обох сторін щелеп за іклами перед молярами. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 4. Вірна відповідь А. Корінь

Цемент (лат. *cementum*) (на малюнку під номером 7) – специфічна кісткова тканина, що покриває корінь та шийку зуба людини, а також зубів інших ссавців. Служить для щільного закріплення зуба у кістковому альвеолі. Цемент складається на 68-70% з неорганічного компонента та 30-32% з органічних речовин. Цемент поділяється на безклітинний (первинний) та клітинний (вторинний).

Первинний цемент прилягає до дентину та прикриває бічні поверхні кореня.

Вторинний цемент покриває верхівкову третину кореня та область біфуркації багатокореневих зубів.

Клітинний цемент складається з:

- цементацитів;
- цементобластів;
- міжклітинної речовини.

Цементоцити лежать у спеціальних порожнинах (лакунах) і за будовою схожі з остеобластами. Цементобласти – активні клітини, будівельники цементу, що забезпечують ритмічне відкладення нових шарів. Міжклітинна речовина складається з: основної речовини; волокон. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

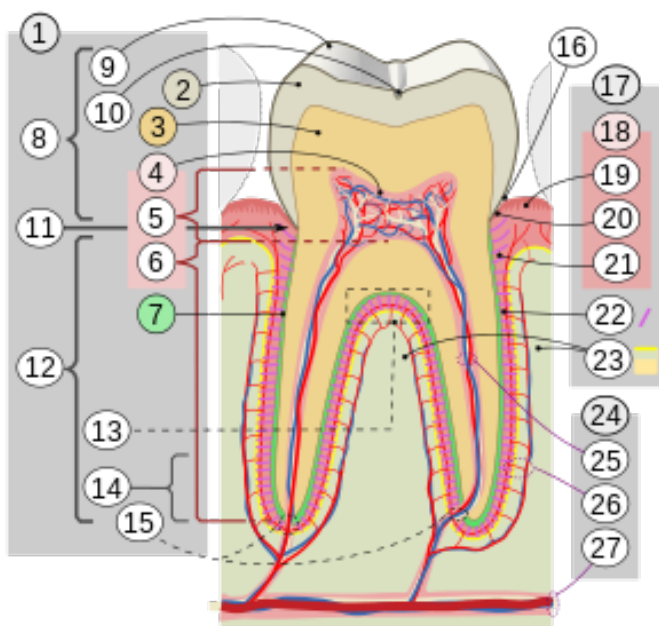
Завдання 5. Вірна відповідь D. Пульпа

Пульпа (лат. *pulpis dentis*) – (на малюнку під номером 4) м'яка пухка тканина, що складається із клітин і волокнистих структур, яка заповнює порожнину зуба (лат. *cavitas dentis*).

Пульпа зуба складається з пухкої сполучної тканини з великою кількістю кровоносних і лімфатичних судин, нервів.

За клітинним складом пульпу розділяють на чотири шари:

- периферичний шар;
- шар, бідний на клітини (так званий вейлевський);
- шар скупчених клітин;
- центральний шар.

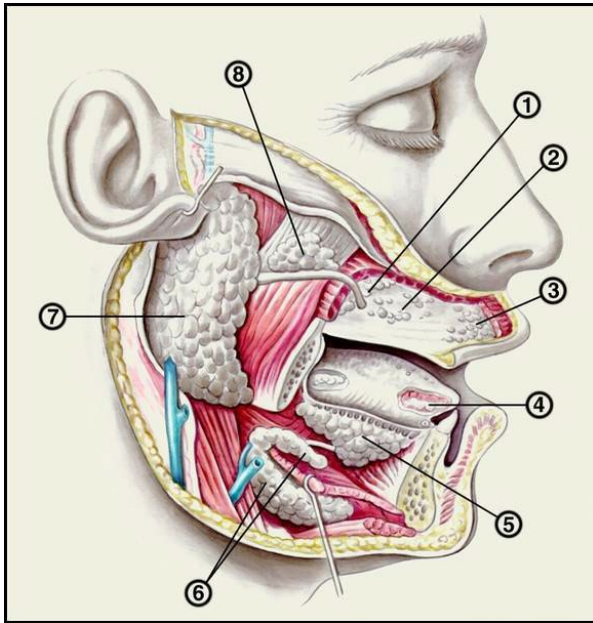

На периферії пульпи знаходяться кілька шарів одонтобластів, відростки яких проникають у дентинні каналці крізь усю товщу дентину, здійснюючи трофічну функцію. До складу відростків одонтобластів входять нервові закінчення, що забезпечують больові відчуття при механічному, фізичному й хімічному пошкодженні дентину. За шаром одонтобластів розташований шар, що складається головню з преколагенових волокон з незначною

кількістю клітин. У молодих зубів цей шар зустрічається вкрай рідко. Шар скупчених клітин і центральний шар містять численні клітини, головними з яких є фібробласти, гістіоцити й адвентиціальні клітини. Кровообіг і інервація

пульпи здійснюються завдяки зубним артеріолам і венулам, нервовим відгалуженням відповідних артерій і нервів щелеп. Проникаючи в зубну порожнину через апікальний отвір каналу кореня зуба, судинно-нервовий пучок розгалужується на дрібнішу мережу капілярів і нервів.
(<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

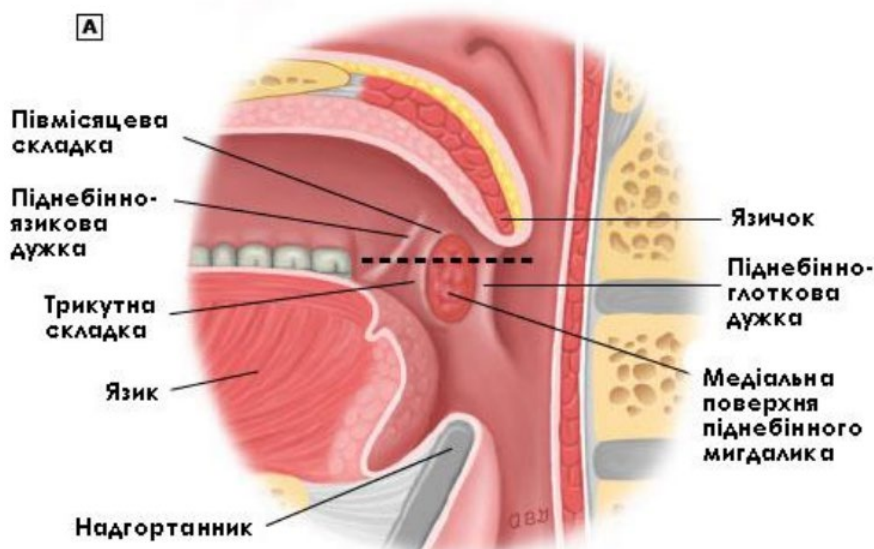
Завдання 6. Вірна відповідь В. У присінку рота, на рівні верхніх кутніх зубів

Привушна протока лежить на 1-2 см нижче від виличної дуги і біля переднього краю жувального м'яза загинається, пронизує щічний м'яз і відкривається на слизовій оболонці щоки в присінок рота проти верхнього другого великого кутнього зуба.

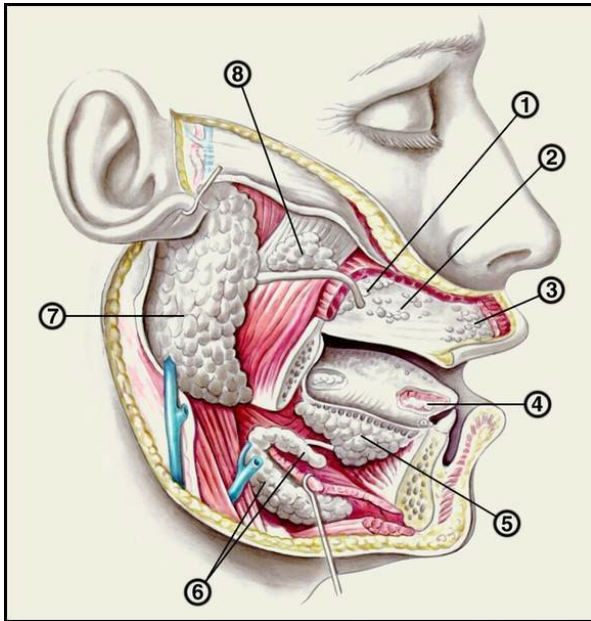
(<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 7. Вірна відповідь В. Піднебінний

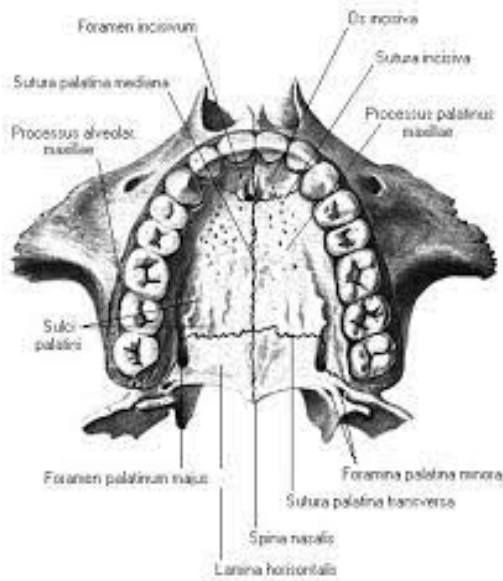
(<https://www.dokazovo.in.ua>)

Завдання 8. Вірна відповідь А. Латерально від вуздечки язика у сосочку

Протока підщелепної залози огинає задній край щелепно-під'язикового м'яза і відкривається на під'язиковому сосочку. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 9. Вірна відповідь В. Піднебінна й верхня щелепа

Тверде піднебіння (лат. *palatum durum*) – частина піднебіння. Відокремлює власне ротову порожнину від носової порожнини; займає передні дві третини всього піднебіння. В основі має кісткові елементи (піднебінні відростки верхніх щелеп і горизонтальні пластинки піднебінних кісток), покриті товстою слизовою оболонкою, щільно зрощеною з окістям. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 10. Вірна відповідь В. М'яке піднебіння

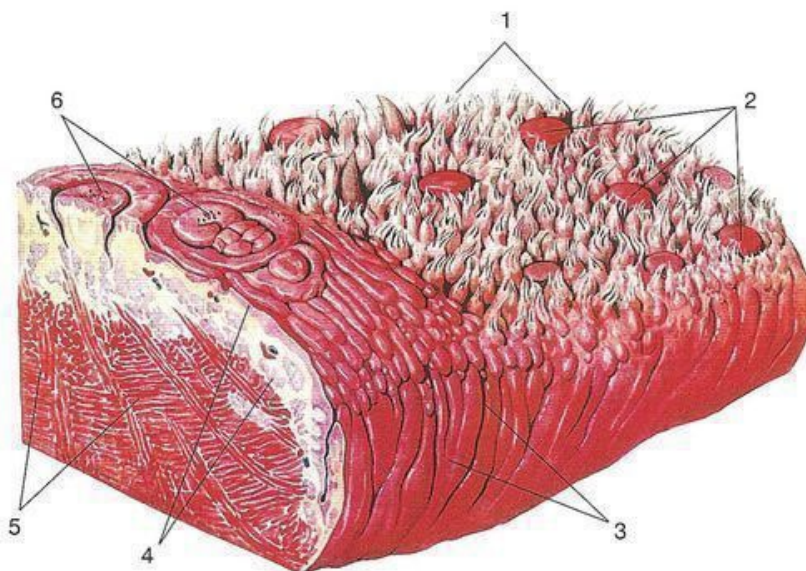

Зі структур, що перераховані, тільки м'яке піднебіння не має вуздечки.
(з сайту <https://naurok.com.ua/>)

Завдання 11. Вірна відповідь D. Щічний

Дивись малюнок до питання 8

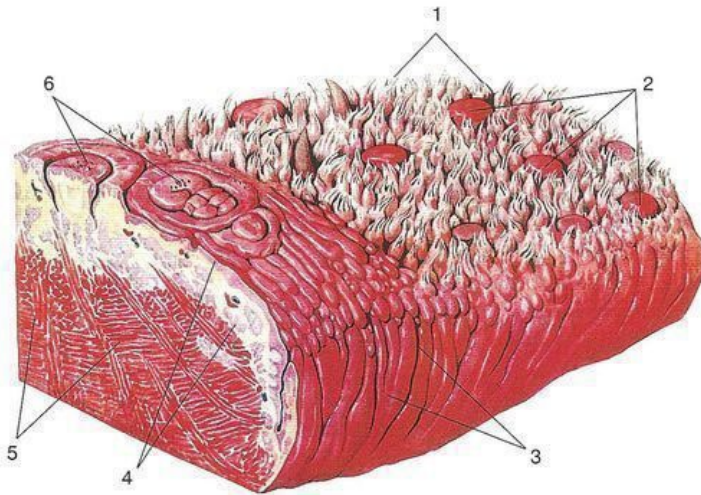
Завдання 12. Вірна відповідь D. Ниткоподібні

Сосочки язика. В області тіла язика епітелій та власна платівка слизової оболонки формують п'ять типів сосочків: ниткоподібні, конусоподібні, грибоподібні, жолобові та листоподібні. Ниткоподібні сосочки (papillae filiformes) (на малюнку під номером 1) – **найбільш численні**, розсіяні протягом

стіни і по краях язика. Довжина їх від 0,6 до 2,5 мм, товщина 1-6 мм. Спереду вони довші, ніж у задніх відділах спинки язика. Основу сосочка становить випинання власної платівки слизової оболонки, яке покрито багатошаровим плоским епітелієм ороговіваючого типу. Ниткоподібні сосочки не є смаковими органами. Вони функціонують як органи дотику та сприяють утриманню їжі мовою. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

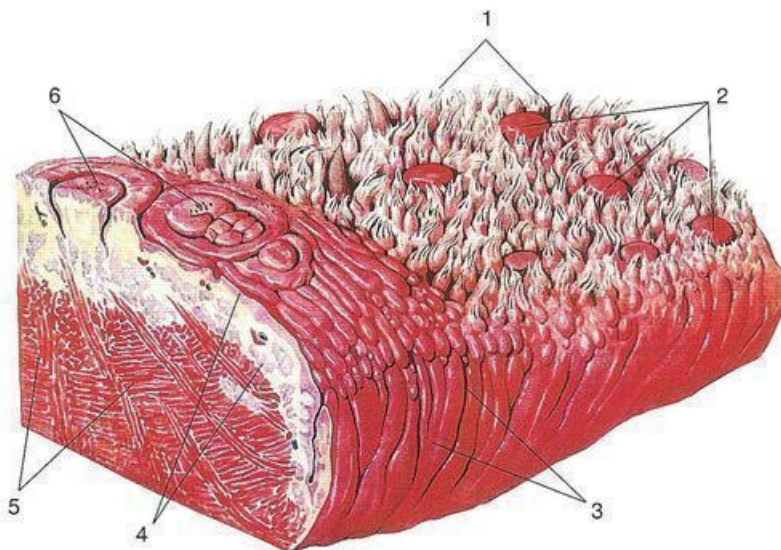
Завдання 13. Вірна відповідь В. Жолобуваті

Жолобуваті сосочки (papillae vallatae) (на малюнку під номером 6) – поблизу кореня язика і складаються з центрального сосочка, його валика та залоз. висота – 1-3 мм, діаметр – 2-3 мм. Їх налічується приблизно 7-12, вони розташовані на межі між тілом і коренем язика попереду межової борозни у вигляді римської цифри V.

За формою жолобуваті сосочки нагадують грибоподібні, але їхня верхня поверхня сплюснена і вони втоплені у поверхню язика внаслідок вrostання епітелію у власну пластинку слизової оболонки з утворенням рівчака й валика навколо сосочка. В епітелії бічних поверхонь жолобуватих сосочків міститься майже половина смакових бруньок (у людини їх є приблизно 2000).(<https://anatom.ua>)

Завдання 14. Вірна відповідь С. Листоподібні

Листоподібні сосочки (papillae foliatae) (на малюнку під номером 3) – розташовані по краях язика у вигляді поперечних складок (листіків) висотою 2–5 мм (по 4–8 з кожного боку язика). Ці сосочки добре розвинені у дітей. В епітелії листоподібних сосочків розташовані смакові бруньки. Між цими сосочками відкриваються вивідні

протоки малих слинних залоз, які виробляють переважно білковий секрет з великим вмістом різних ферментів). (<https://anatom.ua>)

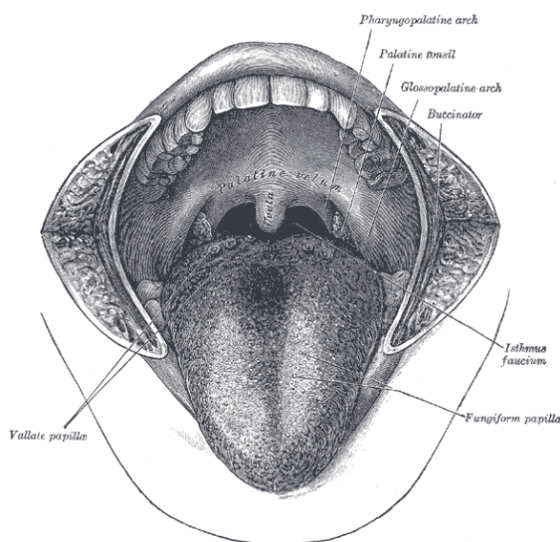
Завдання 15. Вірна відповідь А. Великий кутній

Моляри (лат. *dens molaris*) (на малюнку під номером 4) або великі кутні зуби – найбільші постійні зуби верхньої і нижньої щелепи; мають 2 чи 3 корені і жувальну поверхню, що утворена трьома, чотирма чи п'ятьма горбками (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 16. Вірна відповідь А. Надгортанник

Перешийок зів, іноді просто зів (лат. *isthmus faucium*) – задній, звужений відділ ротової порожнини, через який вона сполучається з глоткою. Зверху обмежений краєм м'якого піднебіння, з боків – піднебінно-глотковою (arcus palatopharyngeus) і піднебінно-язиковою (arcus palatoglossus) дужками, знизу –

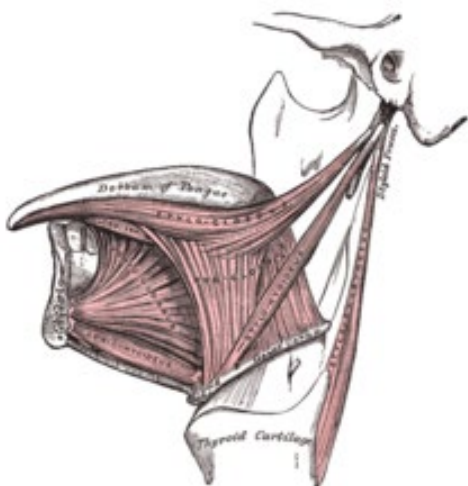
верхньою поверхнею кореня язика.

Стінки зів, частіше просто зів (fauces) – піднебінно-глоткова і піднебінно-язикова дужки, що обмежують отвір зів (перешийка). Вони утворені піднебінно-глотковим і піднебінно-язиковим м'язами відповідно й покриті слизовою оболонкою. Між дужками розташовані піднебінні мигдалики.

(<https://anatom.ua>, малюнок з сайту

(<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 17. Вірна відповідь D. Циркулярних

М'язи язика (лат. *mm. Linguae*). Основну масу язика складають м'язи з їх сполучнотканинним апаратом. М'язи язика можна поділити на дві групи. Одна представлена м'язами, що починаються на кістках і вплітаються в тіло язика. Ці м'язи прийнято називати скелетними, їх скорочення змінює положення язика:

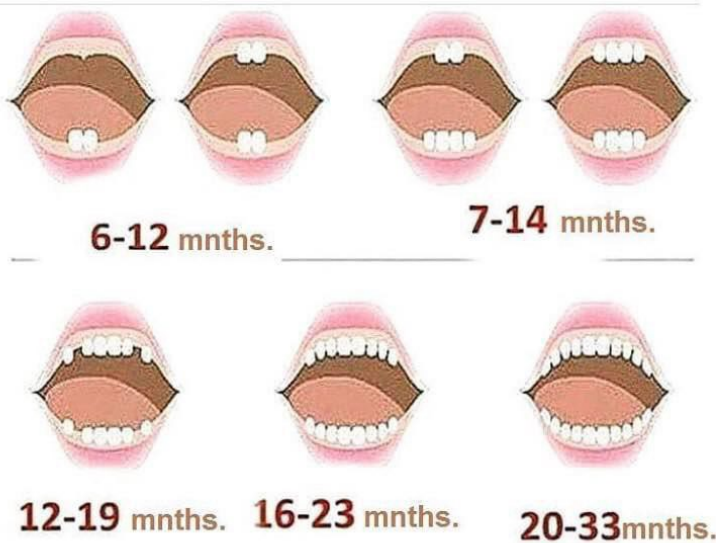
1. шило-язиковий м'яз (*m. styloglossus*)
2. підборідньо-язиковий м'яз (*m. genioglossus*)
3. під'язично-язиковий м'яз (*m. hyoglossus*)

4. піднебінно-язиковий (m.palatoglossus)

Інша група м'язів є власними м'язами язика, їх функція змінювати його форму:

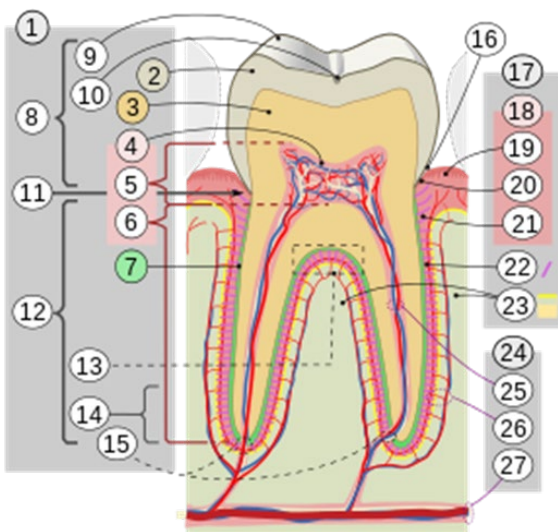
1. верхній поздовжній м'яз (m. longitudinalis superior)
2. нижній поздовжній м'яз (m. longitudinalis inferior)
3. поперечний м'яз язика (m. transversus linguae)
4. вертикальний м'яз язика (m. verticalis linguae)
(<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 18. Вірна відповідь D. Нижній мезіальний різець

На малюнку терміни прорізування тимчасових зубів (<https://medium.com/>)

Завдання 19. Вірна відповідь А. Дентин

Дентин (dentinum, LNH; лат. dens, dentis – зуб) (на малюнку під номером 3) – мінералізована тканина зуба, складається в основному з гідроксиапатиту (70-72%), просоченого солями кальцію й пронизаного дентинними канальцями й колагеновими волокнами. Слугує основою зуба і підтримує зубну емаль. Товщина шару дентину коливається від 2 до 6 мм. Твердість дентину досягає 58,9 кг/мм². (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 20. Вірна відповідь С. З 6-7-го тижня ембріогенезу

На 6-7 тижні ембріонального розвитку зародка багат шаровий плоский епітелій первинної ротової щілини уздовж верхнього й нижнього її краю утворить стовщення, що потім вростає вглибину підлягаючої мезенхіми (В.К.Сирцов, О.Н.Сулаєва, Г.А. Зідрашко, 2015р.)

Завдання 21. Вірна відповідь С. З 5 місяця внутрішньоутробного життя

Закладка постійних зубів здійснюється у кінці четвертого - на початку п'ятого місяця ембріогенезу з епітелію зубної пластинки позаду від закладки молочних зубів. Зачатки великих кутніх зубів з'являються лише на першому-четвертому році життя. Спочатку молочні та постійні зуби лежать у спільних альвеолах, з часом між ними формується кісткова перетинка. У шість-сім років, коли настає час заміни молочних зубів на постійні, остеокласти руйнують кісткову перетинку і корінь молочного зуба. Під дією тиску, який виникає у пульпі постійних зубів у результаті активації синтетичної діяльності фібробластів, коронка зуба виштовхується над поверхнею альвеолярних відростків. Заміна молочних зубів на постійні здійснюється у проміжку з шести до 12 років. Першим прорізується великий кутній зуб (перший моляр); на 12 році життя прорізується другий моляр; третій моляр «зуб мудрості» прорізується у 20—25 років або може не прорізуватися взагалі. (В.К.Сирцов, О.Н.Сулаєва, Г.А. Зідрашко, 2015р.)

Завдання 22. Вірна відповідь В. Незрощення присереднього носового і верхньощелепного відростків

ЩО ТАКЕ ЗАЯЧА ГУБА?

ІНСТИТУТ
СТОМАТОЛОГІЇ ТА
ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ

Вроджена вада розвитку верхньощелепної ділянки обличчя має вигляд розщепленої губи. У медицині це явище називають хейлосхізис, а народі – «заяча губа». Іноді патологія може мати більші розміри. З нею народжується близько 0,04% немовлят. Причини виникнення-незрощення присереднього носового і верхньощелепного відростків. (З сайту <https://doc.ua/>, малюнок з сайту <https://www.facebook.com/>)

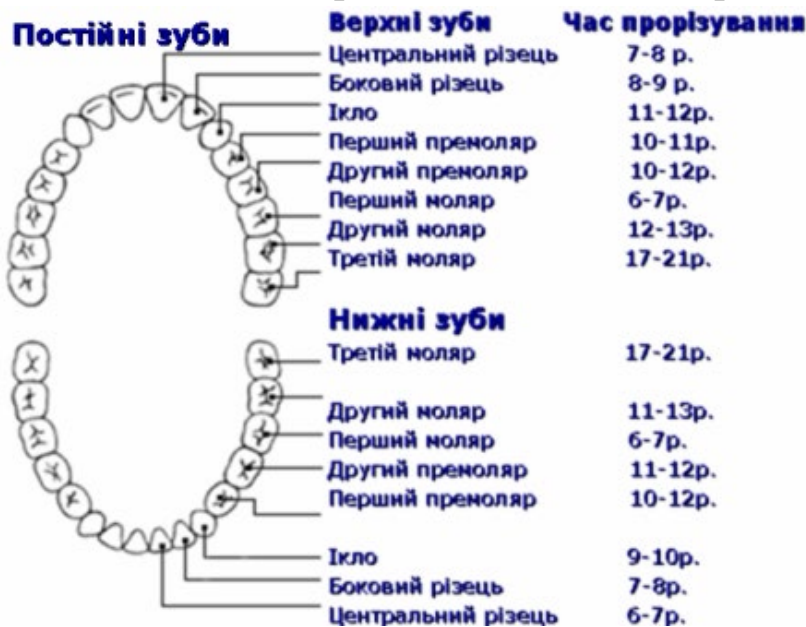
Завдання 23. Вірна відповідь D. Papillae valatae

Дивись пояснення до завдання 13.

Завдання 24. Вірна відповідь E. Papillae filiformes

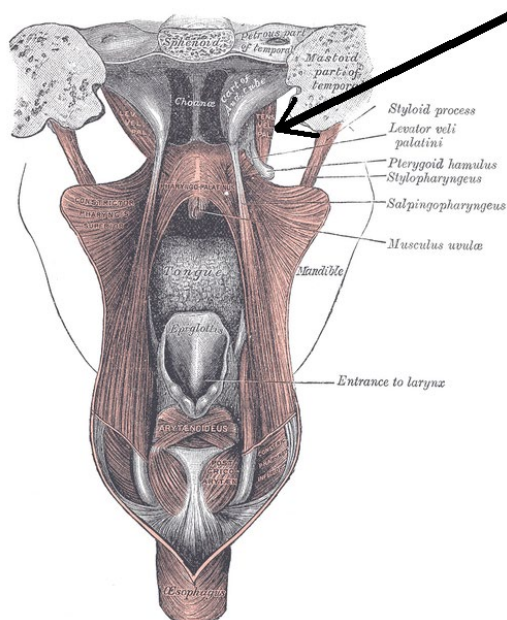
Дивись пояснення до завдання 12.

Завдання 25. Вірна відповідь B. Перші великі кутні

(<http://mdsp.cv.ua/>)

Завдання 26. Вірна відповідь B. М'яз-натягувач піднебінної завіски

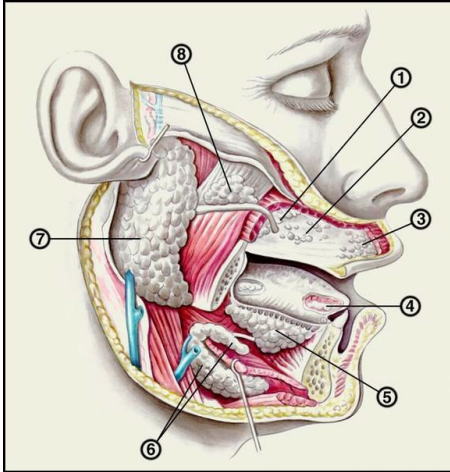
М'яз-натягувач піднебінної завіски (m. tensor veli palatini) – плоский парний м'яз трикутної форми, розташований між присереднім крилоподібним м'язом і м'язом-підіймачем піднебінної завіски. Початок: широкою основою м'яз починається від човноподібної ямки крилоподібного відростка клиноподібної кістки та її ості, а також від перетинчастої пластинки хряща слухової труби. Прикріплення: м'язові пучки прямують вниз і переходять у вузький сухожилок, який огинає під прямим кутом крилоподібний гачок (там розташована синовіальна сумка)

присередньої пластинки крилоподібного відростка, влітаючи в піднебінний апоневроз. Функція: натягує м'яке піднебіння в поперечному напрямку, розширює глотковий отвір слухової труби. (<https://anatom.ua>) малюнок з сайту (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 27. Вірна відповідь D. Підборідно-язиковий м'яз

Підборідно-язиковий м'яз (*m. genioglossus*) – починається на ості підборіддя нижньої щелепи, переходить у вертикальний м'яз язика. Рухає язик вперед. (<https://anatom.ua>)

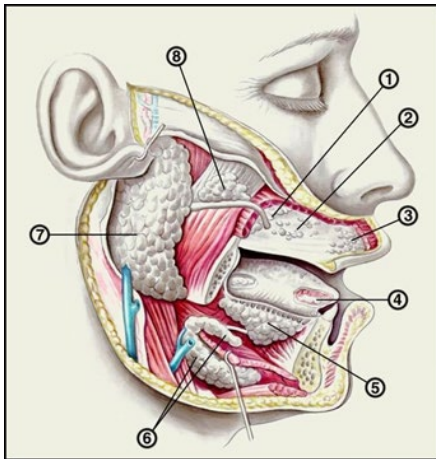
Завдання 28. Вірна відповідь Е. Піднижньощелепні

Підщелепна слинна залоза (на малюнку під номером 5) – це складна розгалужена альвеолярно-трубчаста залоза, яка виділяє білково-слизовий секрет. Більша від під'язикової залози, маса її досягає 15 г. Залоза розміщується біля кута нижньої щелепи, в ділянці піднижньощелепного трикутника під щелепно-під'язиковим м'язом. Її задня частина межує з привушною залозою, відокремлюється від неї фасцією. Протока підщелепної залози огинає

задній край щелепно-під'язикового м'яза і відкривається на під'язиковому сосочку. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 29. Вірна відповідь А. Протока Вартона

Вивідна протока підщелепної слинної залози (лат. *ductus submandibularis*; синоніми: сторожова протока, сторожівська протока, підщелепна протока, піднижньощелепна протока) – протока підщелепної залози, за яким секрет залози (слина) потрапляє в ротову порожнину. Вивідні протоки підщелепних слинних залоз відкриваються в ротову порожнину і отвори їх знаходяться на верхівці під'язикових сосочків, що знаходяться по одному праворуч і ліворуч на сторонах вуздечки язика.

Довжина протоки близько 5 см. Варіабельно, перед вивідним отвором підщелепної протоки, до підщелепної протоки примикає велика під'язична протока і слина під'язикової залози надходить у ротову порожнину також через вивідний отвір підщелепної протоки. (<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Частина 2. Анатомія глотки, стравоходу, шлунка

1. М'яз, що підіймає глотку, опускає піднебінну завіску і зменшує отвір зів?
 - В. Піднебінно-глотковий м'яз
 - С. Шило-глотковий м'яз
 - Д. Трубно-глотковий м'яз
 - Е. Верхній м'яз-звужувач глотки
 - Ф. Середній м'яз-звужувач глотки
2. По відношенню до очеревини шлунок розташований:
 - А. Мезоперітонеально
 - В. Екстраперітонеально
 - С. Інтраперітонеально
 - Д. Ретроперітонеально
 - Е. Юкстаперітонеально
3. Де розташований язиковий мигдалик?
 - А. На верхівці язика
 - В. На корені язика
 - С. На спинці язика
 - Д. Латерально від вуздечки язика
 - Е. На латеральному краї язика
4. Гіпертрофія якого непарного мигдалика найчастіше призводить до порушення носового дихання?
 - А. Глоткового
 - В. Піднебінного
 - С. Трубного
 - Д. Язикового
 - Е. Жодного з перерахованих вище
5. Куди відкривається слухова (Євстахієва) труба?
 - А. Гортаноглотка
 - В. Зів
 - С. Носоглотка
 - Д. Ротоглотка
 - Е. Середня черепна ямка
6. Перерахуйте у правильній послідовності відділи глотки:
 - А. Носоглотка, гортаноглотка, ротоглотка
 - В. Носоглотка, ротоглотка, гортаноглотка
 - С. Ротоглотка, гортаноглотка, носоглотка
 - Д. Ротоглотка, носоглотка, гортаноглотка
 - Е. Гортаноглотка, ротоглотка, носоглотка
7. Перерахуйте у правильній послідовності оболонки глотки (з середини назовні):
 - А. М'язова, слизова, серозна
 - В. Слизова, адвентиціальна, м'язова
 - С. Слизова, м'язова, адвентиціальна
 - Д. Слизова, серозна, адвентиціальна
 - Е. Адвентиціальна, серозна, слизова
8. З якою структурою сполучається ротоглотка?
 - А. Гортань
 - В. Носова порожнина
 - С. Слухова труба
 - Д. Середня черепна ямка
 - Е. Зів
9. Скільки існує звужень стравоходу?
 - А. Два анатомічних і два фізіологічних
 - В. Два анатомічних і три фізіологічних
 - С. Три анатомічних і три фізіологічних

- D. Чотири анатомічних і одне фізіологічне
- E. Три анатомічних і два фізіологічних

10. Як стравохід вкритий очеревиною?

- A. Взагалі не вривається
- B. По всій довжині стравоходу
- C. Тільки в черевному відділі
- D. В грудному й черевному відділах
- E. Тільки шийна частина

11. Як аорта розташована відносно стравоходу?

- A. Спочатку позаду, потім – ліворуч, потім – попереду
- B. Спочатку позаду, потім – праворуч, потім – попереду
- C. Спочатку попереду, потім – ліворуч, потім – позаду
- D. Спочатку попереду, потім – праворуч, потім – позаду
- E. Жодне твердження не є вірним

12. Перерахуйте у правильній послідовності оболонки стравоходу в черевному відділі:

- A. М'язова, слизова, серозна
- B. Слизова, м'язова, адвентиціальна
- C. Слизова, м'язова, очеревина
- D. Слизова, серозна, адвентиціальна
- E. Адвентиціальна, серозна, слизова

13. Як називається ділянка шлунка, що відповідає місцю впадіння стравоходу?

- A. Воротар
- B. Дно
- C. Склепіння шлунку
- D. Кардіальна частина
- E. Воротарна частина

14. Як шлунок вкрито очеревиною?

- A. Не вкриті тільки мала й кривини
- B. Вкрита тільки передня поверхня
- C. Вкриті тільки дно й кардіальна частина
- D. Вкриті тільки передня поверхня й воротар
- E. Вкритий з усіх сторін

15. Як називається дистальний (кінцевий) відділ шлунка, що відкривається в 12-палу кишку?

- A. Воротар
- B. Дно
- C. Склепіння шлунка
- D. Кардіальна частина
- E. Велика кривина

16. На яку ділянку передньої черевної стінки в нормі відбувається проекція шлунка?

- A. Гипогастрій
- B. Епігастральна ділянка
- C. Пахвинна ділянка
- D. Пупкова ділянка
- E. Лобкова

17. З яким органом мала кривина шлунка з'єднана за допомогою зв'язки?

- A. З печінкою
- B. З підшлунковою залозою
- C. З товстою кишкою
- D. Із селезінкою
- E. З ниркою

18.3 чим з'єднана велика кривина шлунка?

- A. З печінкою
- B. З малим сальником
- C. З лівою ниркою
- D. З великим сальником та поперечною ободовою кишкою
- E. З правою ниркою

19.Стінка шлунка має оболонки всі, крім:

- A. М'язової
- B. Слизової
- C. Серозної
- D. Колагенової
- E. Адвентиції

20.Яка скелетотопія кардіального отвору шлунка?

- A. XII грудний – I поперековий хребці
- B. I-II поперекові хребці
- C. XI -XII грудні хребці
- D. X – XI грудні хребці
- E. II-III поперекові хребці

21.М'яз глотки, що підіймає глотку, опускає піднебінну завіску і зменшує отвір зів?

- A. Ши́ло-глотковий м'яз
- B. Трубно-глотковий м'яз
- C. Піднебінно-глотковий м'яз
- D. Верхній м'яз-звужувач глотки
- E. Середній м'яз-звужувач глотки

22.Скільки сполучень має глотка?

- A. 7
- B. 3
- C. 4
- D. 5
- E. 8

23.Скільки мигдаликів містить лімфоєпітеліальне кільце Пирогова-Вальдеєра?

- A. 4
- B. 5
- C. 6
- D. 3
- E. 7

24.Проекція глотки на кістки:

- A. Від основи черепа до II шийного хребця
- B. Від основи черепа до VI шийного хребця
- C. Від основи черепа до III шийного хребця
- D. Від основи черепа до IV шийного хребця
- E. Від основи черепа до I шийного хребця

25.Стравохід має анатомічних звужень:

- A. 3
- B. 2
- C. 4
- D. 5
- E. 6

26.Стравохід має фізіологічних звужень:

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5
- E. 6

27.На якому рівні знаходиться дно (склепіння) шлунка ?

- A. VII лівого ребра
- B. X лівого ребра
- C. IX правого ребра
- D. VII правого ребра
- E. IX лівого ребра

Ключ до Розділу І.

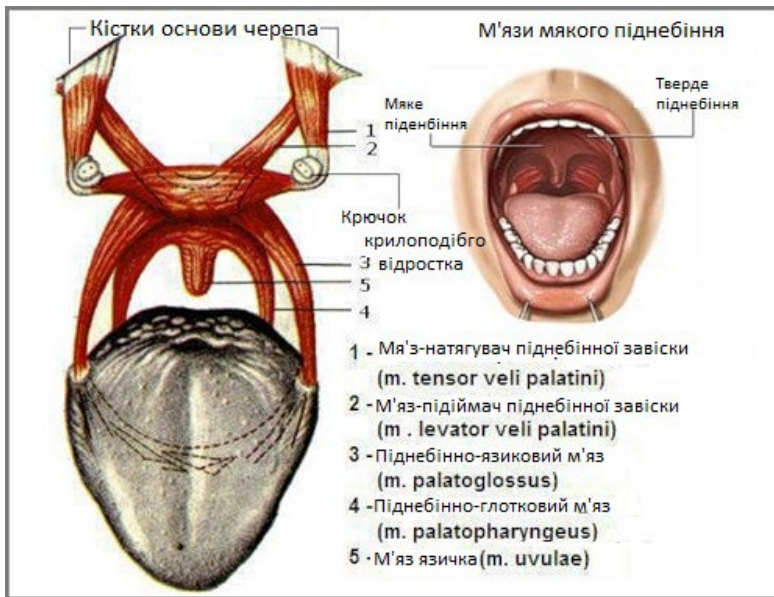
**Травна система: Анатомія внутрішніх органів: Анатомія глотки,
стравоходу, шлунка**

1.	A	10.	C	19.	D
2.	C	11.	C	20.	D
3.	B	12.	C	21.	C
4.	A	13.	D	22.	D
5.	C	14.	E	23.	C
6.	B	15.	A	24.	B
7.	C	16.	B	25.	A
8.	E	17.	A	26.	A
9.	E	18.	D	27.	A

Пояснення до завдань: Анатомія глотки, стравоходу, шлунка.

Завдання 1. Вірна відповідь А.

Піднебінно-глотковий м'яз

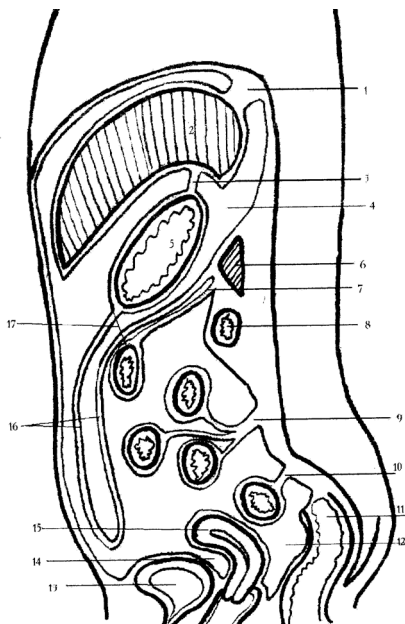

Піднебінно-глотковий м'яз (m. palatopharyngeus) (на малюнку під номером 4) починається від апоневрозу м'якого піднебіння і гачка крилоподібного відростка клиноподібної кістки, прямує вниз і назад, вплітається в задню стінку глотки в ділянці глоткового шва, а потім прикріплюється до щитоподібного хряща. Функція: підіймає глотку, опускає

піднебінну завіску і зменшує отвір зіву. Цей м'яз розташований у товщі піднебінно-глоткової дужки. Іннервація: гілка язико-глоткового нерва (IX черепний нерв). (<https://anatom.ua>, малюнок <https://uk.wikipedia.org>)

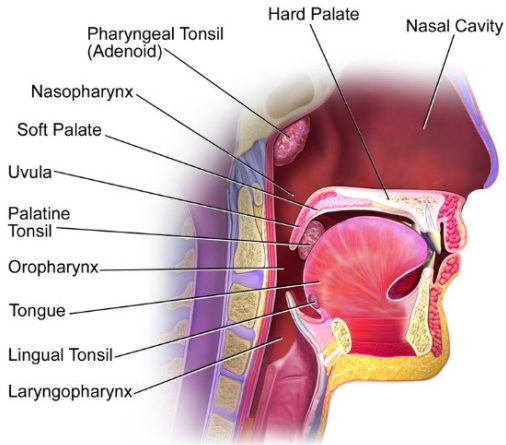
Завдання 2. Вірна відповідь С.

Інтраперітонеально

Хід очеревини можна представити таким чином. Парієтальна очеревина покриває передню і бічні стінки черевної порожнини, переходить на нижню поверхню діафрагми, далі у вигляді зв'язок печінки переходить на печінку, спускаючись з неї, утворює малий чепець, далі покриває шлунок інтраперітонеально) (на малюнку під номером 5) (<https://uk.wikipedia.org>)

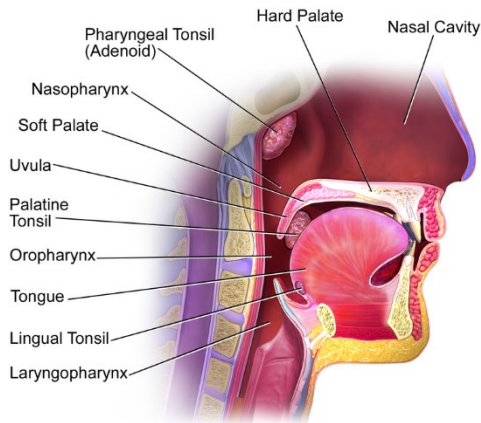
Завдання 3. Вірна відповідь В. На корені язика.

Tonsils and Throat

Язичний мигдалик розташований на корені язика позаду від жолобоподібних сосочків. Середня борозна та перегородка язика поділяють язичний мигдалик на дві половини. Він має бугристу поверхню, неглибокі крипти, на дні яких відкриваються протоки слинних залоз, покритий багат шаровим плоским епітелієм. (з сайту <https://uk.wikipedia.org>)

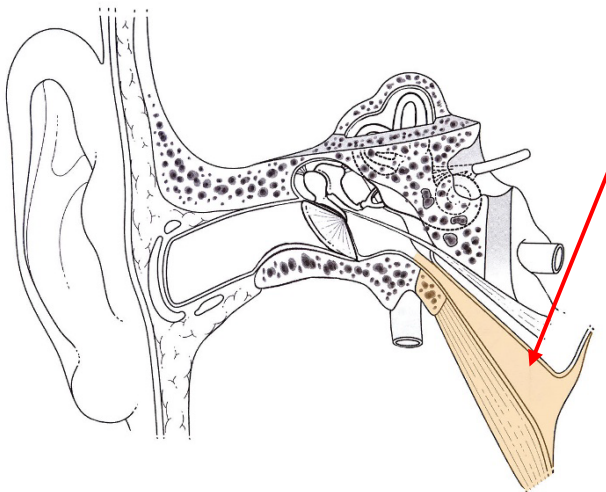
Завдання 4. Вірна відповідь А. Глоткового

Tonsils and Throat

Глотковий мигдалик знаходиться у склепінні глотки, займаючи верхню та частково задню стінки її носової частини. Представлений декількома поперечно розташованими складками слизової оболонки, покритими війчастим епітелієм (з сайту <https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 5. Вірна відповідь С. Носоглотка

Євстахієва труба (або слухова труба, лат. tuba Eustachii, tuba auditiva) – канал, що з'єднує носоглотку з барабанною порожниною. Є частиною середнього вуха. У дорослих людей євстахієва труба становить приблизно 35 мм (1,4 дюйма) завдовжки і 3 мм (0,12 дюйма) діаметром. Вона названа на честь анатома XVI століття Бартоломео Євстахіо) (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 6. Вірна відповідь В. Носоглотка, ротоглотка, гортаноглотка

Глътка (лат. *pharynx*) – лійкоподібний канал довжиною 11-12 см, звернений догори широким кінцем і сплющений у переднезадньому напрямку. Порожнини глотки: верхня – носова, середня – ротова, нижня – гортанна. Носова частина (носоглотка) сполучається з порожниною носа через хоани, ротова частина з ротовою порожниною сполучається крізь зів, гортанна частина через вхід у гортань повідомляється з гортанню. (з сайту <https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 7. Вірна відповідь С. Слизова, м'язова, адвентиціальна

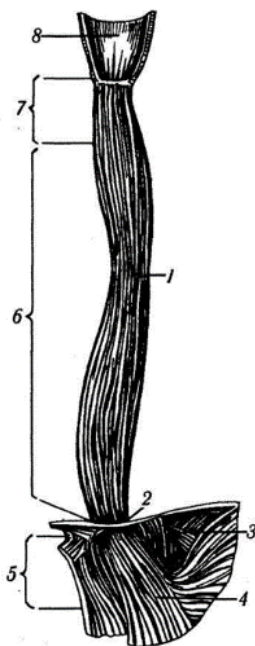
Стінка глотки складається з чотирьох шарів: слизової оболонки, підслизового прошарку, м'язової оболонки і сполучнотканинної оболонки (адвентиції). (<https://anatom.ua>)

Завдання 8. Вірна відповідь А. Зів

Дивись пояснення до завдання 6

Завдання 9. Вірна відповідь Е. Три анатомічних і два фізіологічних

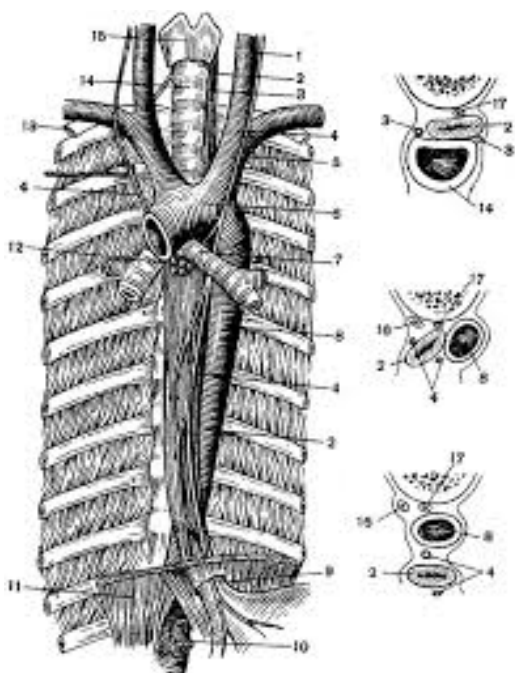
Стравохід має три частини (шийна, грудна, черевна) і три анатомічних звуження: шийне, у грудній частині (бронхо-аортальне) і діафрагмальне. У живої людини розрізняють також два фізіологічних звуження: аортальне – позаду дуги аорти і кардіальне – в місці переходу стравоходу в шлунок). (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 10. Вірна відповідь С. Тільки в черевному відділі

Очеревина покриває черевну частину стравоходу спереду і з боків (мезоперитонеальне положення) або з усіх сторін (інтраперитонеальне положення). (<https://new.meduniv.lviv.ua>)

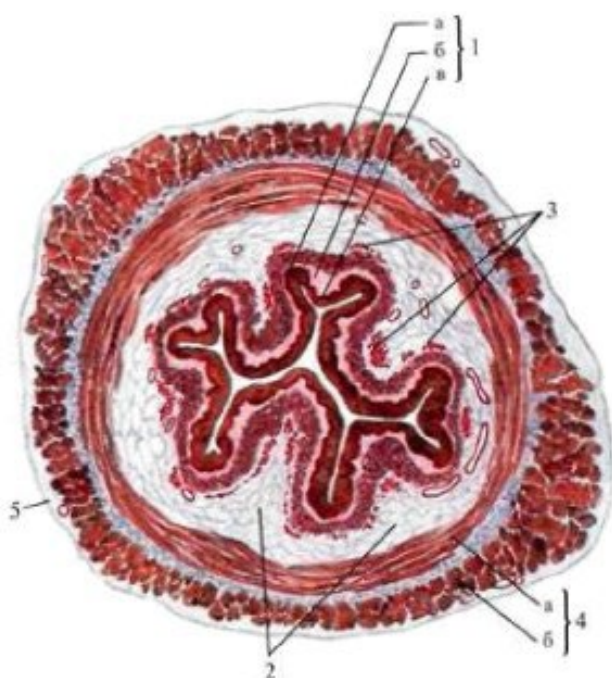
Завдання 11. Вірна відповідь С. Спочатку попереду, потім – ліворуч, потім – позаду

Стравохід поділяють на три частини: шийну, грудну (найбільшу) і черевну (найменшу). Шийна частина стравоходу, відхилившись ліворуч, розташована попереду передхребтової фасції шиї і позаду трахеї, з якою вона пухко зростається. Пройшовши через верхній отвір грудної клітки в заднє середостіння, стравохід на межі TIV – TV хребців перехрещує позаду лівий головний бронх, перетинає серединну лінію і відхиляється праворуч, залишаючись, як і раніше, поблизу хребта. На рівні TVIII хребця стравохід знову відхиляється ліворуч, відходить від хребта й огинає (спірально) спереду грудну частину

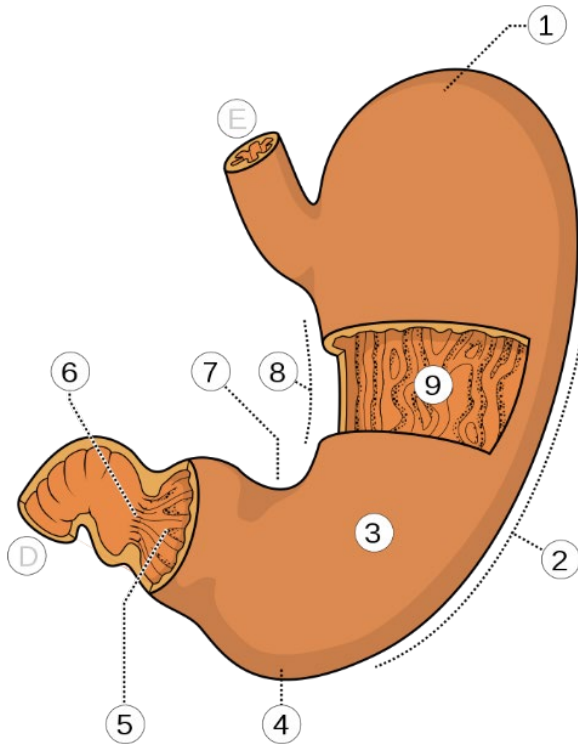
аорти. На рівні тіла TX хребця проходить через стравохідний отвір діафрагми й на рівні TXI хребця зліва від серединної площини переходить у шлунок. Грудна частина стравоходу зліва вгорі вкрита медіастинальною плеврою, внизу й спереду межує з перикардом. Черевна частина стравоходу (2-5 см), вкрита очеревиною. У грудній і черевній частинах стравохід супроводжують правий і лівий блукаючі нерви, які на стінці стравоходу утворюють нервові сплетення. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 12. Вірна відповідь С. Слизова, м'язова, очеревина

Стінка стравоходу досить товста (до 3 мм) і складається з трьох оболонок: слизової (на малюнку під номером 1) з підслизовою основою, м'язової (4) і зовнішньої (адвентиціальної) (5). Підслизова основа пухка, внаслідок чого слизова оболонка стравоходу легко збирається у великі поздовжні складки. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 13. Вірна відповідь D. Кардіальна частина

У шлунку виділяють вхідну – кардіальну частину (лат. *pars cardiaca*), ліворуч від якої шлунок розширюється, утворюючи дно (склепіння) шлунка (лат. *fundus (fornix) ventriculi*), який далі донизу і вправо переходить безпосередньо в тіло шлунка (*corpus ventriculi*). Лівий (нижній) опуклий край шлунка утворює собою велику кривизну (*curvatura major*), а правий увігнутий верхній формує малу кривизну (лат. *curvatura minor*). У верхній лівій частині малої кривизни знаходиться кардіальний отвір (лат. *ostium cardiacum*) – місце переходу стравоходу в шлунок.

Права звужена частина шлунка зветься пілоричною (лат. *pars pylorica*). У її складі виділяють ширшу частину, яку називають воротарною печерою (лат. *antrum pyloricum*) і більш вузьку – канал воротаря (лат. *canalis pyloricus*). Останній переходить у дванадцятипалу кишку.

Кордоном між шлунком і дванадцятипалою кишкою вважається кругова борозна – воротар (лат. *pilorus*), який відповідає отвору каналу воротаря. Він забезпечений сфінктером (кільцевим м'язом). Покритий очеревиною з усіх боків (інтраперитонеально), проектується на надчреві'я (*regio epigastrica*). (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 14. Вірна відповідь E. Вкритий з усіх сторін

Дивись пояснення до завдання 13

Завдання 15. Вірна відповідь A. Воротар

Дивись пояснення до завдання 13

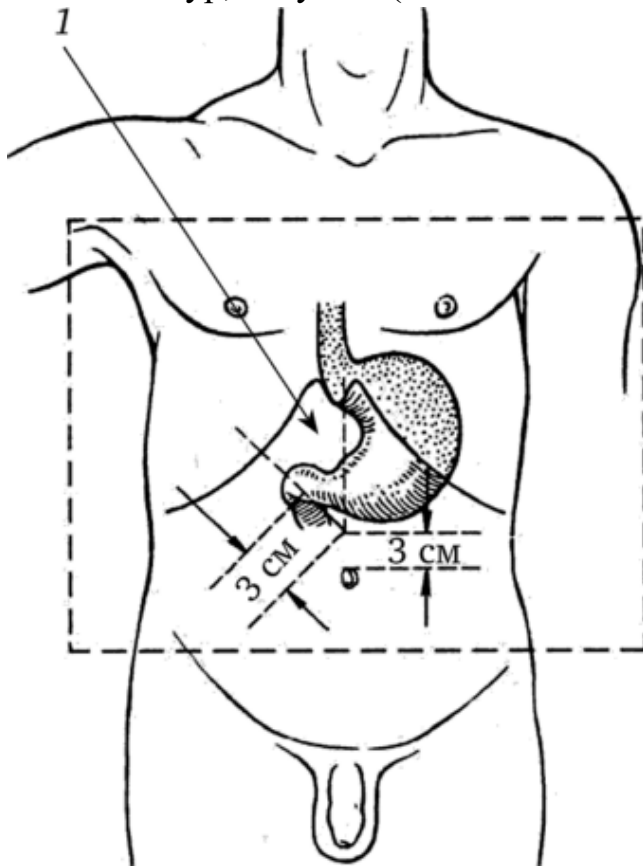
Завдання 16. Вірна відповідь B. Епігастральна ділянка

Проекція внутрішніх органів на передню черевну стінку.

Живіт поділено на області, які дозволяють зробити висновок про проекцію органів на черевні стінки в межах цих областей.

1. Права підреберна область – печінка (більшість правої частки), печінкова кривизна ободової кишки, частина правої нирки.

2. Власне надчревна область – печінка (більша частина лівої частки), жовчний міхур, шлунок (частина тіла та пілоричний відділ), малий сальник, включаючи печінково-дуоденальну зв'язку із загальною жовчною протокою, печінковою артерією, комірною веною, верхня половина 12 кишки, пан частини нирок, балії, надниркові залози, аорта, сонячне сплетення, ділянка перикарда.

3. Ліва підреберна область – шлунок (кардія, дно, частина тіла), печінка (незначна частина лівої частки), селезінка, хвіст панкреас, селезінкова кривизна ободової кишки, частина лівої нирки.

4. Права бічна область – висхідна ободова кишка, незначна частина ілеум, частина лівої нирки, лівий сечовід.

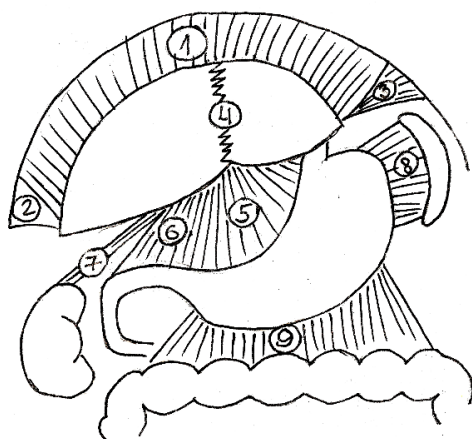
5. Пупкова область – велика кривизна шлунка, поперечноободова кишка, великий сальник, частина 12 кишки, петлі худої та клубової кишок, частина правої нирки, аорта, нижня порожниста вена.

6. Ліва бічна область – низхідна ободова кишка, петлі порожньої кишки, лівий сечовід.

7. Права пахово-клубова область – сліпа кишка з апендиксом, кишковий відділ хребетної кишки.

8. Надлобкова область – петлі тонких кишок, сечовий міхур, частина сигмовидної кишки, що переходить у пряму, матка при наповненому міхурі або ректумі. (<https://studfile.net>)

Завдання 17. Вірна відповідь А. З печінкою

Шлунок оточений цілим рядом зв'язок.

1. Печінково-шлункова зв'язка (lig. hepatogastricum) являє собою дублікатуру очеревини. Це складова частина малого чепця, натягнута від воріт печінки до малої кривини шлунка. В ній проходять печінкові гілки переднього стовбура блукаючого нерва, ліва та права шлункові артерії та вени. Містить також лімфатичні вузли.

2. Шлунково-діафрагмова зв'язка (lig. gastrophrenicum) розміщена ліворуч від стравоходу між дном шлунка та діафрагмою. Ліворуч вона переходить у lig. gastrolienale, а праворуч – у lig. phrenicoesophageale.

3. Шлунково-селезінкова зв'язка (lig. gastrolienale) з'єднує ворота селезінки з великою кривиною та дном шлунка. Розміщена нижче шлунково-діафрагмової зв'язки, складається з двох листків очеревини і містить короткі шлункові артерії та початковий відділ лівої шлунково-чепцевої артерії.

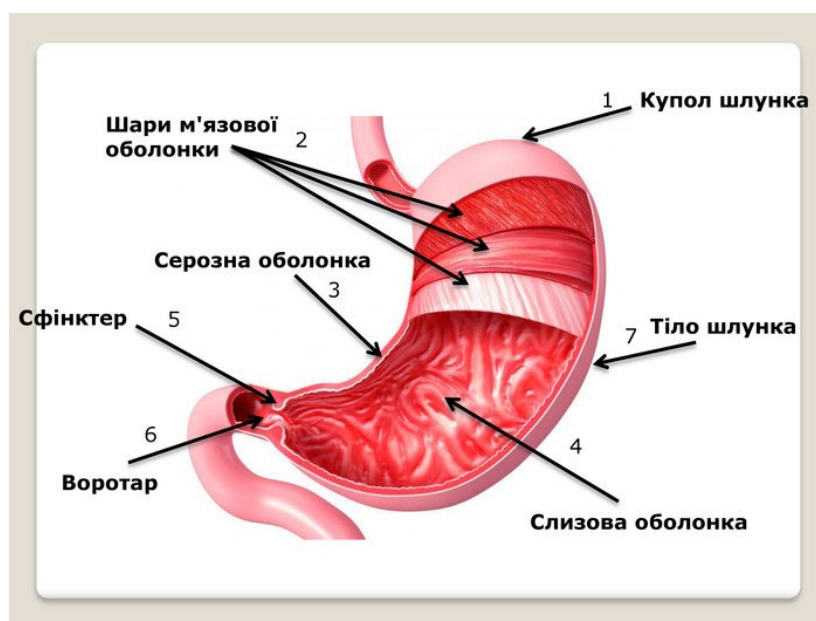
4. Шлунково-ободовокишкова зв'язка (lig. gastrocolicum) складається з двох листків очеревини, з'єднує велику кривину шлунка з поперечною ободовою кишкою і є початковим відділом великого чепця. У її товщі проходить ліва та права шлунково-чепцеві артерії. Шлунково-підшлунковозалозова зв'язка (lig. gastropancreaticum) натягується між верхнім краєм підшлункової залози та кардіальною частиною і дном шлунка. В ній проходить початковий відділ лівої шлункової артерії. Містить також лімфатичні вузли.

5. Воротарно-підшлункова зв'язка (lig. pyloropancreaticum) натягується між воротарем та правою частиною тіла підшлункової залози. Містить лімфатичні вузли, які першими збільшуються при метастазуванні злоякісних пухлин воротаря.(<http://bookwu.net>)

Завдання 18. Вірна відповідь D. З великим сальником та поперечною ободовою кишкою.

Дивись пояснення до завдання 17

Завдання 19. Вірна відповідь D. Колагенової

Стінка шлунка складається з серозної, підсерозної, м'язової, підслизової і слизової оболонок.

Серозна оболонка (tunica serosa) являє собою вісцеральний листок очеревини, вона утворює зовнішній шар стінки.

Підсерозний шар (tela subserosa) лежить між серозною і м'язовою оболонками, містить судини й нерви.

М'язова оболонка (tunica muscularis) утворена пучками м'язів, що йдуть у трьох напрямках. Поздовжній шар (stratum longitudinale) містить м'язи,

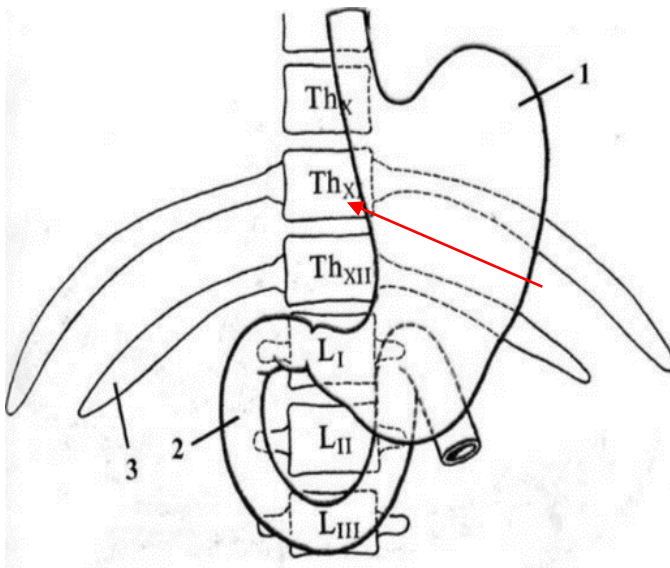
переважно сконцентровані вздовж малої кривизни, вони утворюють там потужний м'язовий тяж. Циркулярний шар (*stratum circulare*) залягає в стінці шлунка майже рівномірно, за винятком дна, його м'язи утворюють кільця-сфінктери: пілоричний сфінктер (*m. sphincter pylori*), кардіальний сфінктер (*m. sphincter cardiaci*) і сфінктер печери (*m. sphincter antri*). Найглибший шар утворюють косі волокна (*fibrae obliquae*), пучки яких розходяться з кардіальної частини в косому напрямку по передній і задній стінках шлунка.

Підслизовий шар (*tela submucosa*) слугує основою для складок слизової оболонки.

Слизова оболонка (*tunica mucosa*) покрита одношаровим циліндричним епітелієм. На ній є значна кількість складок (*plicae gastricae*), вони рухомі і перехрещуються між собою в різних напрямках. По малій кривизні йдуть поздовжні складки, по великій – зубчасті, по тілу шлунка – сітка. Кількість і величина складок залежать від стану наповнення шлунка. Біля пілоричного отвору слизова оболонка, покриваючи сфінктер, утворює циркулярну складку – заслінку воротаря (*valvula pylori*). (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 20. Вірна відповідь D. X – XI грудні хребці.

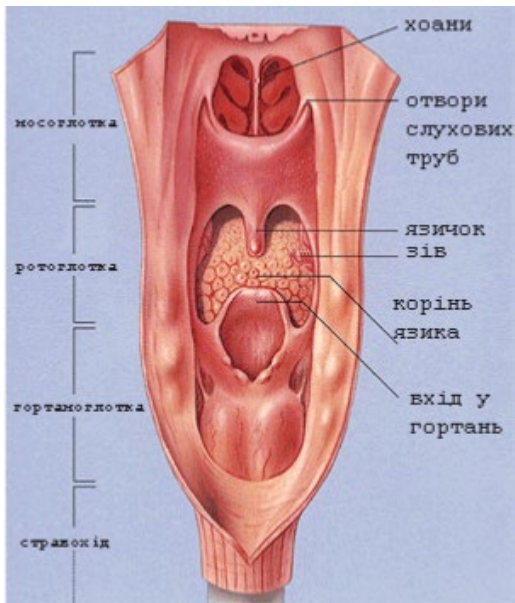
Малюнок з сайту: <https://bstudy.net>

Завдання 21. Вірна відповідь С. Піднебінно-глотковий м'яз

Дивись пояснення до завдання 1.

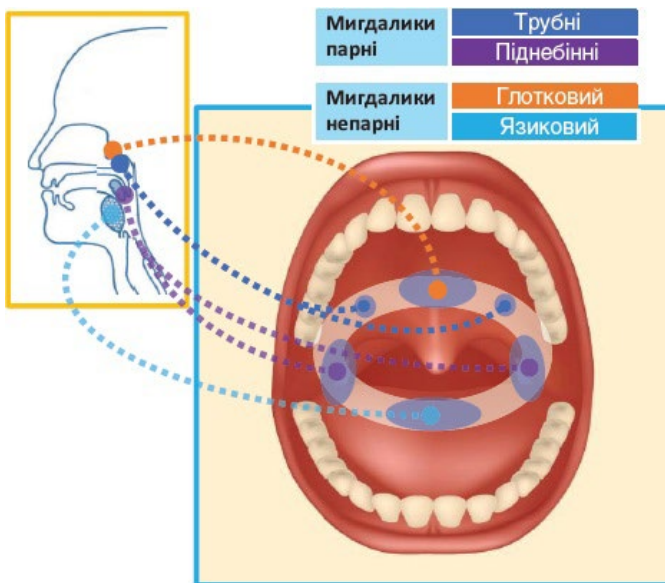
Завдання 22. Вірна відповідь D. 5

Глотка з'єднується слуховою трубою з барабанною порожниною, хоанами – з носовою порожниною, через зів – з ротовою порожниною, гортанню і стравоходом. Отже, в глотці перехрещуються травний і дихальний шляхи. У глотці розрізняють верхню стінку, яка є зовнішньою частиною основи черепа, задню і дві бокові стінки.
(<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 23. Вірна відповідь С. 6

Лімфатичне глоткове кільце (вальдейєрово лімфатичне кільце, лімфаденоїдне глоточне кільце, лімфоїдне кільце, Пирогова – Вальдейєра кільце) – розташоване на кордоні ротової порожнини. Є частиною лімфатичної системи організму. Належить до периферичних органів імунітету. Найбільші скупчення лімфоїдної тканини називаються мигдаликами.

(<https://pv.medstrana.com>)

Завдання 24. Вірна відповідь В. Від основи черепа до VI шийного хребця

Глотка, pharynx, – непарний орган, який служить щодо їжі з порожнини рота в стравохід, і навіть повітря з порожнини носа гортань.

I. Голотопія: знаходиться в порожнині ший.

II. Скелетотопія: лежить від основи черепа до нижнього краю VI шийного хребця.

III. Синтопія: спереду від горлянки розташовуються: порожнина носа, порожнина рота та гортань; ззаду – глибокі м'язи ший, покриті передхребцевою платівкою власної фасції ший; збоку – судинно – нервовий пучок ший.
(<https://studbooks.net>)

Завдання 25. Вірна відповідь А. 3

Дивись пояснення до завдання 9.

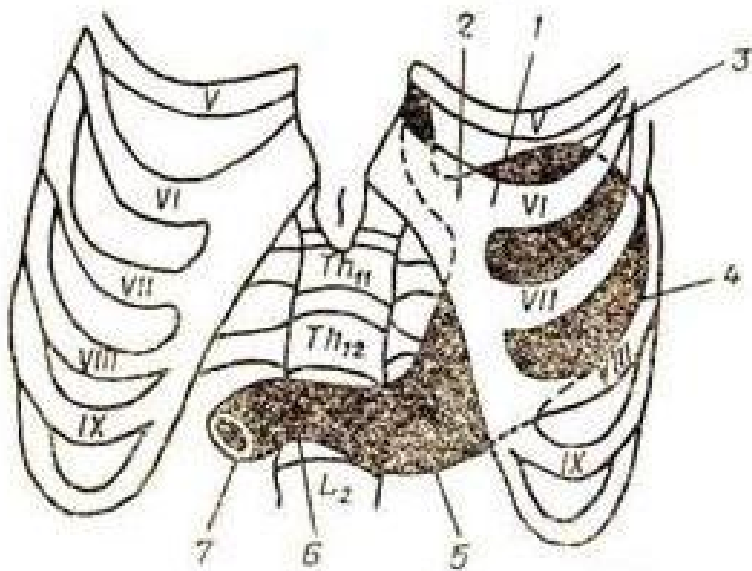
Завдання 26. Вірна відповідь А. 2

Дивись пояснення до завдання 9.

Завдання 27. Вірна відповідь А. VII лівого ребра.
сайту <https://studfile.net>

Малюнок

3

Частина 3. Анатомія тонкої і товстої кишок

1. **Перерахуйте у правильній послідовності частини 12-палої кишки:**
 - В. Верхня, горизонтальна, низхідна, висхідна
 - С. Верхня, низхідна, горизонтальна, висхідна
 - Д. Верхня, низхідна, висхідна, горизонтальна
 - Е. Низхідна, горизонтальна, висхідна, верхня
 - Г. Низхідна, висхідна, горизонтальна, верхня
2. **Які відділи тонкої кишки мають брижі?**
 - А. 12-пала й клубова
 - В. 12-пала й порожниста
 - С. Всі відділи
 - Д. Порожня й клубова
 - Е. Жоден з відділів
3. **Де в 12-палій кишці розташовані великий і малий сосочки?**
 - А. У верхній частині
 - В. У висхідній частині
 - С. У горизонтальній частині
 - Д. У низхідній частині
 - Е. Усі відповіді вірні
4. **Які складки знаходяться у слизовій оболонці 12-палої кишки?**
 - А. Півмісяцеві
 - В. Тільки поздовжні
 - С. Тільки циркулярні
 - Д. Циркулярні й поздовжні
 - Е. Жодні з перерахованих
5. **Який орган охоплює 12-пала кишка?**
 - А. Голівку підшлункової залози
 - В. Праву нирку
 - С. Тіло підшлункової залози
 - Д. Хвіст підшлункової залози
 - Е. Ліву нирку
6. **Перерахуйте у правильній послідовності оболонки порожньої кишки:**
 - А. Слизова, м'язова, адвентиція
 - В. Слизова, м'язова, серозна
 - С. Слизова, м'язова, очеревина, адвентиція
 - Д. Слизова, підслизова, адвентиція
 - Е. Слизова, підслизова, м'язова
7. **Яка оболонка кишки утворена вісцеральною очеревиною?**
 - А. Адвентиціальна
 - В. М'язова
 - С. Серозна
 - Д. Слизова
 - Е. Підслизова
8. **Який відділ тонкої кишки не має брижі?**
 - А. 12-пала кишка
 - В. Всі відділи мають
 - С. Клубова кишка
 - Д. Порожниста кишка
 - Е. Жоден відділ не має
9. **З яких шарів складається м'язова оболонка тонкої кишки?**
 - А. Зовнішній – поздовжній, внутрішній – циркулярний
 - В. Зовнішній – циркулярний, внутрішній – поздовжній

- С. Зовнішній і внутрішній – поздовжній, середній – циркулярний
- Д. Зовнішній і внутрішній – циркулярні, середній – поздовжній
- Е. Зовнішній – поздовжній, внутрішній – косий

10. Які структури відсутні в товстій кишці?

- А. Жирові відростки
- В. Кишкові випинання (гаустри)
- С. Кишкові ворсинки
- Д. Півмісяцеві складки
- Е. Кишкові стрічки

11. Які структури відсутні в тонкій кишці?

- А. Брижі
- В. Кишкові ворсинки
- С. Півмісяцеві складки
- Д. Циркулярні волокна м'язової оболонки
- Е. Поздовжні волокна м'язової оболонки

12. Як називається початковий відділ товстої кишки?

- А. Висхідна ободова кишка
- В. Поперечна ободова кишка
- С. Сигмоподібна кишка
- Д. Сліпа кишка
- Е. Червоподібний відросток

13. До якого відділу кишки належить червоподібний відросток?

- А. 12-пала кишка
- В. Клубова кишка
- С. Порожниста кишка
- Д. Сліпа кишка
- Е. Ободова кишка

14. Де в нормі знаходиться червоподібний відросток?

- А. В епігастрії
- В. У лівій клубовій ділянці
- С. У правому підребер'ї
- Д. У правій пахвинній ділянці
- Е. У лобковій ділянці

15. Який відділ товстої кишки з перерахованих не має брижі?

- А. Висхідна ободова кишка
- В. Поперечна ободова кишка
- С. Сигмоподібна кишка
- Д. Червоподібний відросток
- Е. Сліпа кишка

16. Якою оболонкою товстої кишки утворені три поздовжні стрічки?

- А. Адвентиціальною
- В. М'язовою
- С. Серозною
- Д. Слизовою
- Е. Підслизовою

17. Де в нормі розташована сигмоподібна кишка?

- А. В епігастрії
- В. У лівій пахвинній ділянці
- С. У правій пахвинній ділянці
- Д. У пупковій ділянці
- Е. У лобковій ділянці

18. У якому відділі кишки знаходяться жирові відростки?

- А. 12-пала кишка
- В. Клубова кишка
- С. Порожниста кишка
- Д. Ободова кишка
- Е. Пряма кишка

19. Дивертикул Меккеля це:

- А. Залишок жовткової протоки (дивертикул сліпої кишки)
- В. Залишок жовткової протоки (дивертикул сигмоподібної ободової кишки)
- С. Залишок жовткової протоки (дивертикул клубової кишки)
- Д. Залишок жовткової протоки (дивертикул порожньої кишки)
- Е. Залишок жовткової протоки (дивертикул висхідної ободової кишки)

20. Які органи з перерахованих, прилягають до лівого згину ободової кишки?

- А. Селезінка, шлунок, дванадцятипала кишка
- В. Шлунок, підшлункова залоза, дванадцятипала кишка
- С. Селезінка, петлі тонкої кишки, шлунок, підшлункова залоза
- Д. Петлі тонкої кишки, підшлункова залоза
- Е. Селезінка, дванадцятипала кишка, підшлункова залоза

21. Де розташовується дивертикул Меккеля?

- А. Випин клубової кишки
- В. Випин сліпої кишки
- С. Випин висхідної ободової кишки
- Д. Випин сигмоподібної ободової кишки
- Е. Випин порожньої кишки

22. Характерними складками тонкої кишки є:

- А. Півмісяцеві
- В. Багатокутні
- С. Поздовжні
- Д. Спіральні
- Е. Циркулярні

23. Характерними складками ободової кишки є:

- А. Багатокутні
- В. Циркулярні
- С. Поздовжні
- Д. Півмісяцеві
- Е. Спіральні

24. Які утвори тонкої кишки збільшують площу всмоктування ?

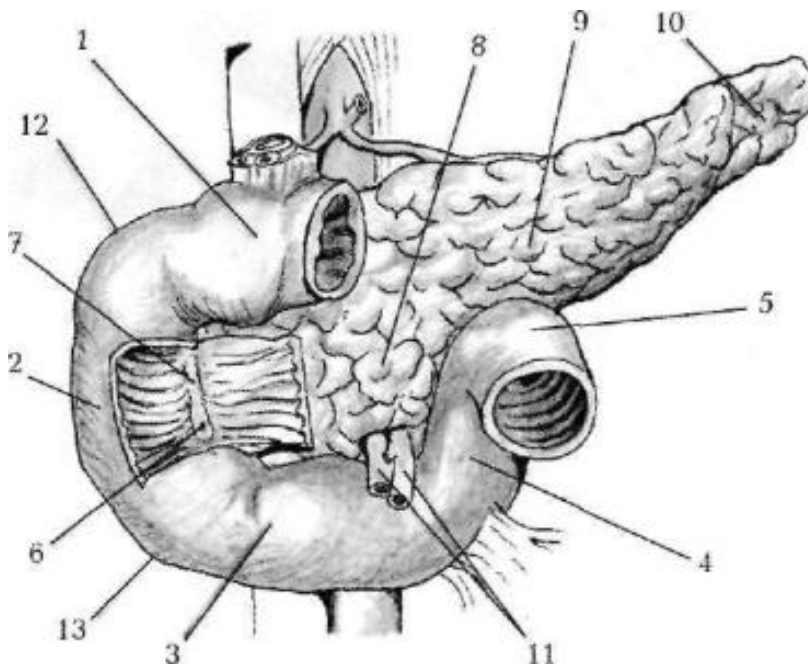
- А. Стрічки і випини
- В. Сальникові відростки
- С. Сосочки слизової оболонки
- Д. Зв'язки і заутки
- Е. Кишкові ворсинки і колові складки слизової оболонки

Ключ до розділу: Анатомія тонкої і товстої кишок

1.	B	9.	A	17.	B
2.	D	10.	C	18.	D
3.	D	11.	C	19.	C
4.	D	12.	D	20.	C
5.	A	13.	D	21.	A
6.	B	14.	D	22.	E
7.	C	15.	A	23.	D
8.	A	16.	B	24.	E

Пояснення до завдань: Анатомія тонкої і товстої кишок

Завдання 1. Вірна відповідь В. Верхня, низхідна, горизонтальна, висхідна

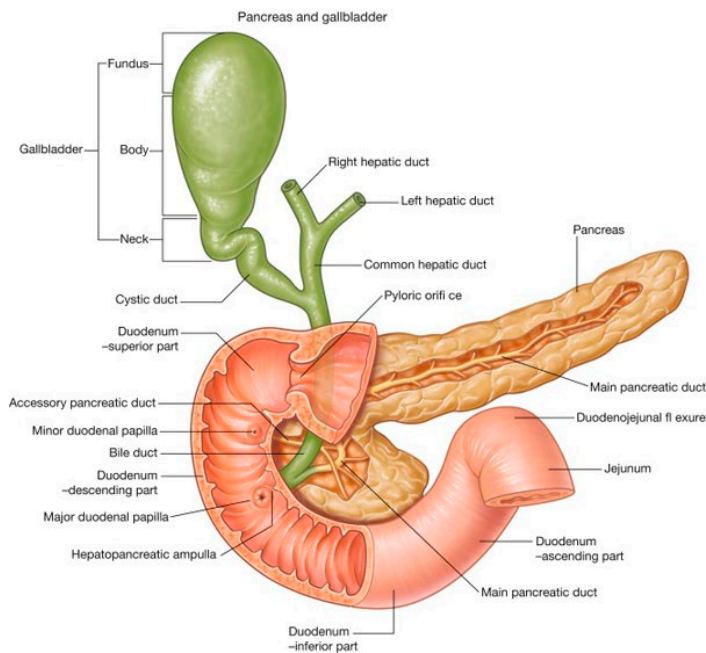
Дванадцятипала кишка (duodenum) має форму підкови, що огинає головку підшлункової залози, розташована заочеревинно. Лише її початковий розширений відділ – ампула або цибулина (ampula seu bulb), що має довжину 2-2,5 см, і кінцевий відділ вкриті очеревиною майже з усіх боків. Інші відділи кишки вкриті очеревиною тільки попереду (розташовані

екстраперитонеально). Виділяють чотири частини дванадцятипалої кишки: верхню(на малюнку номер 1), низхідну(2), горизонтальну(3) і висхідну(4). (<https://anatom.ua>)

Завдання 2. Вірна відповідь D. Порожня й клубова

Бріжа (лат. mesenterium, також застаріле оточина) — подвійна складка (дублікатура) очеревини, за допомогою якої утворюється кріплення внутрішніх органів до стінок черевної порожнини. Окрім двох листів очеревини, подвійна складка містить у собі мезентеріальні судини, може бути як і майже прозора, так і накопичувати жирову тканину у разі розвитку надмірної ваги тіла. З трьох відділів тонкої кишки інтраперітонеально очеревиною вкриті порожня й клубова. (<https://uk.wikipedia.org>)

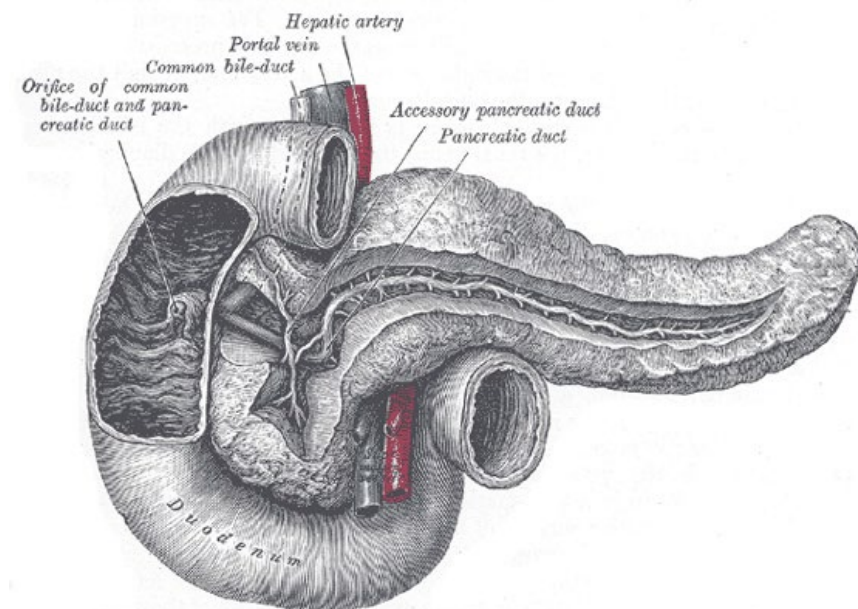
Завдання 3. Вірна відповідь D. У низхідній частині

Великий сосочок дванадцятипалої кишки (синоніми: великий дуоденальний сосочок, Фатерів сосочок, Фатерів сосок; лат. *papilla duodeni major*) – анатомічна структура у вигляді напівсферичного, конусовидного або сплюсненого підйома слизової оболонки в середині низхідної частини дванадцятипалої кишки приблизно на 12-14 см нижче від воротаря. Малий сосочок дванадцятипалої кишки (синоніми: малий дуоденальний сосочок, санторінієвих сосочків; лат. *papilla duodeni minor*)

– анатомічна структура, що розташовується в середині низхідної частини дванадцятипалої кишки на 8-40 мм. Через малий сосочок у дванадцятипалу кишку відкривається додаткова (санторінієва) протока підшлункової залози. (<https://uk.wikipedia.org>, малюнок - Неттер Ф. Атлас анатомії людини : пер. з англ. / Ф. Неттер ; за ред. Ю.Б. Чайковського. – Львів : Наутілус, 2009. – 616 с.)

Завдання 4. Вірна відповідь D. Циркулярні й поздовжні

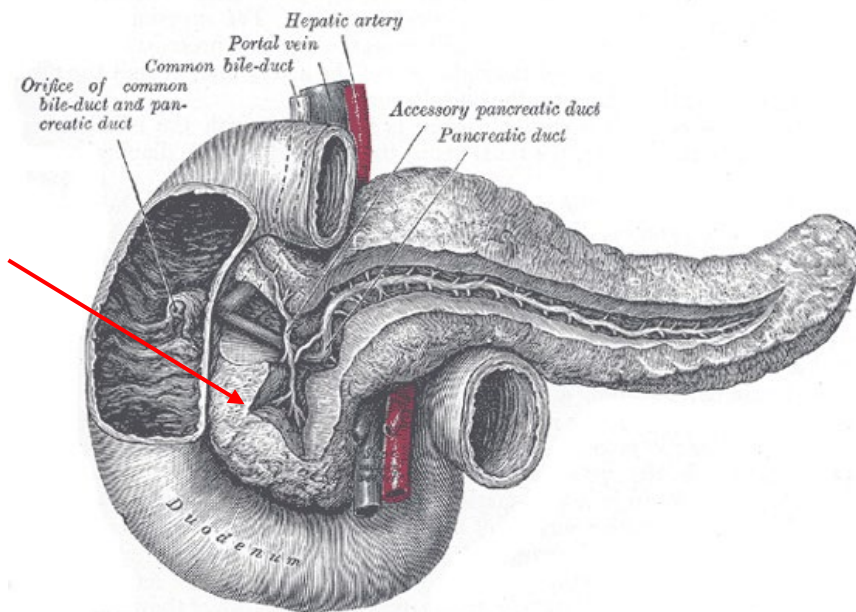

Складки слизової оболонки розташовуються в поздовжньому, косому або поперечному напрямках і поділяються на основні та додаткові. Згідно з Міжнародною анатомічною термінологією, у ДПК розрізняють два види складок: кругові (*plicae circulares*), які присутні у всій тонкій кишці, та одна поздовжня (*plica longitudinalis duodeni*), яка зустрічається лише у ДПК. (Денисов С.Д., Коваленко В.В., БГМУ, 2013, малюнок з сайту <https://uk.wikipedia.org>)

(Денисов С.Д., Коваленко В.В., БГМУ, 2013, малюнок з сайту <https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 5. Вірна відповідь А. Голівку підшлункової залози

Малюнок з сайту <https://uk.wikipedia.org>

Завдання 6. Вірна відповідь В. Слизова, м'язова, серозна

Порожня кишка – гладком'язовий порожнистий орган. У стінці порожньої кишки розташовуються два шари м'язової тканини: зовнішній поздовжній і внутрішній циркулярний. Крім того, гладком'язові клітини є в слизовій оболонці кишки. Довжина порожньої кишки у дорослої людини сягає 0,9-1,8 м. У жінок вона коротша, ніж у чоловіків. У живої людини кишка перебуває в тонічно напруженому стані. Після смерті вона розтягується і її довжина може сягати 2,4 м. Петлі порожньої кишки розташовуються в лівій верхній частині черевної порожнини. Порожня кишка з усіх боків покрита очеревиною і, на відміну від дванадцятипалої кишки, має добре виражену брижу. Від дванадцятипалої кишки порожня відокремлюється дуоденоеюнальною Л-подібною складкою Трейтца (дуоденоеюнальним сфінктером). Стінка кишки утворена слизовою оболонкою, підслизовою основою, м'язовою та серозною оболонками. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 7. Вірна відповідь С. Серозна

Стінка тонкої кишки складається з *чотирьох оболонк*:

1. внутрішньої слизової оболонки (tunica mucosa), вкритої одношаровим циліндричним епітелієм;
2. підслизового прошарку (tela submucosa), утвореного пухкою сполучною тканиною;
3. м'язової оболонки (tunica muscularis), що побудована з гладких міоцитів і має два шари:
 - а) зовнішній поздовжній шар (stratum longitudinale);

б) внутрішній коловий шар (stratum circulare);

4. зовнішньої серозної оболонки (tunica serosa), тобто вісцеральної очеревини (peritoneum) з підсерозним прошарком (tela subserosa), що утворений з пухкої сполучної тканини. (<https://anatom.ua>)

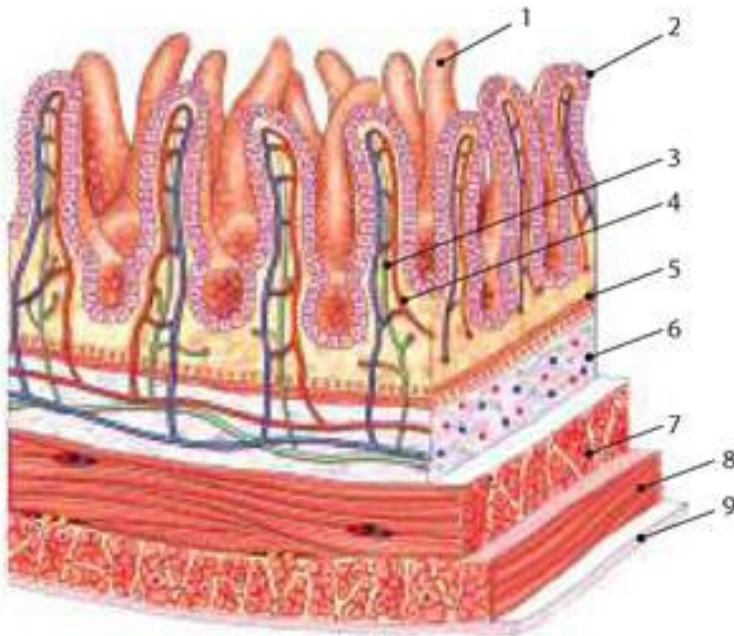
Завдання 8. Вірна відповідь А. 12-пала кишка

Дивись пояснення до завдання 1.

Завдання 9. Вірна відповідь А. Зовнішній – поздовжній, внутрішній – циркулярний

Дивись пояснення до завдання 7.

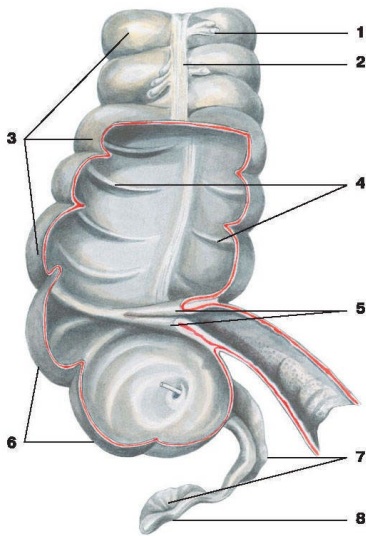
Завдання 10. Вірна відповідь С. Кишкові ворсинки

Кишкові ворсинки (на малюнку під номером 1) являють собою складки слизової оболонки тонкої кишки, яка є внутрішнім (просвітнім) шаром. Вони мають головну функцію збільшення площі поверхні для всмоктування поживних речовин.

(<https://uk.warbletoncouncil.org>)

Завдання 11. Вірна відповідь С. Півмісяцеві складки

У товстій кишці, зокрема в ободовій кишці, слизова оболонка разом з підслизовим прошарком утворює півмісяцеві складки ободової кишки (plicae semilunares coli) (на малюнку під номером 4). Складки проходять поперечно і розташовані між стрічками на межі між випинами ободової кишки. (<https://anatom.ua>)

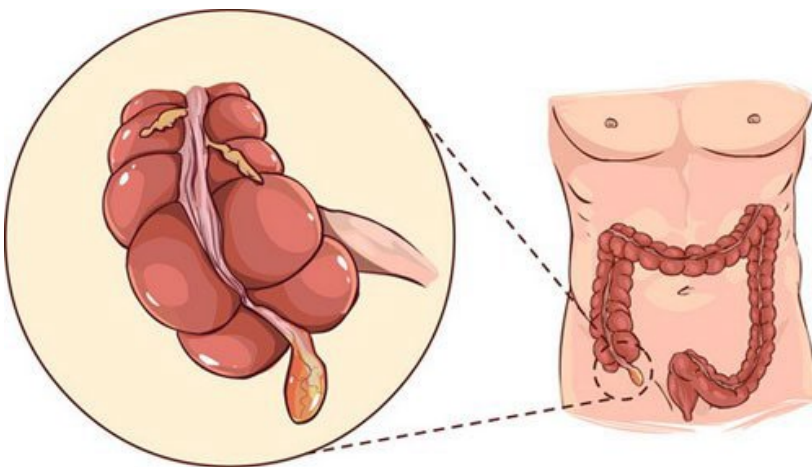
Завдання 12. Вірна відповідь D. Сліпа кишка

Сліпа кишкá (лат. caecus – сліпий) – перша ділянка товстої кишки від її початку до місця впадіння в неї тонкої кишки; має вигляд мішка з вертикальним розміром близько 6 см і поперечним – 7-7,5 см. Сліпа кишка являє собою мішок довжиною 3-8 см, розташований у правій здухвинній ділянці, нижче місця переходу тонкої кишки в товсту. Від неї відходить червоподібний відросток (апендикс). У місці з'єднання тонкої і товстої кишки є ілеоцекальний клапан, перешкоджає зворотному відтоку харчових мас з товстої кишки в тонку. На межі сліпої і ободової кишок розташований сфінктер Бузі. (<https://uk.wikipedia.org>).

Завдання 13. Вірна відповідь D. Сліпа кишка

Дивись пояснення до завдання 12.

Завдання 14. Вірна відповідь D. У правій пахвинній ділянці.

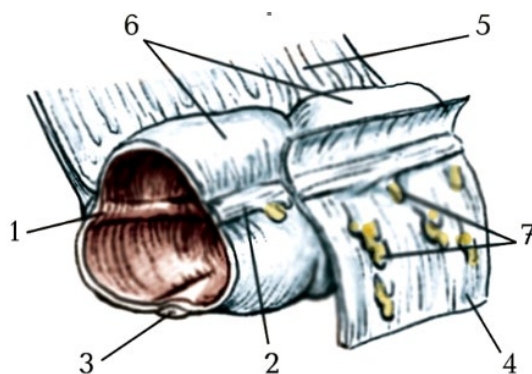
Малюнок з сайту <https://healthday.in.ua/>

Завдання 15. Вірна відповідь А. Висхідна ободова кишка

Сліпа кишка (caecum) – це ділянка товстої кишки, яка розташована нижче місця впадання в неї тонкої кишки в правій клубовій ямці. Її довжина становить близько 6 см. Вкрита очеревиною з усіх боків, має брижу. Червоподібний відросток покритий Очеревиною з усіх сторін і має брижу. Висхідна ободова кишка покрита очеревиною з трьох сторін і брижі не має. Поперечна ободова кишка (colon transversum) має брижу і лежить інтраперитонеальне, тягнеться від правого згину до нижнього кінця селезінки, де робить лівий згин і переходить у низхідну ободову кишку. Низхідна ободова кишка (colon descendens) прямує униз і на рівні гребеня клубової кістки переходить у сигмоподібну кишку. Покрита очеревиною з трьох сторін і брижі не має. Сигмоподібна ободова кишка (colon sigmoideum) тягнеться до рівня III крижового хребця, де переходить у пряму кишку. Очеревиною покрита з усіх боків (лежить інтраперитонеальне) і має брижу. Пряма кишка (rectum) є кінцевим відділом товстої кишки. Вона знаходиться в порожнині малого таза й утворює два згини: крижовий та промежинний. Кінцевий її відділ пронизує тазове дно і закінчується анальним отвором. (<https://lifelib.info/>)

Завдання 16. Вірна відповідь В. М'язовою

На зовнішній поверхні наявні три поздовжні стрічки завширшки приблизно

1 см, утворені зовнішнім поздовжнім шаром м'язової оболонки – стрічки ободової кишки (taeniae coli). Ці стрічки починаються від основи червоподібного відростка, який відходить від сліпої кишки, і проходять вздовж товстої кишки до початку прямої кишки. Є такі стрічки ободової кишки:

а) брижово-ободовокишкова стрічка (taenia mesocolica) (на малюнку під номером 1) розташована в місці прикріплення брижі до поперечної ободової та сигмоподібної кишок, а також по лінії прикріплення висхідної та низхідної ободових кишок до задньої стінки черевної порожнини;

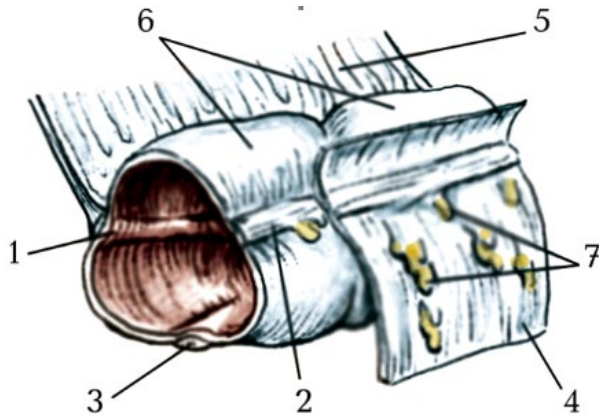
б) чепцева стрічка (taenia omentalis)(2) проходить по передній поверхні поперечної ободової кишки, в місці прикріплення великого чепця, а також у місці, де від ободової кишки відходять чепцеві привіски;

с) вільна стрічка (taenia libera) (3) добре помітна на передній поверхні висхідної та низхідної ободових кишок, а також на нижній поверхні поперечної ободової кишки. (<https://anatom.ua>) (Малюнок з сайту <https://healthday.in.ua/>)

Завдання 17. Вірна відповідь В. У лівій пахвинній ділянці

Дивись малюнок до завдання 14.

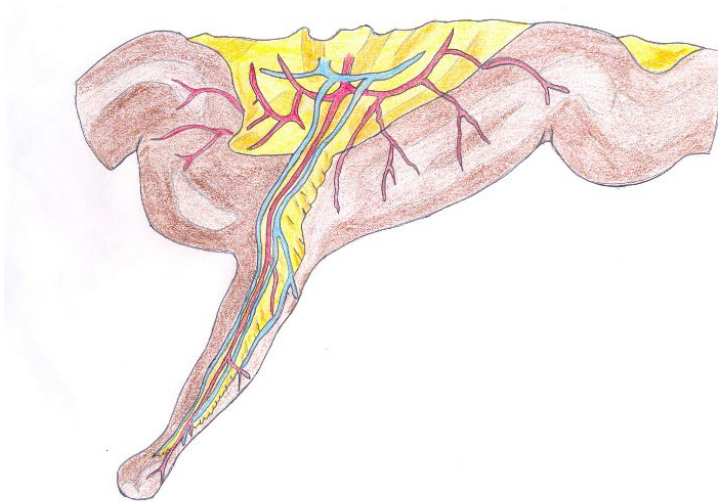
Завдання 18. Вірна відповідь D. Ободова кишка

Чепцеві привіски (на малюнку під номером 7), або жирові привіски ободової кишки (appendices omentales; s. appendices adiposae coli), – це відростки очеревини довжиною до 4-5 см, заповнені жировою клітковиною. (<https://anatom.ua>)

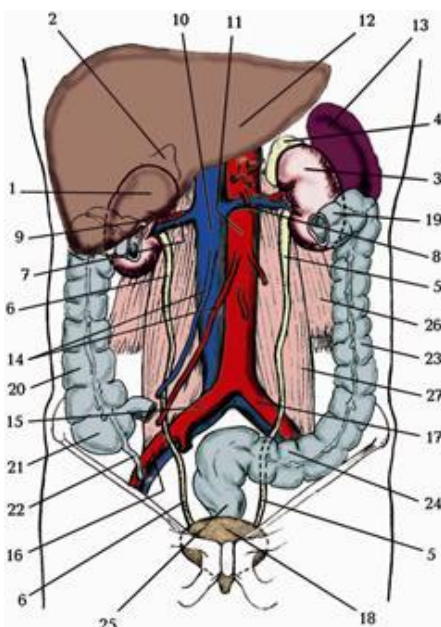
(Малюнок з сайту <https://healthday.in.ua/>)

Завдання 19. Вірна відповідь С. Залишок жовткової протоки (дивертикул клубової кишки)

Дивертикул Меккеля (ДМ) (J. Meckel, 1809p.) – локальне пальцеподібне випинання стінки клубової кишки, що утворюється внаслідок неповної облітерації жовткової протоки, яка бере участь в живленні ембріону (<https://uk.wikipedia.org>).

Завдання 20. Вірна відповідь С. Селезінка, петлі тонкої кишки, шлунок, підшлункова залоза

Зверху до правого згину ободової кишки прилягає печінка і шлунок, до лівого згину – селезінка, знизу – петлі тонкої кишки, позаду – дванадцятипала кишка і шлунок. (<https://anatom.ua>)

Завдання 21. Вірна відповідь А. Випин клубової кишки

Дивись пояснення до завдання 19.

Завдання 22. Вірна відповідь Е. Циркулярні

Циркулярні складки (лат. *plicae circulares*) сформовані слизовою оболонкою та підслизовою основою тонкої кишки; ... *villi intestinales*) утворені випинання слизової оболонки пальцеподібної або листоподібної форми, вільно виступають у просвіт тонкої кишки. (<https://anatom.ua>)

Завдання 23. Вірна відповідь D. Півмісяцеві

Дивись пояснення до завдання 11.

Завдання 24. Вірна відповідь Е. Кишкові ворсинки і колові складки слизової оболонки

Дивись пояснення до завдання 10.

Частина 4. Анатомія великих травних залоз

1. Де утворюється жовч?
 - В. У жовчному міхурі
 - С. У печінці
 - Д. У підшлунковій залозі
 - Е. У шлунку
 - Г. У кишці
2. Яка зв'язка печінки утворена облітерованою пупковою веною?
 - А. Вінцева
 - В. Кругла
 - С. Печінково-шлункова
 - Д. Серпоподібна
 - Е. Печінково – ниркова
3. Яка частка печінки знаходиться між ямкою жовчного міхура й круглою зв'язкою?
 - А. Квадратна
 - В. Ліва
 - С. Права
 - Д. Хвостата
 - Е. Печінкова часточка
4. Яка вена знаходиться всередині печінкової часточки?
 - А. Ворітна
 - В. Нижня порожниста
 - С. Печінкова
 - Д. Центральна
 - Е. Жодна з перерахованих
5. До чого прикріплюється кругла зв'язка печінки?
 - А. До 12-палої кишки
 - В. До діафрагми
 - С. До першого поперекового хребця
 - Д. До пупка
 - Е. До шлунка
6. Яку форму має печінкова часточка?
 - А. Еліпсоподібну
 - В. Кубоподібну
 - С. Циліндричну
 - Д. Шестигранну
 - Е. Сферичну
7. З чим межує печінка зверху?
 - А. З діафрагмою
 - В. З підшлунковою залозою
 - С. Зі шлунком
 - Д. З правою ниркою
 - Е. З 12-палою кишкою
8. З чим межує нижня поверхня печінки?
 - А. З діафрагмою
 - В. З лівою ниркою, шлунком, 12-палою кишкою
 - С. Зі шлунком, підшлунковою залозою й сигмоподібною кишкою
 - Д. З правою ниркою, шлунком, 12-палою кишкою
 - Е. З серцем
9. Як розташована 12-пала кишка відносно голівки підшлункової залози?
 - А. Охоплює її зверху й попереду
 - В. Охоплює її зверху, ліворуч і знизу
 - С. Охоплює її зверху, праворуч і знизу
 - Д. Охоплює попереду й позаду
 - Е. Позаду

10. У складі якої зв'язки судинний пучок заходить у ворота печінки?

- A. Вінцевої
- B. Круглої
- C. Печінково-дванадцятипалої
- D. Печінково-ниркової
- E. Серпоподібної

11. Назвіть кількість сегментів печінки (за Couinaud, 1957)

- A. II
- B. III
- C. V
- D. VIII
- E. X

12. Яка велика вена проходить крізь печінку, збираючи з неї кров?

- A. Верхня порожниста
- B. Ворітна
- C. Нижня порожниста
- D. Центральна
- E. Непарна

13. Яка вена печінки має найменший діаметр?

- A. Верхня порожниста
- B. Ворітна
- C. Нижня порожниста
- D. Центральна
- E. Непарна

14. Як підшлункова залоза вкрита очеревиною?

- A. З усіх боків
- B. Не вкрита
- C. Тільки позаду
- D. Тільки попереду
- E. Тільки хвіст

15. Яка зв'язка печінки розташована у сагітальній площині?

- A. Вінцева
- B. Печінково-дванадцятипала
- C. Печінково-шлункова
- D. Серпоподібна
- E. Печінково – ниркова

16.3 яких частин складається жовчний міхур?

- A. Голівка, тіло, дно
- B. Голівка, шийка, хвіст
- C. Шийка, тіло, хвіст
- D. Шийка, тіло, дно
- E. Голівка, тіло, хвіст

17.3 яких частин складається підшлункова залоза?

- A. Голівка, тіло, хвіст
- B. Голівка, шийка, тіло
- C. Голівка, шийка, хвіст
- D. Тіло, шийка, хвіст
- E. Голівка, тіло, дно

18. Яка довжина загальної жовчної протоки у дорослої людини?

- A. 7-9 см
- B. 7-12 см
- C. 8-9 см
- D. 5-6 см
- E. 6-8 см

19. Яких втиснень немає на нутрощевій поверхні правої частки печінки?

- A. Ободове втиснення
- B. Стравохідне втиснення
- C. Ниркове втиснення
- D. Дванадцятипалокишкове втиснення
- E. Надниркове втиснення

20.Що проходить у задній частині лівої поздовжньої борозни?

- A. Нижня порожниста вена
- B. Кругла зв'язка печінки
- C. Серпоподібна зв'язка
- D. Ворітня вена
- E. Венозна зв'язка

21.Скільки проток має підшлункова залоза?

- A. 3
- B. 4
- C. 5
- D. 6
- E. 2

22.Яка судина сполучає порталну і кавальну венозні системи печінки?

- A. Центральна вена
- B. Навколочасточкова артерія
- C. Навколочасточкова вена
- D. Синусоїдний капіляр
- E. Жовчний проточок

23.Що міститься між рядами гепатоцитів?

- A. Синусоїдний капіляр
- B. Навколочасточкова артерія
- C. Жовчний проточок
- D. Навколочасточкова вена
- E. Центральна вена

24.Що входить у ворота печінки?

- A. Загальна печінкова протока і ворітна вена
- B. Власна печінкова артерія і загальна печінкова протока
- C. Власна печінкова артерія і ворітна вена
- D. Міхурова протока і ворітна вена
- E. Печінкова вена і міхурова протока

25.Що виходить з воріт печінки?

- A. Власна печінкова артерія
- B. Міхурова протока
- C. Загальна печінкова протока
- D. Ворітна вена
- E. Печінкова вена

Ключ до Розділу: Анатомія великих травних залоз

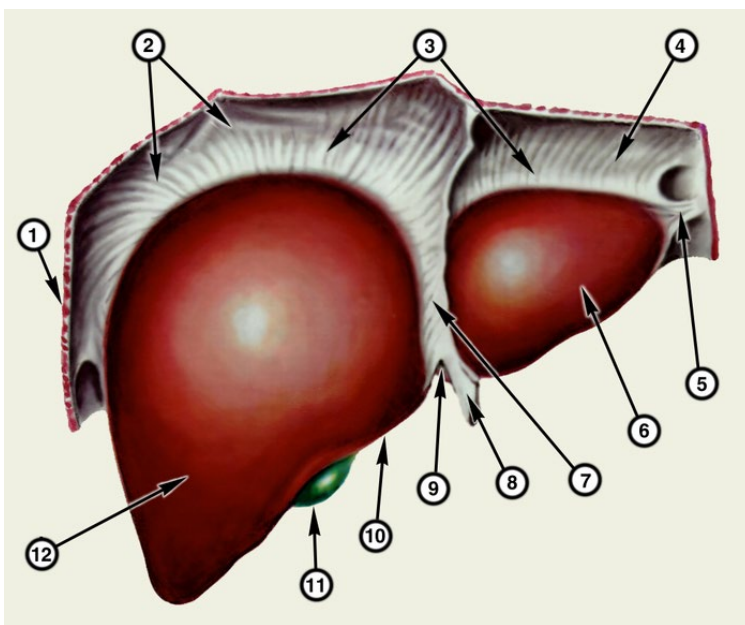
1.	B	9.	C	17.	A	25.	C
2.	B	10.	C	18.	E		
3.	A	11.	D	19.	B		
4.	D	12.	C	20.	E		
5.	D	13.	D	21.	E		
6.	D	14.	D	22.	D		
7.	A	15.	D	23.	C		
8.	D	16.	D	24.	B		

Пояснення до завдань розділу: Анатомія великих травних залоз

Завдання 1. Вірна відповідь В. У печінці

Секреція жовчі проводиться гепатоцитами – клітинами печінки. Жовч збирається в жовчних протоках печінки, а звідти, через загальну жовчну протоку надходить у жовчний міхур і в дванадцятипалу кишку, де бере участь у процесах травлення. Жовчний міхур виконує роль резервуара, використання якого дозволяє постачати дванадцятипалу кишку максимальною кількістю жовчі під час активної травної фази, коли кишка наповнюється частково перетравленою в шлунку їжею. (<https://uk.wikipedia.org>).

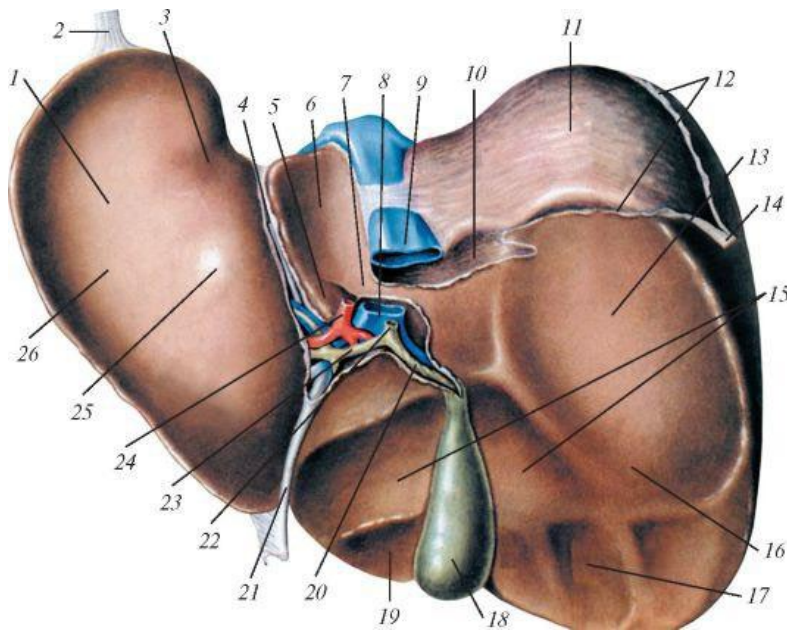
Завдання 2. Вірна відповідь В. Кругла

Кругла зв'язка печінки (або *ligamentum teres*, або *ligamentum teres hepatis*) (на малюнку під номером 8) є залишком пупкової вени, яка знаходиться у вільному краї серповидної зв'язки печінки. Кругла зв'язка поділяє ліву частину печінки на медіальну та латеральну частини. Так як кругла зв'язка є залишком ембріональної пупкової вени, вона існує тільки у плацентарних ссавців. Після

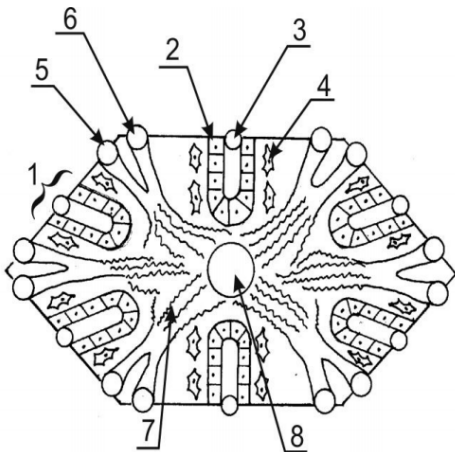
народження дитини пупкова вена перероджується на фіброзну тканину, круглу зв'язку. У віці невеликі навколупупкові вени залишаються у речовині зв'язки. Вони діють як важливий портакавальний анастомоз при тяжкій портальній гіпертензії, внаслідок чого *sarut medusae*. Пупкова вена/кругла зв'язка прикріплюється к пупку і є важливим орієнтиром внутрішньої поверхні передньої черевної стінки. (<https://uk.wikipedia.org>).

Квадратна

Квадратна частка печінки (19) знаходиться між ямкою жовчного міхура (18) й круглою зв'язкою (21). (<https://studfile.net>)

Центральна

На малюнку будова печінкової часточки, центральна вена під номером 8.
(Пількевич Н.Б., Раздайбедін В.М., Боярчук О.Д., 2007.)

1. Печінкова балка.
2. Печінкові клітини (гепатоцити).
3. Жовчний капіляр.
4. Клітини Купфера.
5. Міжчасточкова артерія.
6. Міжчасточкова вена.
7. Артеріо-венозні капіляри (чудесна сітка).
8. Центральна вена.

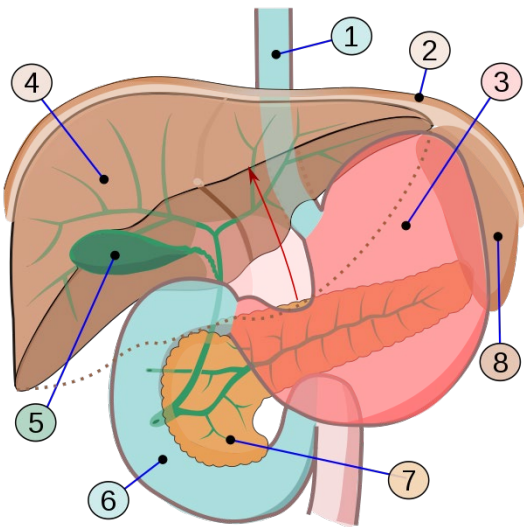
• **пупка**

Дивись пояснення до завдання 2.

естигранну

Дивись пояснення до завдання 4.

Завдання 7. Вірна відповідь А. З діафрагмою

Печінка розташована прямо під діафрагмою в правому верхньому відділі черевної порожнини, невелика її частина у дорослої людини заходить уліво від середньої лінії. (Пількевич Н.Б., Раздайбедін В.М., Боярчук О.Д., 2007, малюнок <https://uk.wikipedia.org>).

Завдання 8. Вірна відповідь D. З правою ниркою, шлунком, 12-палою кишкою

Нижня поверхня печінки розташовується над малою кривизною шлунка та початковим відділом дванадцятипалої кишки. До нижньої поверхні печінки праворуч прилягає печінковий вигин ободової кишки, а від нього – верхній кінець правої нирки з наднирковою залозою. Безпосередньо до нижньої поверхні печінки прилягає жовчний міхур. Дивись малюнок до завдання 7 (<https://uk.wikipedia.org>).

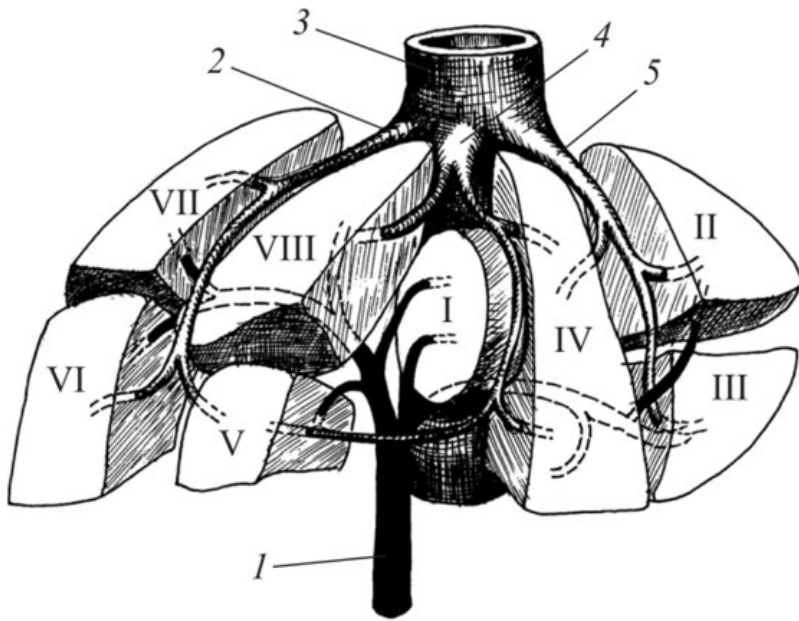
Завдання 9. Вірна відповідь С. Охоплює її зверху, праворуч і знизу

Головку підшлункової залози охоплює зверху, зовні та знизу дванадцятипала кишка, міцно фіксуючи її разом із загальним жовчним та підшлунковими протоками. Позаду головки підшлункової залози найбільш назовні розташовується нижня порожниста вена. Усередині від неї, прилягаючи до голівки або в її товщі, проходить ductus choledochus. Поруч із ним розташовується v. mesenterica superior, потім однойменна артерія. Ці судини лежать у incisura pancreatis. Позаду головки підшлункової залози відбувається злиття верхньої брижової та селезінкової вен, у результаті чого утворюється ворітна вена, v. portae. Дивись малюнок до завдання 7 (<https://meduniver.com/>)

Завдання 10. Вірна відповідь С. Печінково-дванадцятипалої

Печінково-дуоденальна зв'язка є правим краєм малого чепця. Її вільний правий край утворює передню стінку сальникового отвору. Між листками очеревини у зв'язці праворуч проходить загальна жовчна протока, ductus choledochus, і загальна печінкова і міхурова протоки, що формують його, ліворуч і глибше лежить ворітна вена, ще далі ліворуч проходить печінкова артерія та її гілки. (<https://meduniver.com/>)

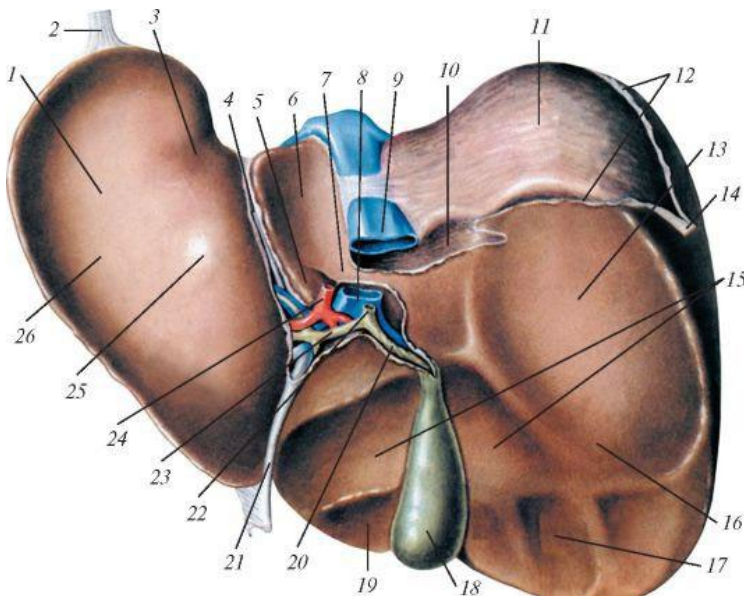
Завдання 11. Вірна відповідь D. VIII

Класифікація сегментів печінки Куїно є найбільш широко використовуваною класифікаційною системою при описі анатомії печінки. Відповідно до даної класифікації печінка поділяється на вісім незалежних функціональних одиниць, які називаються сегментами, що відрізняються від традиційних, що спираються на морфологію, орієнтирів по поверхні печінки. Сегменти

нумеруються Римськими цифрами від I до VIII. (<https://radiographia.info>)

Завдання 12. Вірна відповідь А. Нижня порожниста

Нижня порожниста вена, на малюнку під номером 9 (<https://studfile.net>)

Завдання 13. Вірна відповідь D. Центральна

Від навколо долькових вен і артерій починаються гемокапіляри. Венозні і артеріальні гемокапіляри на периферії часточки зливаються, утворюючи синусоїдальні капіляри, по яких тече змішана кров в напрямі від периферії до центру часточки. Усередині – часточкові синусоїдальні гемокапіляри мають діаметр близько 30 мкм і переривисту базальну мембрану. Вони йдуть між тяжами печінкових клітин – печінковими балками, в радіальному напрямі і зливаються в центральну вену (v. centrales), яка лежить в центрі печінкової

часточки. **Центральними венами** починається система відтоку крові від часточок. Кров виходить з часточок і впадає збірні або підчасточкові вени (vv. sublobulares). Підчасточкові вени, як і міжчасточкові, розташовуються між часточками, проте не супроводжуються артеріями і жовчними протоками. Цією ознакою вони відрізняються від міжчасточкових вен. Підчасточкові вени, зливаючись, утворюють три – чотири печінкові вени (vv. hepatica), які впадають в нижню порожнисту вену. Центральні і підчасточкові вени – судини безм'язового типу. (<https://studfile.net/>)

Дивись малюнок до завдання 4.

Завдання 14. Вірна відповідь D. Тільки попереду

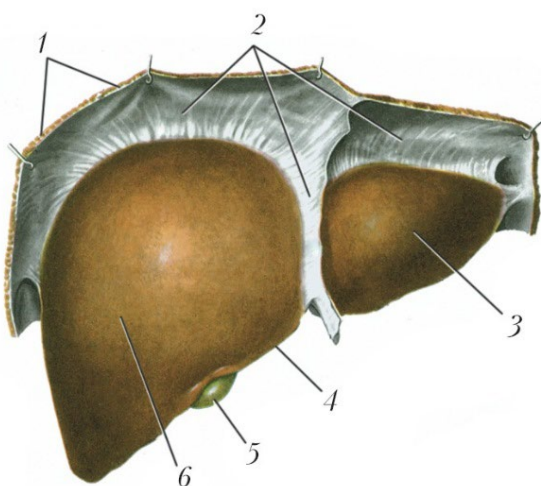
По відношенню до очеревини органи черевної порожнини поділяють на екстраперитонеальні, мезоперитонеальні і інтраперитонеальні.

- Екстраперитонеальні органи покриті вісцеральною очервиною зодного боку, тобто лежать в заочеревинному просторі: дванадцятипалакишка, підшлункова залоза, нижня частина прямої кишки, нирки, сечоводи, сечовий міхур (порожній), надниркові залози.

- Мезоперитонеальні органи покриті вісцеральною очервиною з трьохбоків: висхідна ободова кишка, низхідна ободова кишка, середня частина прямої кишки, матка, сечовий міхур (наповнений), жовчний міхур.

- Інтраперитонеальні органи покриті вісцеральною очервиною з усіхбоків: сліпа кишка, сигмоподібна ободова кишка, верхня частина прямої кишки, шлунок, порожня і клубова кишки, маткові труби, селезінка, печінка, червоподібний відросток. (<https://studopedia.com.ua>)

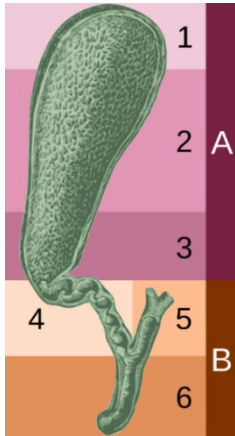
Завдання 15. Вірна відповідь D. Серпоподібна

Серпоподібна зв'язка на малюнку під номером 2 – вона переходить у вінцеву зв'язку печінки. (<https://studfile.net>)

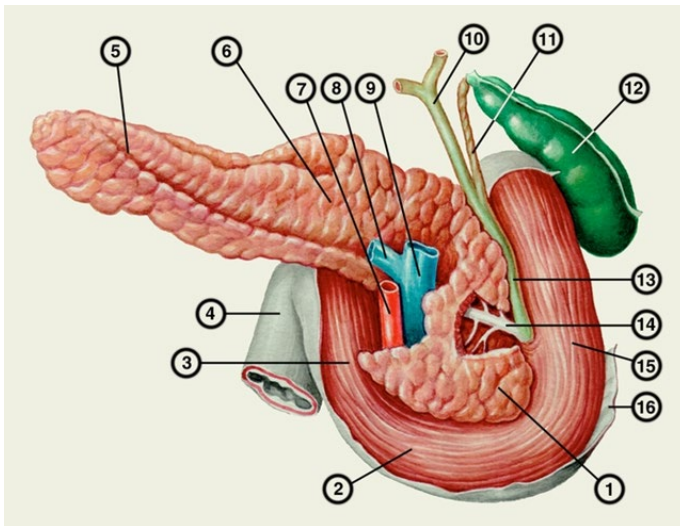
Завдання 16. Вірна відповідь D. Шийка, тіло, дно

На малюнку шийка жовчного міхура (під номером 3), тіло (2), дно (1). (<https://uk.wikipedia.org>)

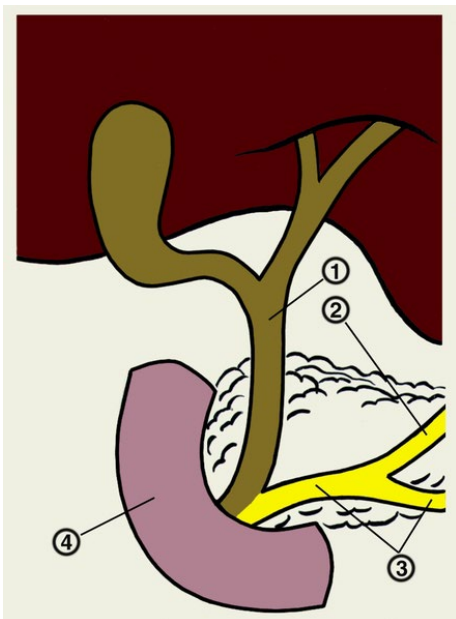
Завдання 17. Вірна відповідь А. Голівка, тіло, хвіст

На малюнку голівка підшлункової (під номером 1), тіло (6), хвіст (5). (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 18. Вірна відповідь В. 6-8 см

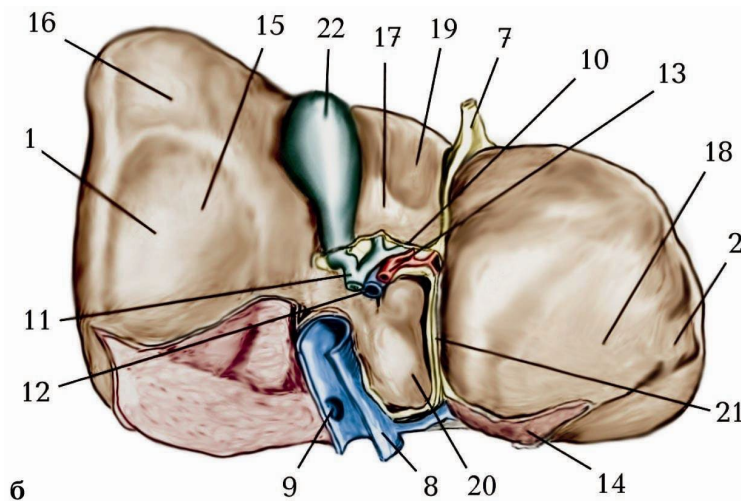
На малюнку загальна жовчна протока (під номером 1) (<https://studfile.net>)

Завдання 19. Вірна відповідь В. Стравохідне втиснення- знаходиться на задньому краї печінки

На задньому краї лівої частки печінки поруч зі щілиною венозної зв'язки є невелике стравохідне втиснення (*impressio oesophageale*), до якого прилягає черевна частина стравоходу. (<https://anatom.ua/>)

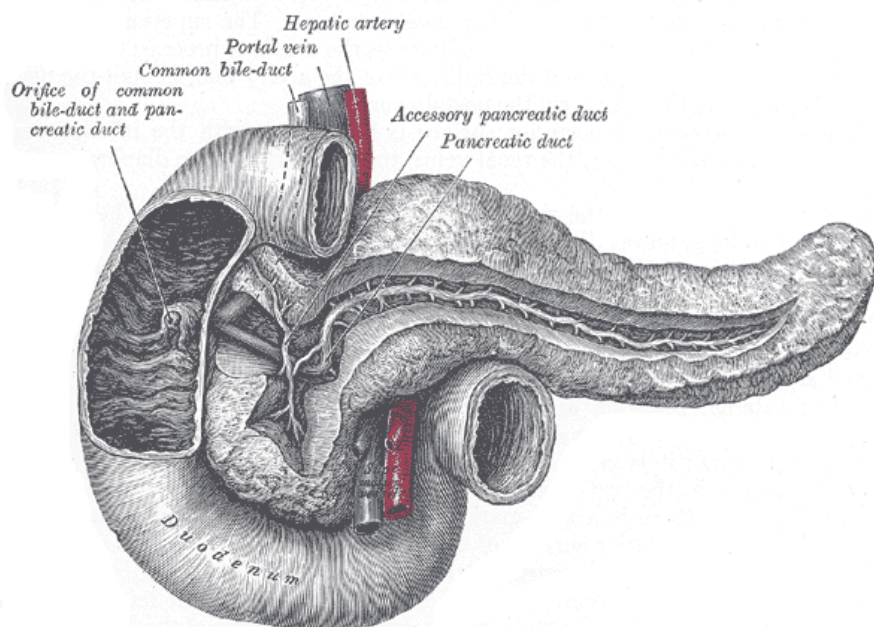
Завдання 20. Вірна відповідь Е. Венозна зв'язка

У лівій поздовжній борозні (точніше щілині) розташовані два рудиментарні утвори: кругла зв'язка печінки, що залягає в передньому відділі однойменної щілини та венозна зв'язка (облітерована венозна протока), що проходить у задньому відділі однойменної щілини.

На малюнку під номером 21 (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 21. Вірна відповідь Е. 2 – головна протока (Вірсунга) та додаткова протока(Санторіні) (<https://uk.wikipedia.org>)

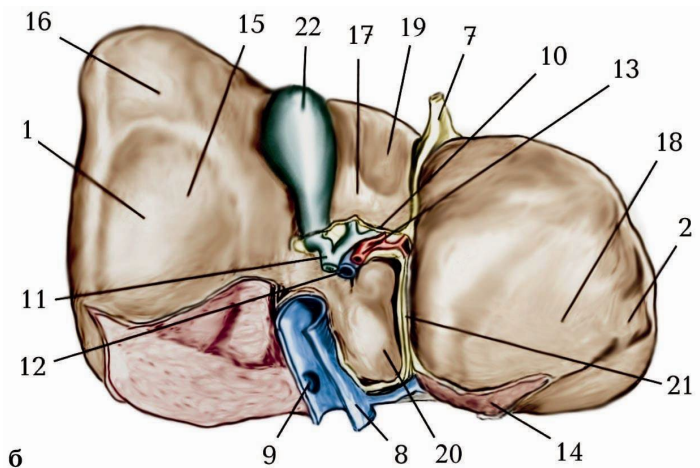
Завдання 22. Вірна відповідь D. Синусоїдний капіляр

Дивись малюнок до завдання 4

Завдання 23. Вірна відповідь С. Жовчний проточок

Дивись малюнок до завдання 4

Завдання 24. Вірна відповідь В. Власна печінкова артерія і загальна печінкова протока

Поперечна борозна також називається воротами печінки (porta hepatis), оскільки через неї проходять власна печінкова артерія, ворітна вена, загальна жовчна протока та лімфатичні судини. (<https://uk.wikipedia.org>)

На малюнку ворота печінки під номером 10

Завдання 25. Вірна відповідь С. Загальна печінкова протока

Дивись пояснення до завдання 24

Частина 5. Анатомія очеревини

1. Які зв'язки беруть участь в утворенні малого чепця (сальника)?

- B. lig.hepatoduodenale, lig. gastrocolicum
- C. lig. hepatogastricum, lig. gastrocolicum
- D. lig.hepatoduodenale, lig. gastrolienale
- E. lig.hepatoduodenale, lig. hepatogastricum
- F. lig. falciforme, lig.hepatoduodenale

2. Зі скількох листків очеревини складається нижня частина великого чепця (нижче поперечної ободової кишки)?

- A. 5
- B. 3
- C. 4
- D. 2
- E. 6

3. Які судини розташовуються в бічних пупкових складках?

- A. Надчеревні артерії
- B. Підчеревні вени
- C. Пупкові артерії
- D. Пупкові вени
- E. Міхурові артерії

4. Зі скількох листків очеревини складається верхня частина великого чепця (вище поперечної ободової кишки)?

- A. 5
- B. 3
- C. 4
- D. 2
- E. 5

5. Чим з перерахованого утворена передня стінка чепцевої (сальникової) сумки?

- A. Задньою стінкою шлунка
- B. Шлунково-ободовою зв'язкою
- C. Поперечною ободовою кишкою
- D. Малим чепцем
- E. Шлунковоселезінковою зв'язкою

6. Яке з утворень середнього поверху порожнини очеревини сполучається з печінковою сумкою?

- A. Правий бічний канал
- B. Лівий бічний канал
- C. Права брижова пазуха
- D. Ліва брижова пазуха
- E. –

7. Які органи та їх частини обмежують печінкову сумку?

- A. Права частка печінки, жовчний міхур, передня стінка шлунка
- B. Права частка печінки, жовчний міхур, горизонтальна частина 12-п.к.
- C. Права частка печінки, жовчний міхур, низхідна частина 12-п.к.
- D. Ліва частка печінки, жовчний міхур, передня стінка шлунка
- E. діафрагма, права частка печінки, права частина вінцевої зв'язки печінки, серпоподібна зв'язка

- 8. Яку стінку печінкової сумки утворює серпоподібна зв'язка печінки?**
- A. Верхню
 - B. Праву
 - C. Нижню
 - D. Передню
 - E. Ліву
- 9. Які органи знаходяться позаду чепцевої (сальникової) сумки?**
- A. Печінка
 - B. Підшлункова залоза
 - C. Шлунок
 - D. Селезінка
 - E. 12-пала кишка
- 10. Які органи та їх частини входять в склад передшлункової сумки?**
- A. Права частка печінки, задня стінка шлунка, селезінка
 - B. Ліва частка печінки, передня стінка шлунка, селезінка
 - C. Права частка печінки, передня стінка шлунка
 - D. Ліва частка печінки, задня стінка шлунка, селезінка
 - E. Ліва частка печінки, селезінка
- 11. Чим утворена зліва і знизу стінка правої брижової пазухи?**
- A. Брижою висхідної ободової кишки
 - B. Брижою низхідної ободової кишки
 - C. Брижою червоподібного відростка
 - D. Коренем брижі тонкої кишки
 - E. Брижою сигмоподібної кишки
- 12. Який з органів з перерахованих вкритий очеревиною з усіх сторін?**
- A. Висхідна ободова кишка
 - B. Нижня третина прямої кишки
 - C. Горизонтальна частина 12-п.к.
 - D. Клубова кишка
 - E. Нирки
- 13. Які органи вкриті очеревиною з трьох боків?**
- A. Порожній сечовий міхур
 - B. Висхідна та низхідна ободові кишки
 - C. Шлунок
 - D. Початковий відділ прямої кишки
 - E. Селезінка
- 14. Корінь якої брижі проходить згори донизу, зліва і праворуч від рівня тіла II поперекового хребця до рівня верхнього краю крижово-клубового суглоба?**
- A. Корінь брижі сигмоподібної ободової кишки
 - B. Корінь брижі поперечної ободової кишки
 - C. Корінь брижі тонкої кишки
 - D. Корінь брижі червоподібного відростка
 - E. —
- 15. Який з зазначених органів не вкритий очеревиною?**
- A. Печінка
 - B. Клубова кишка
 - C. Нирка
 - D. Маткова труба
 - E. Яєчник

16.Скільки листків очеревини містить малий чепець (сальник) ?

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5
- E. 1

17.Якщо орган вкритий очеревиною з одного чи з двох боків, то лежить:

- A. Мезоперитонеально
- B. Інтраперитонеально
- C. Ретроперитонеально
- D. Екстраперитонеально
- E. Внутрішньоочеревинно

18.Якщо орган вкритий очеревиною з усіх боків, то лежить:

- A. Мезоперитонеально
- B. Екстраперитонеально
- C. Ретроперитонеально
- D. Позаочеревинно
- E. Інтраперитонеально

19.Якщо орган вкритий очеревиною з трьох боків, то лежить:

- A. мезоперитонеально
- B. інтраперитонеально
- C. екстраперитонеально
- D. ретроперитонеально
- E. внутрішньоочеревинно

20.Якщо орган не вкритий очеревиною, то лежить:

- A. Мезоперитонеально
- B. Екстраперитонеально
- C. Інтраперитонеально
- D. Внутрішньоочеревинно
- E. Ретроперитонеально

21.Який з зазначених органів не вкритий очеревиною?

- A. Печінка
- B. Клубова кишка
- C. Надниркові залози
- D. Маткова труба
- E. Яєчник

22.Чим обмежений чепцевий (сальниковий) отвір спереду ?

- A. Печінково-нирковою зв'язкою
- B. Правою трикутною зв'язкою печінки
- C. Печінково-дванадцятипалою зв'язкою
- D. Лівою трикутною зв'язкою печінки
- E. Хвостатою часткою печінки

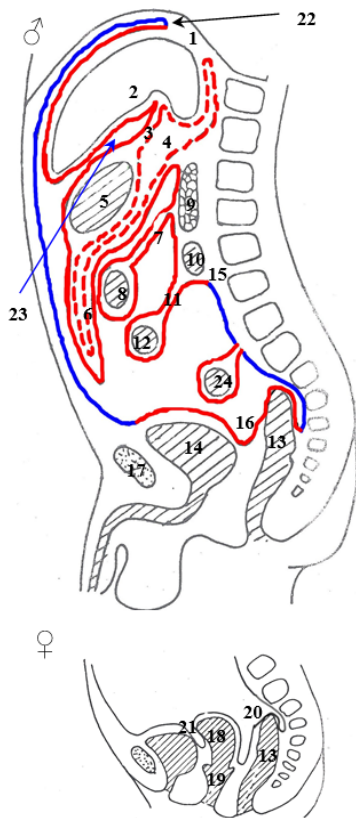
23.Чим обмежений чепцевий (сальниковий) отвір зверху ?

- A. Хвостатою часткою печінки
- B. Печінково-нирковою зв'язкою
- C. Правою трикутною зв'язкою печінки
- D. Лівою трикутною зв'язкою печінки
- E. Печінково-дванадцятипалою зв'язкою

Ключ до завдань: Анатомія очеревини

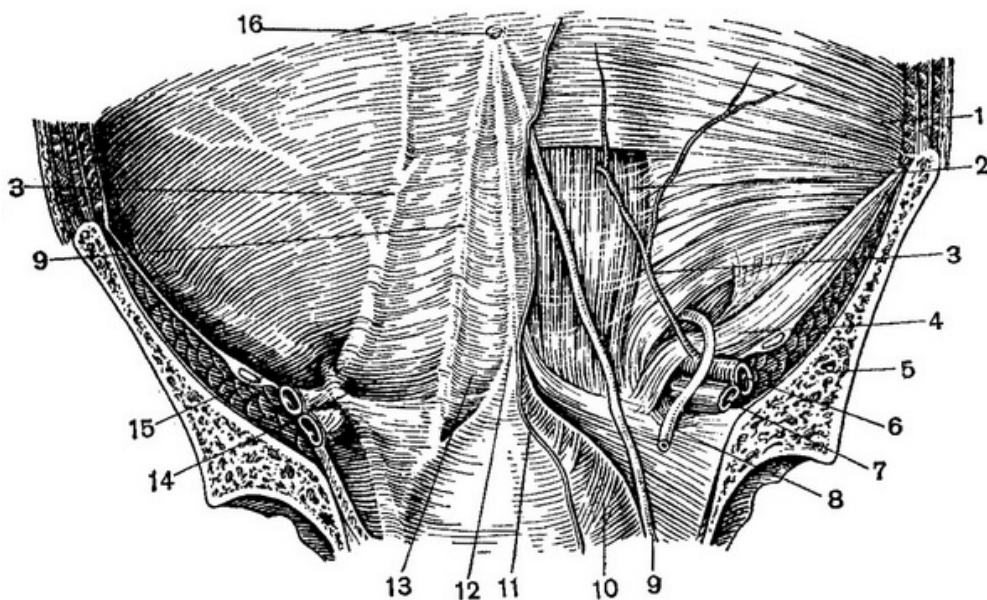
1.	D	7.	E	13.	B	19.	A
2.	C	8.	E	14.	C	20.	E
3.	A	9.	B	15.	C	21.	C
4.	D	10.	B	16.	A	22.	C
5.	D	11.	D	17.	D	23.	A
6.	A	12.	D	18.	E		

Завдання 2. Вірна відповідь С. 4

Листки вісцеральної очеревини шлунка по великій кривизні утворюють *lig. gastrocolicum*, що продовжуються вниз у вигляді великого чепця. На рівні входу в малий таз два листки, що утворюють його, повертаються, прямуючи догори позаду низхідних двох листків, зростаючись з ними. Поворотні листки приростають до *tenia omentalis* поперечної ободової кишки і з'єднуються з її брижею. (на малюнку під номером 6) (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 3. Вірна відповідь А. Надчеревні артерії

Бічна пупкова складка (На малюнку під номером 3) перекриває нижню надчеревна артерія (філія зовнішня клубова артерія) та супровідні вени. На відміну від медіани та медіальні пупкові складки, вміст бічної пупкової складки залишається функціональним після народження. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 4. Вірна відповідь D. 2

Дивись пояснення до завдання 2

Завдання 5. Вірна відповідь D. Хвостатою часткою печінки

Сальникова сумка знаходиться позаду шлунка і малого сальника. Передня стінка зазначеної сумки утворена малим чепцем (*omentum minus*), задньою стінкою шлунка та шлунково-ободовою зв'язкою (*lig. gastrocolicum*), яка є початковою частиною великого чепця, розташованою між шлунком і поперечною ободовою кишкою. Інколи (якщо вона добре означена) в передній стінці чепцевої сумки виділяють шлунково-селезінкову зв'язку. (<https://anatom.ua/>)

Завдання 6. Вірна відповідь А. Правий бічний канал

Печінкова сумка (*bursa hepatica*) розташована між правою часткою печінки та діафрагмою. Вона обмежена зверху і спереду діафрагмою, знизу – верхньозадньою поверхнею правої частки печінки, ззаду – правою частиною вінцевої зв'язки печінки (*lig. coronarium*), зліва – серпоподібною зв'язкою (*lig. falciforme*). Частину печінкової сумки, між задньою поверхнею правої частки печінки, діафрагмою та вінцевою зв'язкою, називають правим піддіафрагмовим (надпенінковим) простором. Донизу він переходить у правий боковий канал нижнього, поверху черевної порожнини. (<https://studfile.net/preview/2282690/page:14/>)

Завдання 7. Вірна відповідь Е. Діафрагма, права частка печінки, права частина вінцевої зв'язки печінки, серпоподібна зв'язка

Дивись пояснення до завдання 6.

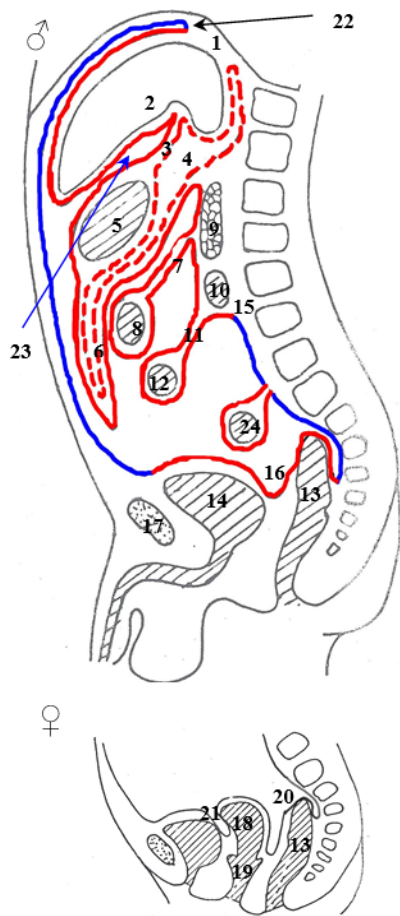
Завдання 8. Вірна відповідь Е. Ліву

Дивись пояснення до завдання 6.

Завдання 9. Вірна відповідь В. Підшлункова залоза

Дивись малюнок до завдання 2.

Завдання 10. Вірна відповідь В. Ліва частка печінки, передня стінка шлунка, селезінка

Передшлункова сумка, bursa pregastrica (на малюнку під номером 23)

Вона охоплює ліву частку печінки, селезінку, передню стінку шлунка. Її стінки утворюють:

- медіально – lig. falciforme hepatis;
- ззаду – передня стінка шлунка, малий чепець, ліва частина lig. coronarium і lig. triangulare sinistrum;
- зверху, латерально і спереду – парієтальна очеревина;
- знизу – брижа поперечної ободової кишки. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 11. Вірна відповідь D. Коренем брижі тонкої кишки

Правий брижовий синус, sinus mesentericus dexter, обмежений зверху брижкою поперечної ободової кишки, праворуч – висхідною ободової кишкою, зліва і знизу – брижкою тонкої кишки і термінальним відділом здухвинної кишки. Спереду правий брижовий синус часто прикритий великим сальником. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 12. Вірна відповідь D. Клубова кишка

По відношенню до очеревини органи черевної порожнини поділяють на екстраперитонеальні, мезоперитонеальні і інтраперитонеальні.

Інтраперитонеально: -шлунок;

- тонка кишка (порожня, клубова);
- поперечно-ободова кишка;
- сліпа кишка;
- сигмоподібна кишка;
- пряма кишка (верхній відділ);
- селезінка;
- маткова труба.

Мезоперитонеально: – печінка;

- висхідна і низхідна ободова кишки;
- пряма кишка (середній відділ);
- матка.

Ретроперитонеально:

- 12-пала кишка;
- підшлункова залоза;
- нирки з наднирковими залозами;
- пряма кишка (нижній відділ);
- сечоводи;
- сечовий міхур.

(дивись малюнок до завдання 2. На малюнку клубова кишка під номером 12.)

(<https://uk.wikipedia.org>)

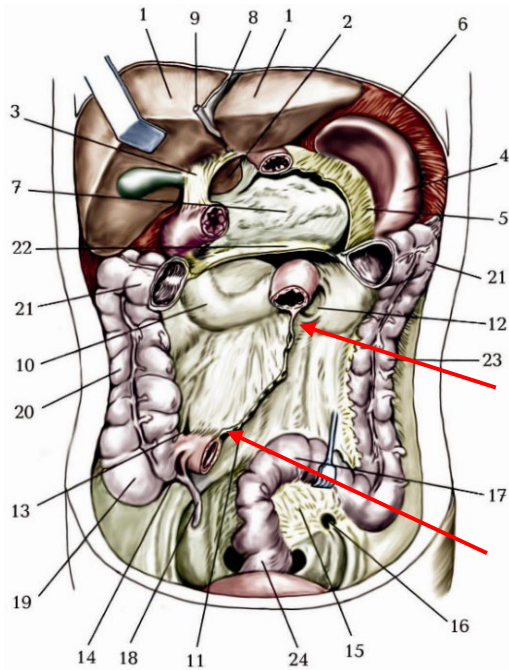
Завдання 13. Вірна відповідь В. Висхідна та низхідна ободові кишки

Дивись пояснення до завдання 12.

Завдання 14. Вірна відповідь С. Корінь брижі тонкої кишки

На малюнку брижі тонкої кишки під номером 11.

(<https://anatom.ua/>)

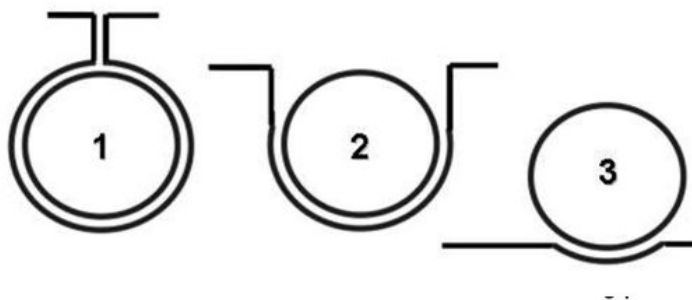
Завдання 15. Вірна відповідь С. Нирка.

Дивись пояснення до завдання 12.

Завдання 16. Вірна відповідь А. 2

Дивись малюнок до завдання 2. На малюнку малий чепець під номером 3.

Завдання 17. Вірна відповідь D. Екстраперитонеально

По відношенню до очеревини органи черевної порожнини поділяють на екстраперитонеальні, мезоперитонеальні і інтраперитонеальні.

1. Інтраперитонеальні органи покриті вісцеральною очеревиною з усіх боків: сліпа кишка, сигмоподібна ободова кишка, верхня частина прямої кишки, шлунок, порожня і клубова кишки, маткові труби, селезінка, печінка, червоподібний відросток.

2. Мезоперитонеальні органи покриті вісцеральною очеревиною з трьох боків: висхідна ободова кишка, низхідна ободова кишка, середня частина прямої кишки, матка . сечовий міхур (наповнений), жовчний міхур.

3. Екстраперитонеальні органи покриті вісцеральною очеревиною з одного боку, тобто лежать в заочеревинному просторі: дванадцятипала кишка, підшлункова залоза, нижня частина прямої кишки, нирки, сечоводи, сечовий міхур (порожній), надниркові залози.

*ретроперітонеально – положення органів за очеревиною, коли орган зовсім не стикається з очеревиною (є різновидом екстраперітонеального положення – у зарубіжних джерелах прирівняний до такого). (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 18. Вірна відповідь Е. Інтраперитонеально

Дивись пояснення до завдання 17.

Завдання 19. Вірна відповідь А. Мезоперитонеально

Дивись пояснення до завдання 17.

Завдання 20. Вірна відповідь Е. Ретроперитонеально

Дивись пояснення до завдання 17.

Завдання 21. Вірна відповідь С. Надниркові залози

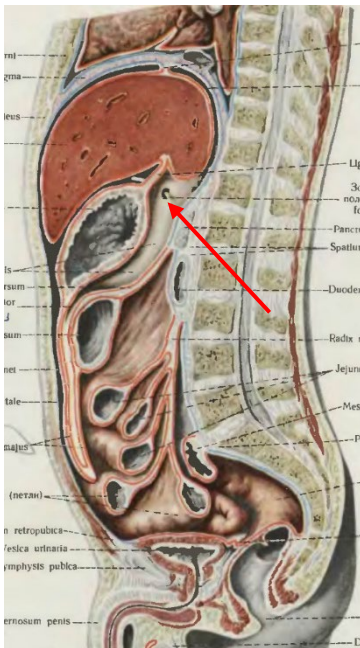
Дивись пояснення до завдання 17.

Завдання 22. Вірна відповідь С. Печінково-дванадцятипалою зв'язкою

Сальниковий отвір, foramen epiploicum (omentalе), обмежений:

- спереду – вільним краєм lig. hepatoduodenale;
- ззаду – парієтальної очеревиною, що покриває нижню порожню вену (lig. hepatorenale);
- вгорі – хвостатою часткою печінки;
- внизу – верхньою частиною дванадцятипалої кишки.

(<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 23. Вірна відповідь А. Хвостатою часткою печінки

Дивись пояснення до завдання 22.

РОЗДІЛ 2. ДИХАЛЬНА СИСТЕМА

Частина 1. Анатомія верхніх дихальних шляхів: ніс, носова порожнина, носоглотка, гортань

1. **Яка частина зовнішнього носа має кісткову основу?**
 - В. Верхівка носу
 - С. Всі частини
 - Д. Крила носу
 - Е. Спинка носу
 - Г. Жодна з частин
2. **Яким епітелієм утворена слизова оболонка носової порожнини?**
 - А. Багатошаровим плоским незроговілим
 - В. Багатошаровим плоским зроговілим
 - С. Миготливим
 - Д. Перехідним
 - Е. Одношаровим циліндричним
3. **Які з перерахованих приносових пазух відкриваються у верхній носовий хід.**
 - А. Задні решітчасті комірки
 - В. Передні та середні решітчасті комірки
 - С. Передні решітчасті комірки
 - Д. Верхньощелепна пазуха
 - Е. Лобова пазуха.
4. **Де здійснюється перетин дихальних і травних шляхів?**
 - А. У гортані
 - В. В носовій порожнині
 - С. В носоглотці
 - Д. В ротоглотці
 - Е. У стравоході
5. **Де розташована нюхова ділянка в носовій порожнині?**
 - А. В ділянці присінку носової порожнини
 - В. В ділянці середнього носового ходу
 - С. В ділянці верхнього носового ходу
 - Д. Під нижньою носовою раковиною
 - Е. В ділянці нижнього носового ходу
6. **Яку функцію не виконує носова порожнина?**
 - А. Проведення повітря
 - В. Зігрівання повітря
 - С. Зволоження повітря
 - Д. Збагачення крові киснем
 - Е. Очищення повітря
7. **Який хрящ гортані утворює так званий "кадик"?**
 - А. Надгортанник
 - В. Перснеподібний
 - С. Черпакуваті
 - Д. Щитоподібний
 - Е. Ріжкоподібний
8. **Який хрящ закриває вхід у гортань, перешкоджаючи потраплянню їжі?**
 - А. Надгортанник
 - В. Перснеподібний
 - С. Черпакуватий
 - Д. Щитоподібний
 - Е. Рожкоподібний

9. У який площині розташована голосова щілина?

- A. У вертикальній
- B. У поперечній
- C. У горизонтальній
- D. У фронтальній
- E. У каудальній

10. Який хрящ гортані є парним?

- A. Надгортанник
- B. Перснеподібний
- C. Черпакуватий
- D. Щитоподібний
- E. Жоден з перерахованих варіантів

11. Між якими хрящами гортані натягнуті голосові зв'язки?

- A. Між перснеподібним і черпалоподібними
- B. Між щитоподібним і надгортанником
- C. Між щитоподібним і перснеподібним
- D. Між щитоподібним і черпалоподібними
- E. Між перснеподібним і надгортанником

12. Які хрящі гортані з'єднані суглобом?

- A. Перснеподібний і надгортанник
- B. Щитоподібний і перснеподібний
- C. Щитоподібний і надгортанник
- D. Щитоподібний і черпалоподібний
- E. Жоден з перерахованих варіантів

13. Які хрящі гортані з'єднані суглобом?

- A. Надгортанник і щитоподібний
- B. Перснеподібний і надгортанник
- C. Перснеподібний і черпалоподібний
- D. Черпалоподібний і надгортанник
- E. Жоден з перерахованих варіантів

14. Що відбувається в гортані при зміні положення щитоподібного хряща вперед?

- A. Голосові зв'язки натягуються
- B. Голосові зв'язки розслабляються
- C. Звужується голосова щілина
- D. Розширюється голосова щілина
- E. Жодне з перерахованих

15. Де знаходяться шлуночки гортані?

- A. Між двома голосовими зв'язками
- B. Між двома присінковими зв'язками
- C. Між надгортанником і щитоподібним хрящем
- D. Між присінковою і голосовою зв'язкою
- E. Між входом до гортані та голосовими зв'язками

16. Вихідний отвір з носової порожнини:

- A. Apertura piriformis
- B. Nares
- C. Concha
- D. Hiatus
- E. Choana

17. Нюхові рецепторні клітини розміщені у слизовій оболонці:

- A. Середнього носового ходу
- B. Нижнього носового ходу
- C. Верхнього носового ходу
- D. Загального носового ходу
- E. Носо-горлового ходу

18. Клиноподібна пазуха сполучається з:

- A. Середнім носовим ходом
- B. Загальним носовим ходом
- C. Верхнім носовим ходом
- D. Носо-горловим ходом
- E. –

19. Верхньощелепна пазуха сполучається з:

- A. Середнім носовим ходом
- B. Верхнім носовим ходом
- C. Нижнім носовим ходом
- D. Загальним носовим ходом
- E. Носо-горловим ходом

20. Лобова пазуха сполучається з:

- A. Верхнім носовим ходом
- B. Середнім носовим ходом
- C. Нижнім носовим ходом
- D. Загальним носовим ходом
- E. Носо-горловим ходом

21. Носо-сльозова протока відкривається у:

- A. Середній носовий хід
- B. Нижній носовий хід
- C. Носову і гортанну
- D. Верхній носовий хід
- E. Загальний носовий хід

22. Різцевий канал відкривається у:

- A. Середній носовий хід
- B. Нижній носовий хід
- C. Верхній носовий хід
- D. Загальний носовий хід
- E. Носо-горловий хід

23. Через які частини глотки проходить повітря ?

- A. Носову і ротову
- B. Ротову і гортанну
- C. Носову, ротову і гортанну
- D. Верхню і нижню
- E. –

24. Через які частини глотки проходить їжа ?

- A. Ротову і гортанну
- B. Носову і гортанну
- C. Носову і ротову
- D. Носову, ротову і гортанну
- E. Верхню і нижню

25. Яка частина глотки слугує для проходження і їжі, і повітря ?

- A. Носову і гортанну
- B. Носову і ротову
- C. Носову, ротову і гортанну
- D. Ротова
- E. Верхню і нижню

26. Присінкова щілина гортані розміщена:

- A. Між присінковими зв'язками
- B. Між присінковими складками
- C. Між голосовими складками
- D. Між голосовими зв'язками
- E. Між присінковою і голосовою зв'язками

27. Голосова щілина розміщена:

- A. Між присінковими зв'язками
- B. Між присінковими складками
- C. Між голосовими складками
- D. Між голосовими зв'язками
- E. Між присінковою і голосовою зв'язками

28. Шлуночок гортані розміщений:

- A. Між присінковими зв'язками
- B. Між голосовими складками
- C. Між присінковою і голосовою зв'язками
- D. Між голосовими зв'язками
- E. Між присінковими складками

29. Край еластичного конуса формує:

- A. Присінкові зв'язки
- B. Голосові складки
- C. Присінкові складки
- D. Голосові зв'язки
- E. Присінкові і голосові зв'язки

30. Гортань розміщена на рівні:

- A. II – III шийних хребців
- B. V – VII шийних хребців
- C. III – V грудних хребців
- D. IV – VI шийних хребців
- E. VI шийного – I грудного хребців

31. Позаду гортані знаходиться

- A. Ротова частина глотки
- B. Стравохід
- C. Носова частина глотки
- D. Гортанна частина глотки
- E. Шийна частина стравоходу

32. Який м'яз напружує голосові зв'язки ?

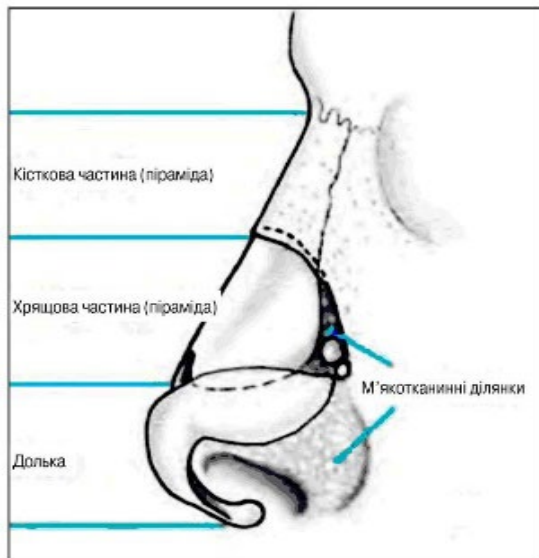
- A. Черпакувато-надгортанний
- B. Персне-щитоподібний
- C. Поперечний черпакуватий
- D. Голосовий
- E. Щито-надгортанний

Ключ до завдань: Анатомія верхніх дихальних шляхів: ніс, носова порожнина, носоглотка, гортань

1.	D	9.	C	17.	C	25.	D
2.	C	10.	C	18.	C	26.	A
3.	A	11.	D	19.	A	27.	C
4.	D	12.	B	20.	B	28.	C
5.	C	13.	C	21.	B	29.	D
6.	D	14.	A	22.	B	30.	D
7.	D	15.	D	23.	C	31.	D
8.	A	16.	E	24.	A	32.	D

Пояснення до завдань: Анатомія верхніх дихальних шляхів: ніс, носова порожнина, носоглотка, гортань

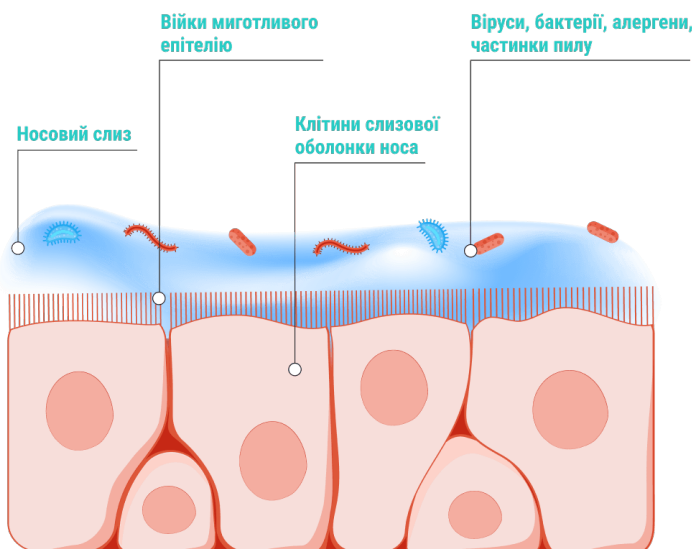
Завдання 1. Вірна відповідь D. Спинка носу

Зовнішній ніс, *nasus externus*, є початковою частиною дихальної системи. Він займає на обличчі область носа, *regio nasalis*, і за формою нагадує тригранну піраміду. Задня поверхня піраміди відсутня і порожнину зовнішнього носа є частиною порожнини носа, *cavitas nasi*. Дві інші грані піраміди, покриті шкірою, фактично представляють зовнішній ніс. У ньому розрізняють спинку носа, *dorsum nasi*, – вузьку опуклу частину зовнішнього носа, яка простягається від кореня носа, *radix nasi*, до верхівки носа, *apex nasi*, і

крила носа, *alae nasi*. Спинка носа утворюється носовими кістками, латеральними хрящами носа і хрящем перегородки носа, а крила носа – великим і малими хрящами крил. (<https://uk.wikipedia.org>)

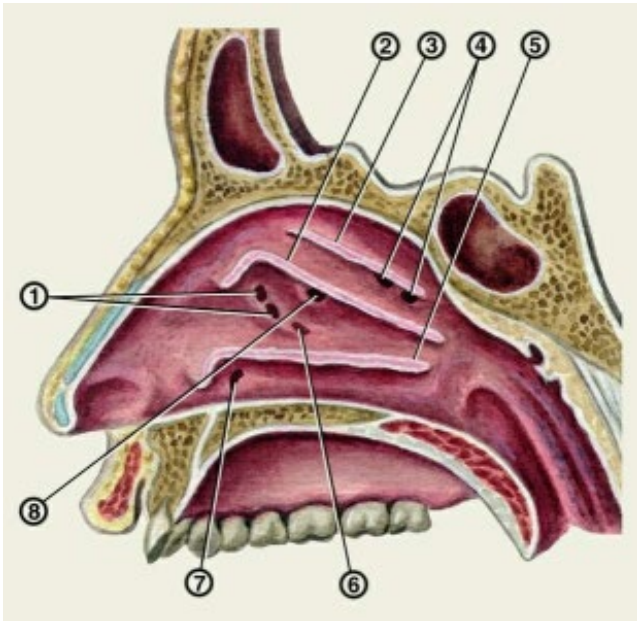
Завдання 2. Вірна відповідь С. Миготливим

Порожнина носа, як і всі повітроносні шляхи, вистелена слизовою оболонкою. Більша частина слизової оболонки носа вкрита війчастим псевдобагатошаровим чи багаторядним епітелієм, який утворений війчастими клітинами, келихоподібними клітинами або гландулоцитами, що виділяють слиз, вставними та базальними клітинами.

У порожнину носа відкриваються протоки численних слизових альвеолярно-трубчастих залоз, які також виділяють слиз на поверхню епітелію. (<https://uk.wikipedia.org>)

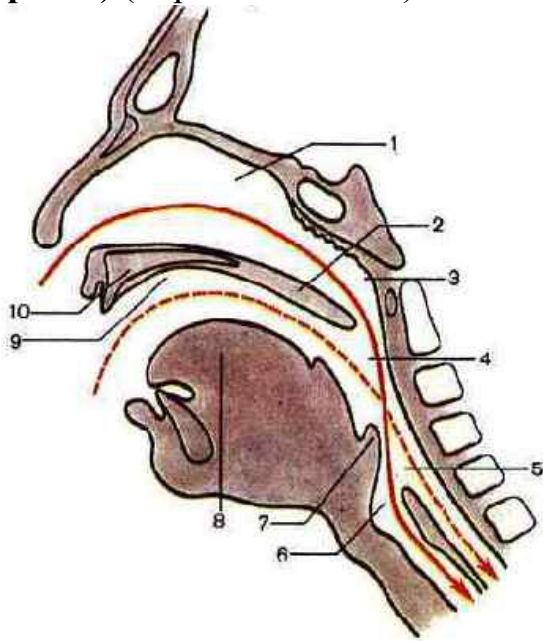
Завдання 3. Вірна відповідь А. Задні решітчасті комірки

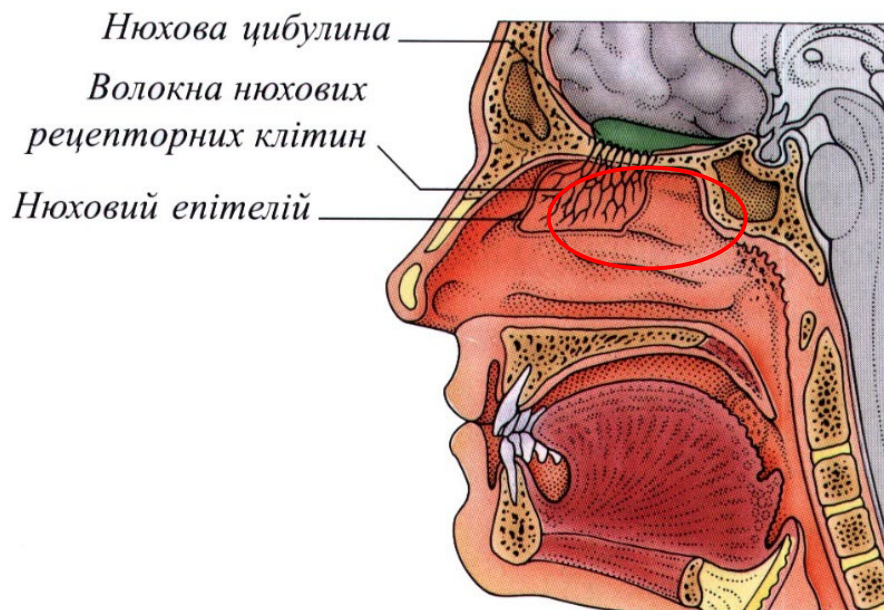
Порожнина носа розділяється на парні носові ходи. Верхній носовий хід, *meatus nasi superior*, обмежений верхньою і середньою носовими раковинами. Середній носовий хід, *meatus nasi medius*, укладений між середньою і нижньою носовими раковинами. Нижній носовий хід, *meatus nasi inferior*, знаходиться між нижньою носовою раковиною і нижньою стінкою порожнини носа. Загальний носовий хід розташований між медіальними поверхнями носових раковин і перегородкою носа. Частина

порожнини носа, що лежить позаду задніх кінців носових раковин, називається носоглотковим проходом, *meatus nasopharyngeus*. Навколишні порожнину носа кістки є воздухоносними і містять навколоносових пазух, *sinus paranasales*. Останні сполучаються з носовими ходами: верхньощелепна пазуха, *sinus maxillaris*, лобова пазуха, *sinus frontalis*, середні і передні комірки решітчастої кістки, *cellulae ethmoidales mediales et anteriores*, – із середнім носовим ходом через гратчасту воронку, *infundibulum ethmoidale*, і полулунний розтівр, *hiatus semilunaris*; задні комірки решітчастої кістки, *cellulae ethmoidales posteriores* (на малюнку під номером 4), – з верхнім носовим ходом і клиноподібна пазуха, *sinus sphenoidalis*, – із загальним носовим ходом на рівні верхнього ходу через апертуру клиноподібної пазухи, *apertura sinus sphenoidalis*. У нижній носовий хід відкривається носослізний протоку, *ductus nasolacrimalis*, обмежений слізної складкою, *plica lacrimalis*, слізної оболонки. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 4. Вірна відповідь D. В ротоглотці (на малюнку під номером 4) (<https://anatom.ua/>)

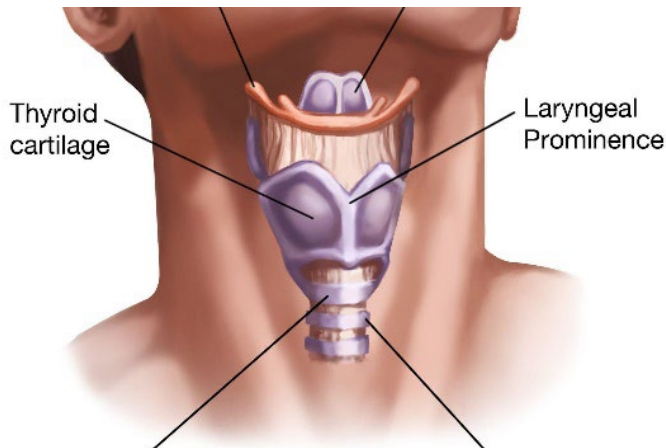

Завдання 5. Вірна відповідь С. В ділянці верхнього носового ходу

(https://tdmuv.com/cd/norm_fiziolog)

Завдання 6. Вірна відповідь D. Збагачення крові киснем.

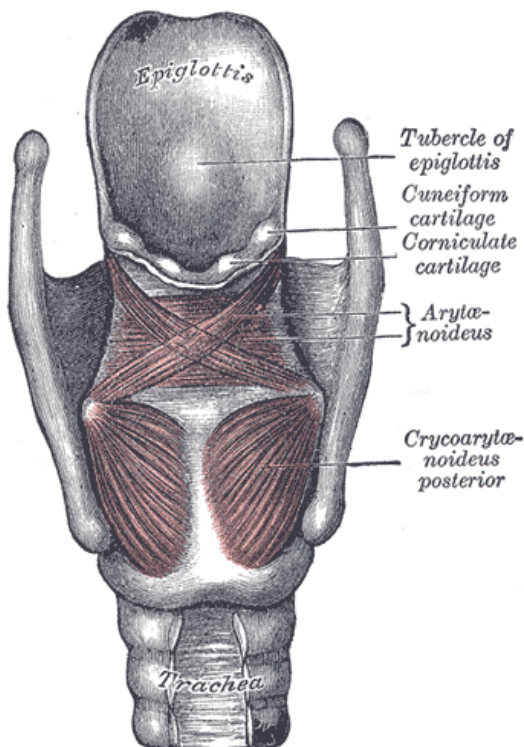

Носова порожнина в нормі виконує дихальну, нюхову, захисну та резонаторну функції. Через ніс проходить все повітря, що вдихається і видихається. Повітряний струмінь внаслідок звивистості носових ходів утворює завихрення та здійснює дугоподібний шлях. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 7. Вірна відповідь D. Щитоподібний

Виступ гортані (кадик, "адамово яблуко"; лат. *prominentia laryngea*) – передньо-верхня частина щитовидного хряща, що виступає на передній поверхні шиї. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 8. Вірна відповідь А. Надгортанник

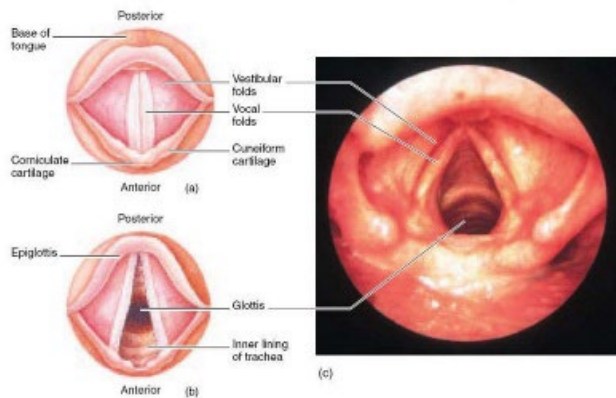

У верхній частині гортані розташований надгортанний хрящ. Він має форму листкоподібної пластинки, яка під час ковтання їжі закриває вхід до гортані, запобігаючи потраплянню сторонніх часток до повітряноносних шляхів. (<https://subject.com.ua/gdz/biology>)

Завдання 9. Вірна відповідь С.

У горизонтальній

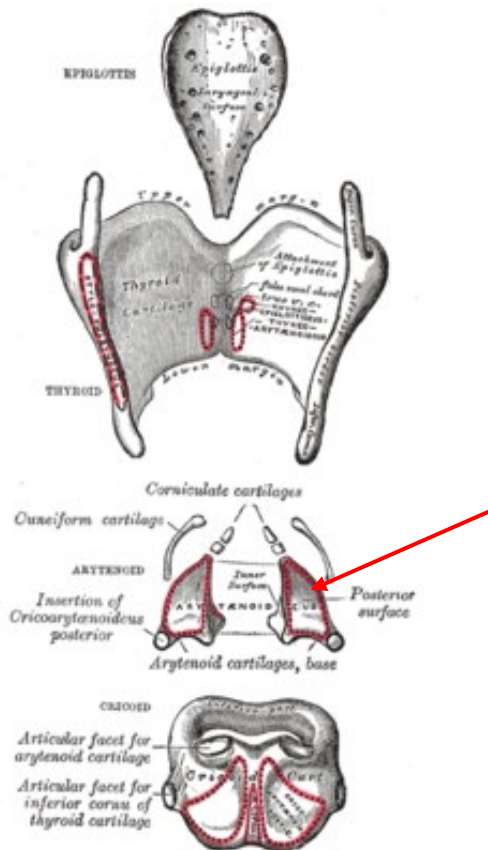
Голосова щілина, та механізм фонації

Голосова щілина — горизонтальна щілина в середній частині гортані, обмежена двома голосовими складками і медіальними поверхнями черпакуватих хрящів. (<https://anatom.ua/>)

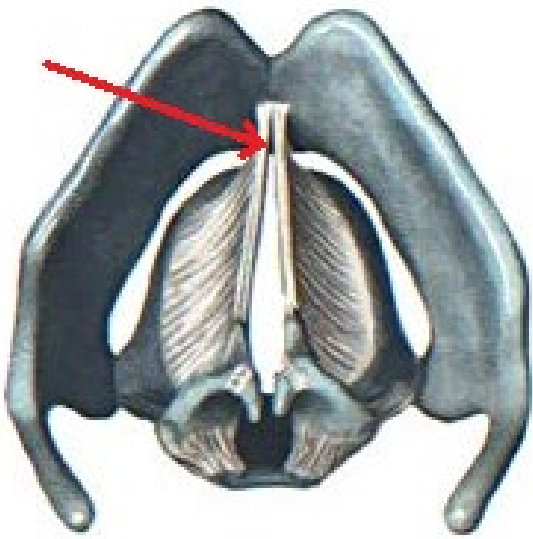
Завдання 10. Вірна відповідь С. Черпакуватий

(<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 11. Вірна відповідь D. Між черпалоподібними

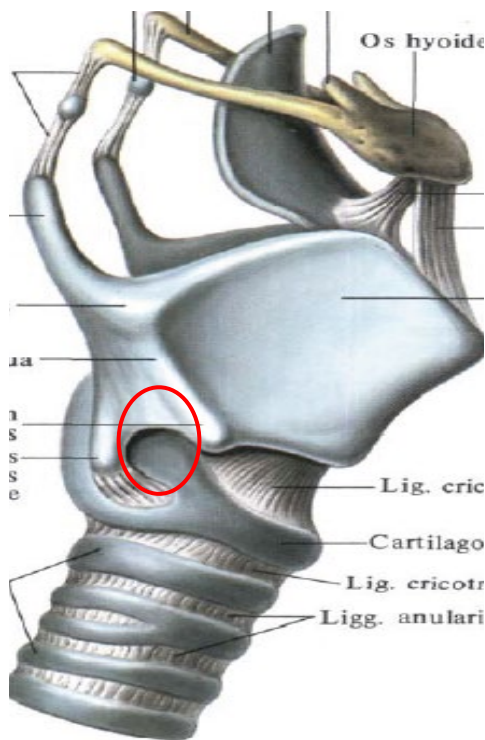
щитоподібним і

Голосові зв'язки (лат. *plica vocalis*) – еластичні утворення, розташовані в середній частині гортані. Один з найважливіших органів мовленнєвого апарату людини.

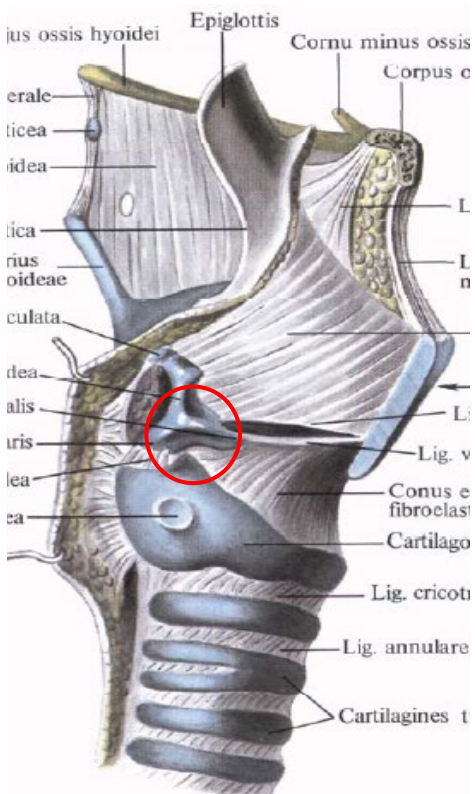
(<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 12. Вірна відповідь В. Щитоподібний і перстнеподібний

Перстнещитоподібний суглоб (лат. *art. cricothyroidea*) парний, утворений суглобовими поверхнями на нижньому розі щитовидного хряща і передній боці перстнеподібного хряща. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 13. Вірна відповідь С. Перстнеподібний і черпалоподібний

Перстнечерпалоподібний суглоб (лат. art. cricoarytenoidea) парний, утворений суглобовими поверхнями на підставі черпалоподібного та на пластинці перстнеподібного хряща. Рух у суглобі – навколо вертикальної осі, при цьому голосові відростки разом з прикріпленими до них голосовими зв'язками зближуються або розходяться в сторони, що призводить до звуження, розширення голосової щілини. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 14. Вірна відповідь А. Голосові зв'язки натягуються

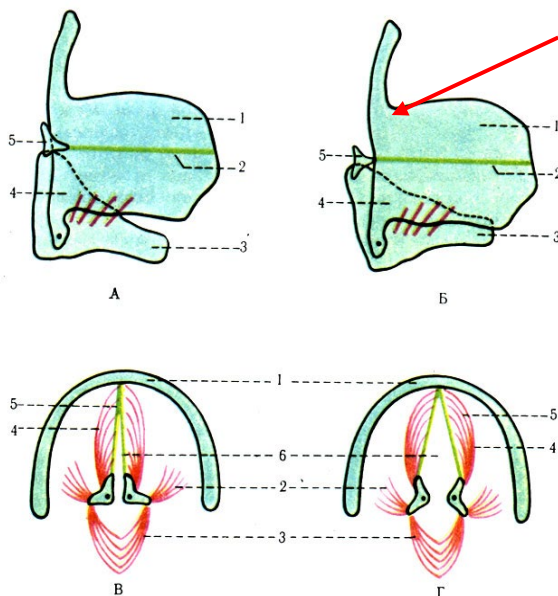

Схема руху хрящової гортані.

А – m. cricothyroideus не скорочена;

1 – cartilago thyroidea; 2 – lig. vocale;

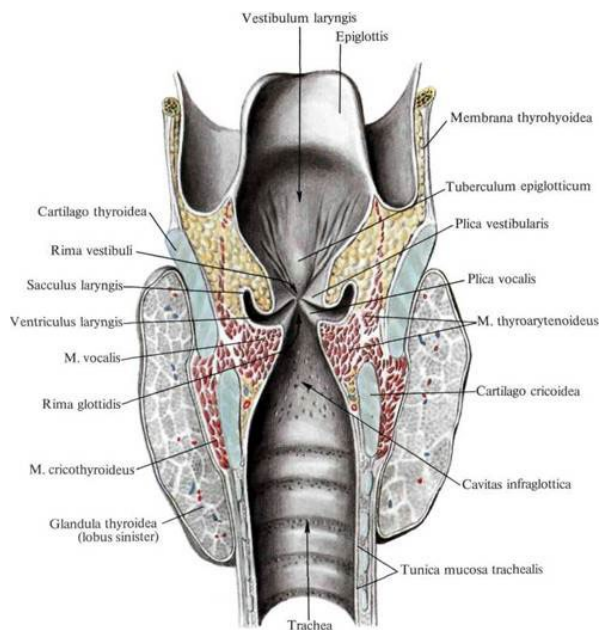
3 – cartilago cricoidea; 4 – m. cricothyroideus; 5 – cartilago arytenoidea.

Б – перстнеподібно-щитовидні м'язи скорочені. Черпакуваті хрящі відхилені назад. Голосові зв'язки напружені.

В – гортань на поперечному розрізі. Скорочення m. thyroarytenoideus і m. cricoarytenoideus lateralis зміщує голосові відростки черпакуватих хрящів до середини, що викликає звуження

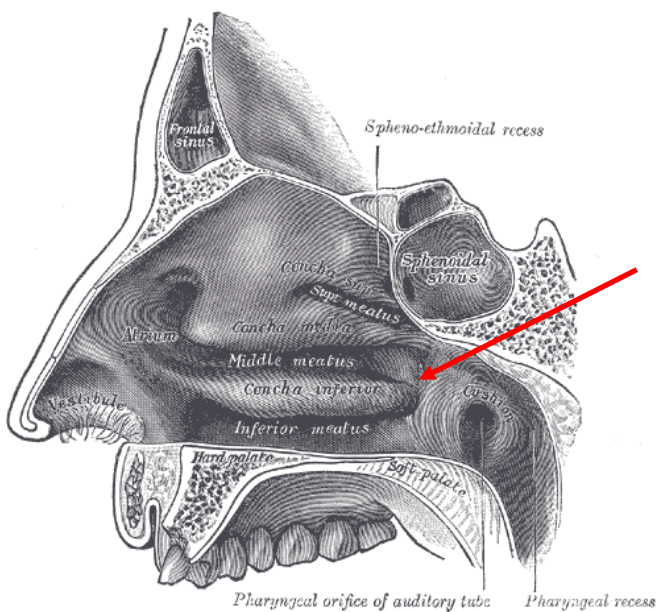
голосової щілини; 1 – cartilago thyroidea; 2 – m. cricoarythenoideus lateralis; 3 – m. cricoarytenoideus posterior; 4 – m. thyroarytenoideus; 5 – lig. vocale; 6 – rima glottidis. Г – гортань на поперечному розрізі. Скорочення m. cricoarytenoideus posterior відводить голосові відростки, що розширює голосову щілину. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 15. Вірна відповідь D. Між присінковою і голосовою зв'язкою

Шлуночок гортанний – (ventriculus laryngis, PNA, JNA; ventriculus laryngis (Morgagnii), BNA; син.: шлуночок гортані, морганії шлуночок) парне поглиблення слизової оболонки гортані між присінковою та голосовою складками. (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 16. Вірна відповідь E. Choana

Завдання 17. Вірна відповідь C. Верхнього носового ходу

Дивись пояснення до завдання 5.

Завдання 18. Вірна відповідь C. Верхнім носовим ходом

Дивись пояснення до завдання 3.

Завдання 19. Вірна відповідь A. Середнім носовим ходом

Дивись пояснення до завдання 3.

Завдання 20. Вірна відповідь B. Середнім носовим ходом

Дивись пояснення до завдання 3.

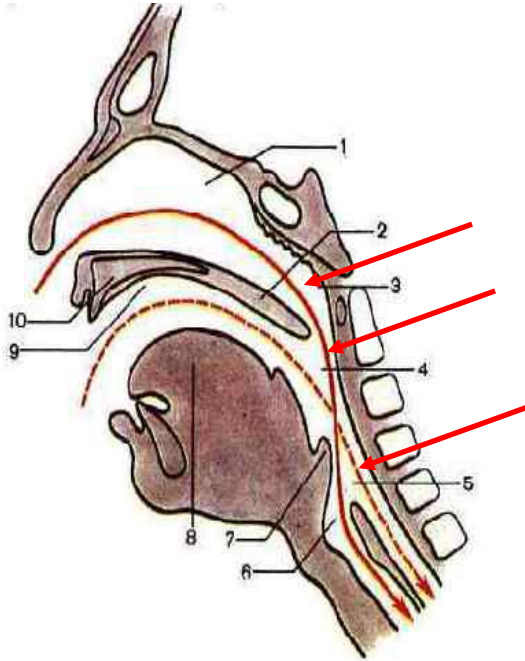
Завдання 21. Вірна відповідь B. Нижній носовий хід

Дивись пояснення до завдання 3.

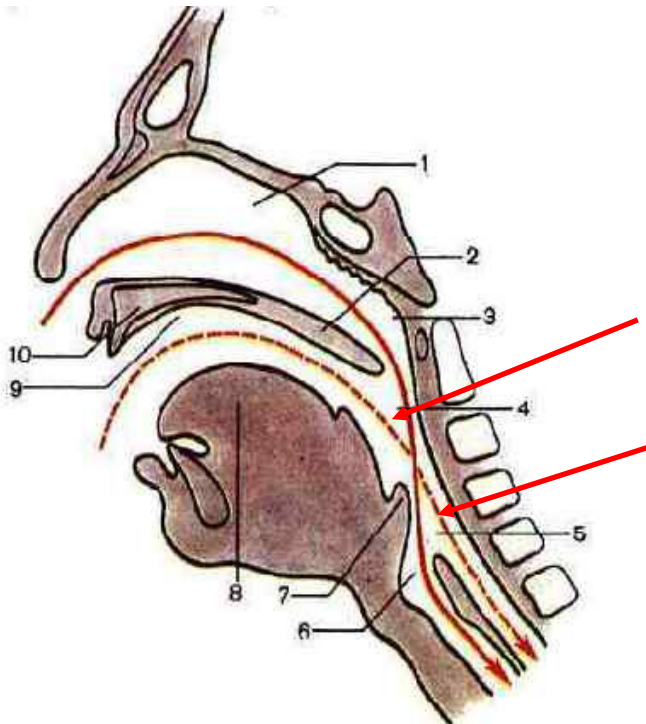
Завдання 22. Вірна відповідь В. Нижній носовий хід

Дивись пояснення до завдання 3.

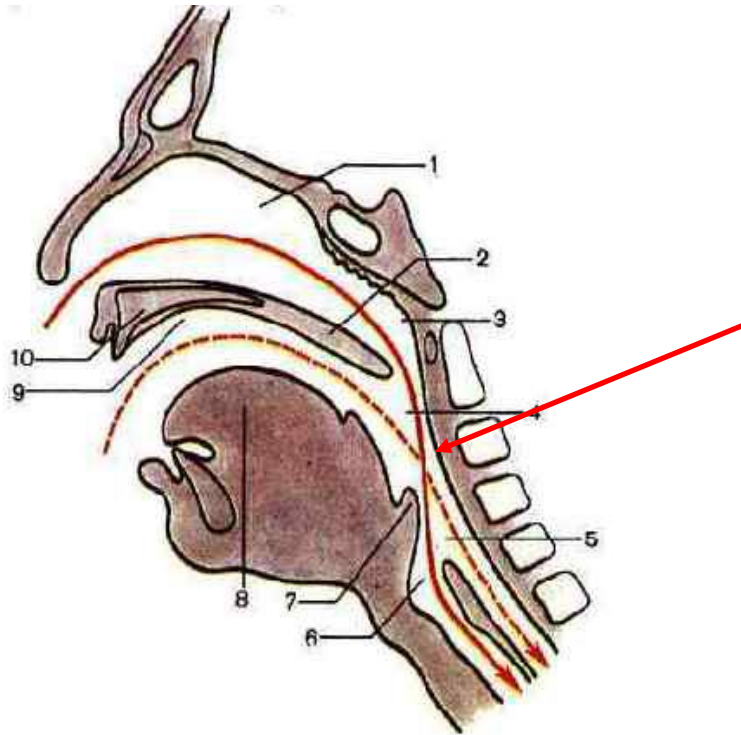
Завдання 23. Вірна відповідь С. Носову, ротову і гортанну
(<https://anatom.ua/>)

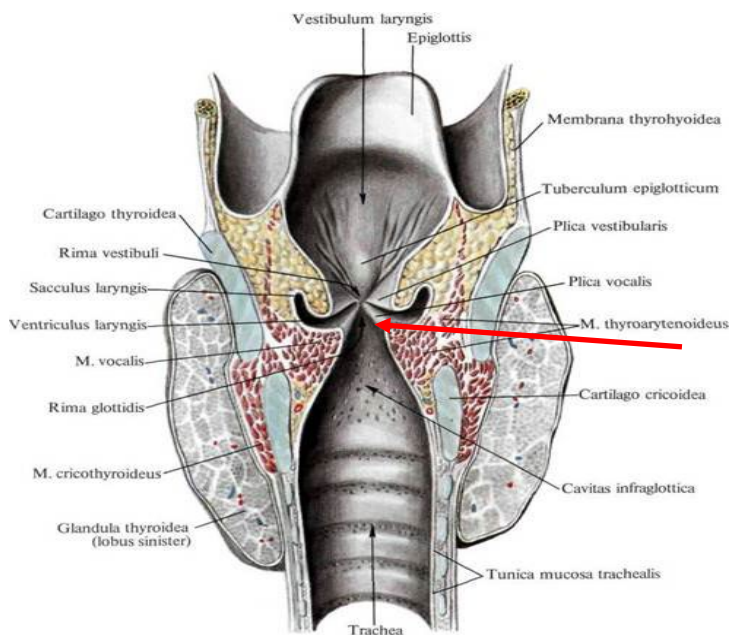
Завдання 24. Вірна відповідь А. Ротову і гортанну (<https://anatom.ua/>)

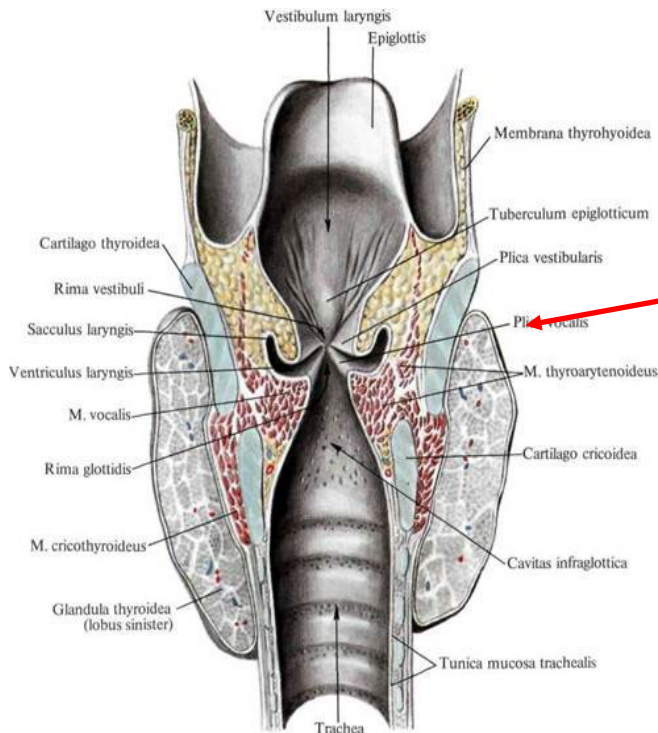
Завдання 25. Вірна відповідь D. Ротова (<https://anatom.ua/>)

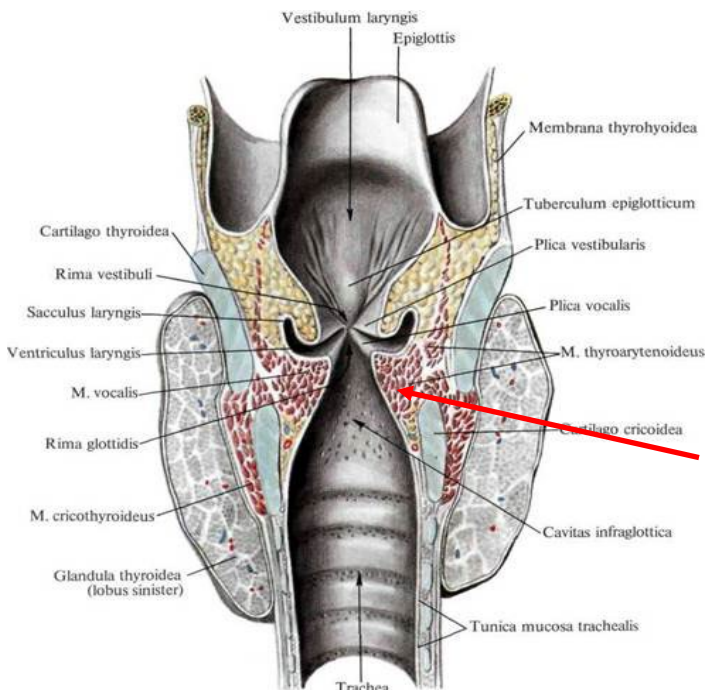
Завдання 26. Вірна відповідь А. Між присінковими зв'язками (<https://uk.wikipedia.org>)

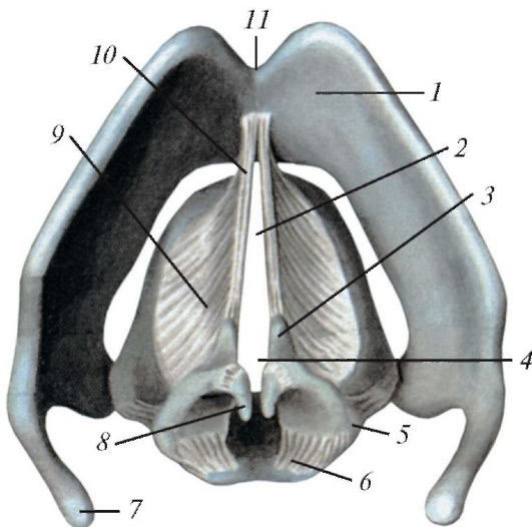
Завдання 27. Вірна відповідь С. Між голосовими складками
<https://uk.wikipedia.org>

Завдання 28. Вірна відповідь С. Між присінковою і голосовою зв'язками
<https://uk.wikipedia.org>

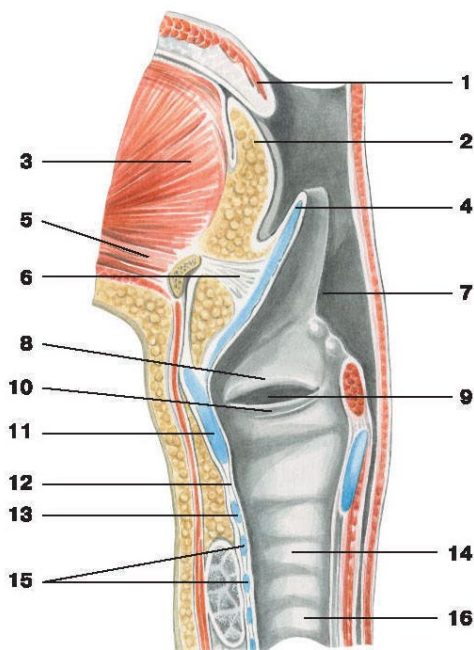

Завдання 29. Вірна відповідь D. Голосові зв'язки (під номером 10)
 (<https://uk.wikipedia.org>)

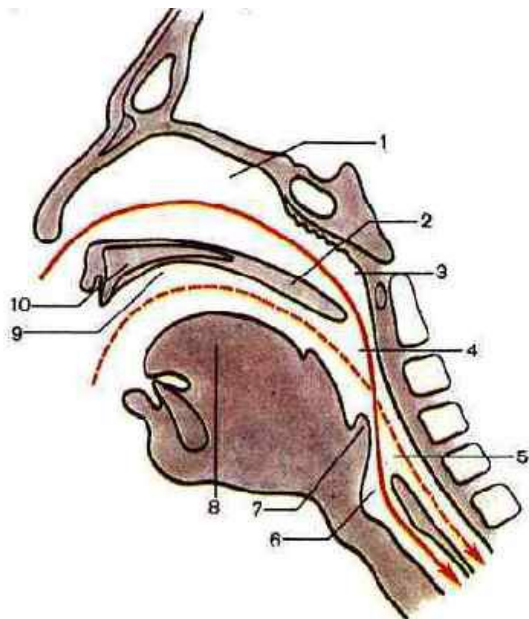

Завдання 30. Вірна відповідь D. IV – VI шийних хребців

Гортань людини розташована на рівні IV-VI шийних хребців і сполучається зв'язками з під'язичною кісткою (Неттер Ф. Атлас анатомії людини : пер. з англ. / Ф. Неттер ; за ред. Ю.Б. Чайковського. – Львів: Наутілус, 2009. – 616 с.)

Завдання 31. Вірна відповідь D. Гортанна частина глотки
(під номером 6)
(<https://anatom.ua/>)

Завдання 32. Вірна відповідь D. Голосовий
Дивись пояснення до завдання 14.

Частина 2. Анатомія нижніх дихальних шляхів та органів дихання: трахея, бронхи, легені, плевра

- 1. Яку форму мають хрящі трахеї?**
 - В. Замкнуті кільця
 - С. Півкільця незамкнуті позаду
 - Д. Півкільця незамкнуті попереду
 - Е. Чотирикутні пластинки
 - Жодне з перерахованих
- 2. Яка структура не є частиною ацинуса легені?**
 - А. Альвеолярний мішечок
 - В. Альвеолярний хід
 - С. Дихальна альвеола
 - Д. Термінальна бронхіола
 - Е. Сегментарний бронх
- 3. Скільки часток знаходиться в легенях?**
 - А. У правій – дві, у лівій – три частки
 - В. У правій – три, у лівій – дві частки
 - С. У правій і лівій – по дві частки
 - Д. У правій і лівій – по три частки
 - Е. У правій і лівій – по одній частці
- 4. Яка частина плеври не належить до парієтальної плеври?**
 - А. Діафрагмальна
 - В. Реберна
 - С. Вісцеральна
 - Д. Середостінна
 - Е. Жодна з перерахованих
- 5. У яких відділах дихальної системи відбувається збагачення крові киснем?**
 - А. В ацинусах
 - В. У воротах легень
 - С. У плевральній порожнині
 - Д. У сегментарних бронхах
 - Е. У плеврі
- 6. Глибокий плевральний синус, розташований в місці переходу реберної плеври у діафрагмальну**
 - А. Recessus phrenicomedialastinalis
 - В. Recessus costodiaphragmaticus
 - С. Recessus costomedialastinalis
 - Д. Жоден з перерахованих варіантів
 - Е. Усі перераховані варіанти
- 7. Плевральний синус, розташований в місці переходу діафрагмальної плеври у середостінну**
 - А. Recessus phrenicomedialastinalis
 - В. Recessus costodiaphragmaticus
 - С. Recessus costomedialastinalis
 - Д. Жоден з перерахованих варіантів
 - Е. Усі перераховані варіанти
- 8. Плевральний синус, розташований вертикально в місці переходу реберної плеври у діафрагмальну**
 - А. Recessus phrenicomedialastinalis
 - В. Recessus costodiaphragmaticus
 - С. Recessus costomedialastinalis
 - Д. Жоден з перерахованих варіантів
 - Е. Усі перераховані варіанти

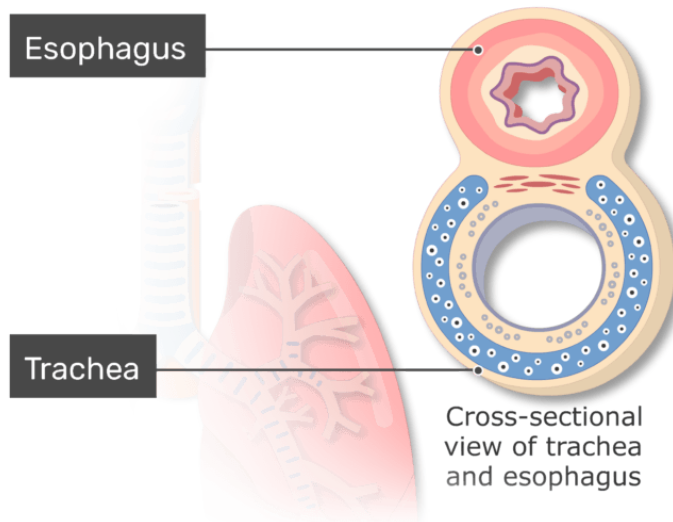
9. **Яка стінка трахеї не має хрящової тканини ?**
 А. Задня
 В. Передня
 С. Бічна
 D. Верхня
 Е. Нижня
10. **Назвіть орган, розміщений позаду трахеї:**
 А. Глотка
 В. Щитоподібна залоза
 С. Шлунок
 D. Гортань
 Е. Стравохід
11. **Яка з перелічених структур не входить до складу бронхіального дерева?**
 А. Частковий бронх
 В. Кінцева бронхіола
 С. Сегментарний бронх
 D. Головний бронх
 Е. Дихальна бронхіола
12. **Яка з перелічених структур не входить до складу альвеолярного дерева?**
 А. Альвеолярний проточок
 В. Альвеолярний мішечок
 С. Кінцева бронхіола
 D. Альвеола
 Е. Дихальна бронхіола
13. **Яка з перелічених структур входить до складу альвеолярного дерева ?**
 А. Частковий бронх
 В. Кінцева бронхіола
 С. Дихальна бронхіола
 D. Сегментарний бронх
 Е. Головний бронх
14. **Яка з перелічених структур входить до складу бронхіального дерева ?**
 А. Альвеолярний проточок
 В. Кінцева бронхіола
 С. Альвеолярний мішечок
 D. Дихальна бронхіола
 Е. –
15. **Скільки сегментів має верхня частка правої легені?**
 А. 3
 В. 4
 С. 5
 D. 2
 Е. 6
16. **Скільки сегментів має нижня частка лівої легені?**
 А. 4
 В. 5
 С. 3
 D. 2
 Е. 6

Ключ до завдань: Анатомія нижніх дихальних шляхів та органів дихання: трахея, бронхи, легені, плевра

1.	В	5.	А	9.	А	13.	С
2.	D	6.	В	10.	Е	14.	В
3.	В	7.	А	11.	Е	15.	А
4.	С	8.	С	12.	С	16.	В

Пояснення до завдань: Анатомія нижніх дихальних шляхів та органів дихання: трахея, бронхи, легені, плевра

Завдання 1. Вірна відповідь В. Півкільця незамкнуті позаду

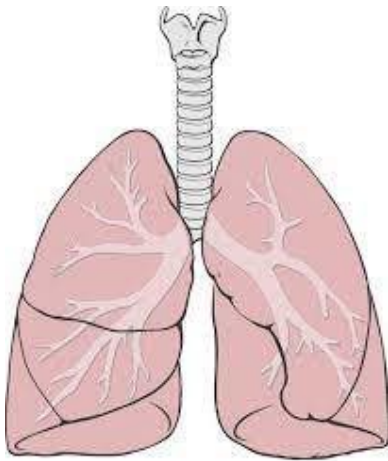
(<https://www.getbodysmart.com/trachea/tracheal-wall>)

Завдання 2. Вірна відповідь D. Термінальна бронхіола

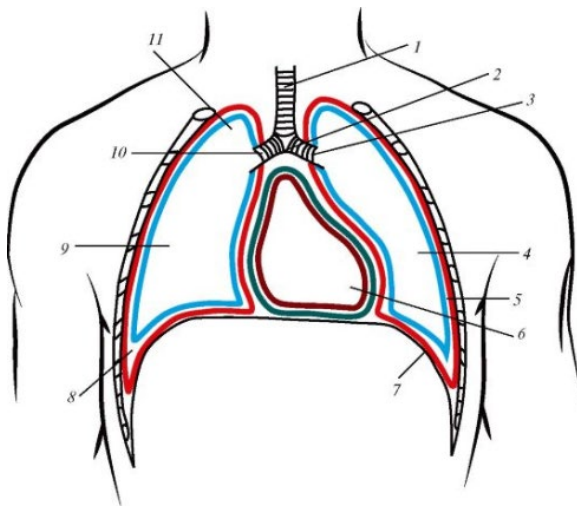
Термінальна бронхіола (під номером 4) є частиною трахеобронхіального дерева (arbor tracheobronchiale) (з сайту <https://uk.wikipedia.org/wiki>)

Завдання 3. Вірна відповідь В. У правій – три, у лівій – дві частки

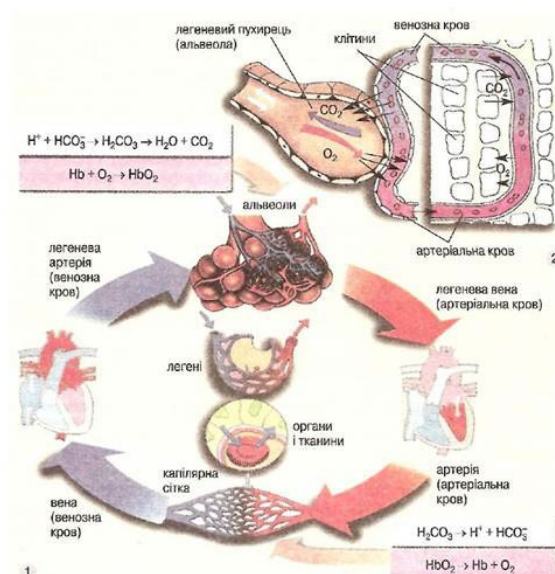
Легені складаються з часток, розділених глибокими вирізками. Права легеня більша за розміром і за об'ємом, вона має 3 частки, ліва – дві(зумовлено тим, що у лівій частині знаходиться серце). (<https://uk.wikipedia.org>)

Завдання 4. Вірна відповідь С. Вісцеральна

Вісцеральна це окрема частина плеври (на малюнку – синім кольором) (з сайту <https://uk.wikipedia.org/wiki>)

Завдання 5. Вірна відповідь А. В ацинусах (з сайту: <https://disted.edu.vn.ua/>)

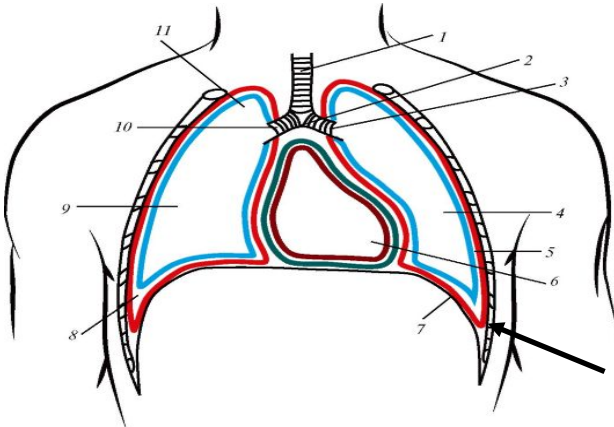

Завдання 6. Вірна відповідь В.

Recessus costodiaphragmaticus

(на малюнку під номером 8)

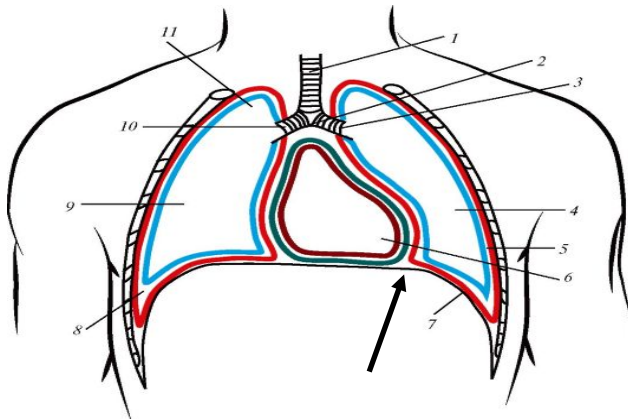
(з сайту <https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

Завдання 7. Вірна відповідь А.

Recessus phrenicomedialistinalis (з сайту

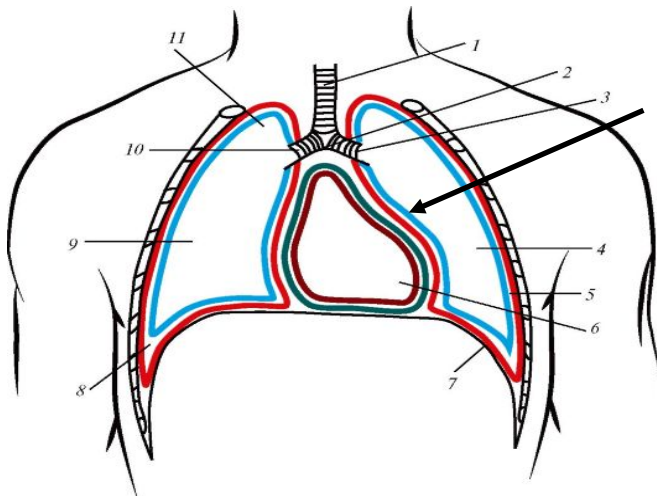
<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

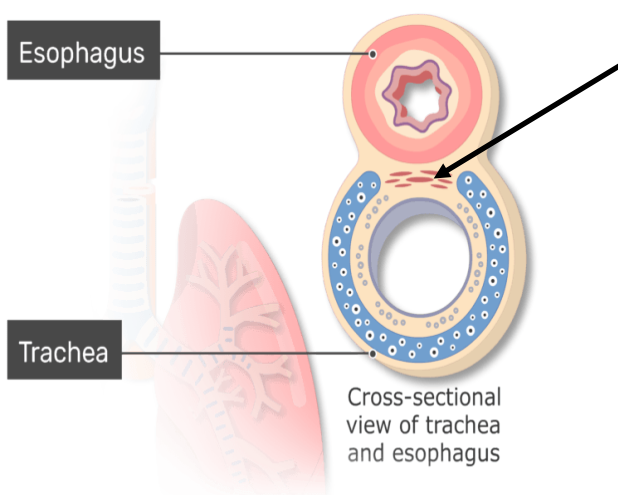
Завдання 8. Вірна відповідь С.

Recessus costomediastinalis (з сайту

<https://uk.wikipedia.org/wiki/>)

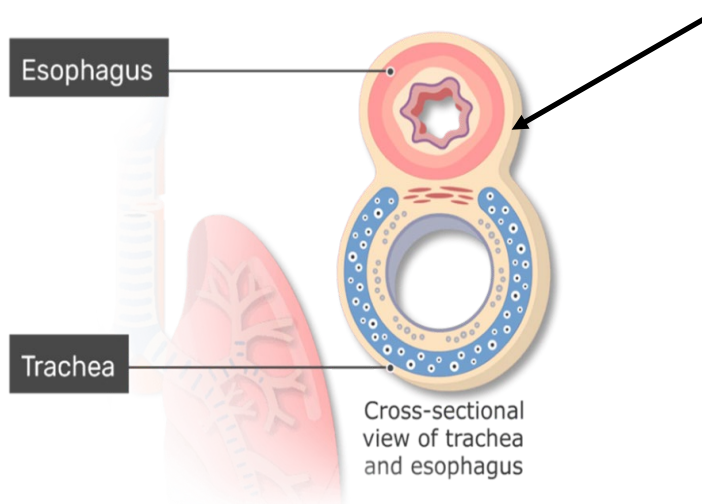

Завдання 9. Вірна відповідь А. Задня

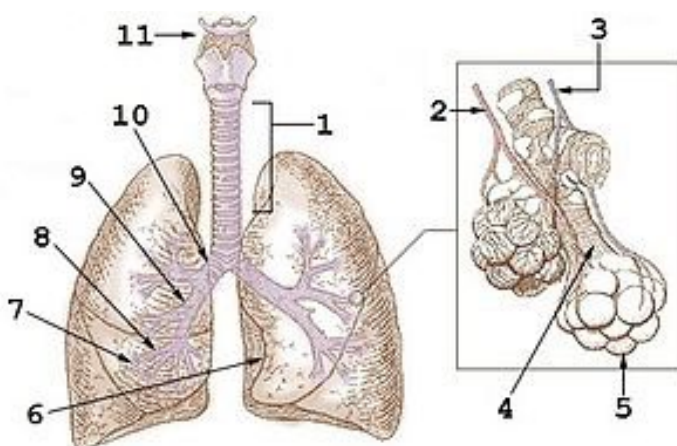
(з сайту <https://en.wikipedia.org/wiki>)

Завдання 10. Вірна відповідь Е. Стравохід

(<https://en.wikipedia.org/wiki>)

Завдання 11. Вірна відповідь Е. Дихальна бронхіола

До складу трахеобронхіального дерева (ТБД) відносять: трахею, головні, часткові, сегментарні, часточкові бронхи та їх гілки. Останнім підрозділом ТБД є термінальні бронхіоли. Дихальна бронхіола є частиною ацинуса.

(<https://uk.wikipedia.org/wiki>)

Завдання 12. Вірна відповідь С. Кінцева бронхіола

Дивись пояснення до завдання 2.

Завдання 13. Вірна відповідь С. Дихальна бронхіола

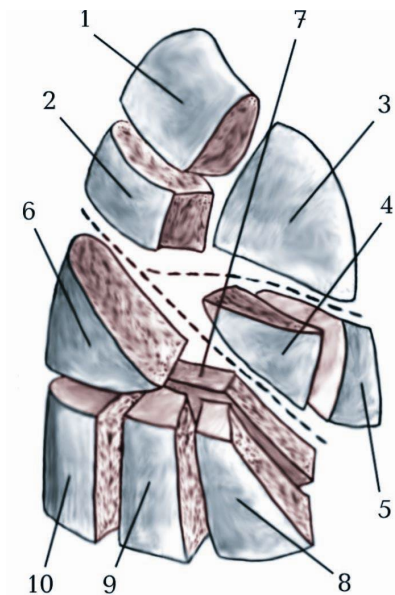
Дивись пояснення до завдання 2.

Завдання 14. Вірна відповідь В. Кінцева бронхіола

Дивись пояснення до завдання 11.

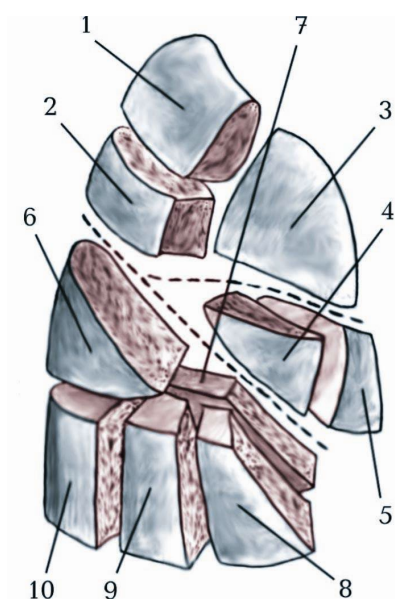
Завдання 15. Вірна відповідь А. 3

На малюнку сегменти правої легені верхньої частки – 1-3. (<https://studfile.net>)

Завдання 16. Вірна відповідь В. 5

На малюнку сегменти лівої легені нижньої частки – 6-10. (<https://studfile.net>)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Анатомія людини: підручник: у 3-х т. Т. 1 / В. Г. Ковешніков, І. І. Бобрик, В. І. Лузін [та ін.] ; за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., випр. і доповн. – Львів : Магнолія, 2021. – 324 с.
2. Анатомія людини: підручник : у 3-х т. Т. 2 / В. Г. Ковешніков, І. І. Бобрик, В. І. Лузін [та ін.] ; за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., випр. і доповн. – Львів : Магнолія, 2021. – 216 с.
3. Анатомія людини: підручник : у 3-х т. Т. 3 / В. Г. Ковешніков, І. І. Бобрик, В. І. Лузін [та ін.] ; за ред. В. Г. Ковешнікова. – 2-ге вид., випр. і доповн. – Львів : Магнолія, 2021. – 360 с.
4. Анатомія людини : нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації : у 3 т. Т. 1 / А. С. Головацький [та ін.]. – Вид. 8-ме, доопрац. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 368 с.
5. Анатомія людини : нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації : у 3 т. Т. 2 / А. С. Головацький [та ін.]. – Вид. 7-ме, доопрац. – Вінниця : Нова книга, 2019 – 456 с.
6. Анатомія людини : нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації : у 3 т. Т. 3 / А. С. Головацький [та ін.]. – Вид. 6-е, доопрац. – Вінниця : Нова книга, 2019 – 376 с.
7. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В. Г. Черкасов [та ін.] ; за ред. В. Г. Черкасова. – Вінниця : Нова книга, 2018. – 392 с.
8. Павлюк Н. І. Практикум з анатомії людини : навч. посіб. для студентів / Н. І. Павлюк. – 2-ге вид. – Київ : ВСВ Медицина, 2019. – 216 с.
9. Черкасов В. Г. Анатомія людини : навч. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації / В. Г. Черкасов, С. Ю. Кравчук. – Вінниця : Нова книга, 2018. – 640 с.

Додаткова:

1. Неттер Ф. Атлас анатомії людини : пер. з англ. / Ф. Неттер ; за ред. Ю.Б. Чайковського. – Львів : Наутілус, 2009. – 616 с.
2. Тестові завдання для поточного контролю початкового рівня знань студентів медичного факультету з дисципліни «Анатомія людини / Л. Р. Матешук-Вацеба, І. В. Вільхова, А. М. Бекесевич та ін. – Львів, 2017. – 230 с.
3. Пількевич Н.Б. Анатомія, фізіологія та біохімія печінки : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закладів / Н.Б. Пількевич, В.М. Раздайбедін, Боярчук О.Д. – Луганськ: Альма-матер, 2007. – 55 с.

4. Закладка, розвиток, прорізування зубів / В. К. Сирцов, О.Н. Сулаєва, Г.А. Зідрашко та ін. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. – 51с.
5. Свиридов О. І. Анатомія людини : підручник / О. І. Свиридов; за ред. І.І. Бобрика. – Київ : Вища шк., 2000. – 399 с.
6. Сак Н.Н., Сак А.Є. І. Анатомія рухового апарата і спортивна морфологія. Навчальний посібник. Харків : ХДАФК. 2009. – с.128.
7. Сак Н.Н., Сак А.Є. Основи анатомії рухового апарату і спортивної морфології. Навчальний посібник. Харків : ХДАФК. 2010. – с.148.
8. Чижик В.В. Спортивна морфологія: Навч. посіб. для студ. / В.В. Чижик, О.П. Запорожець. Луцьк : ПВД «Твердиня», 2009. – 208 с.
9. Шапаренко П.П. Анатомія людини: У 2 томах / П.П. Шапаренко, Л.П. Смольський. -К.: Здоров'я, 2003. -Т. 1. – 376 с.

Електронні ресурси

1. Анатомія людин: інформаційно-освітній портал. – Режим доступу : <https://anatomia.org.ua>
2. Анатом. – Режим доступу: <https://anatom.ua>

*Навчальне видання
(українською мовою)*

Волошин Микола Анатолійович

Григор'єва Олена Анатоліївна

Світлицький Андрій Олександрович

Апт Ольга Анатоліївна

Тітієвська Тетяна Василівна

Матвейшина Тетяна Миколаївна

**АНАТОМІЯ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ.
БУДОВА ТРАВНОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМИ**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

для підготовки до підсумкового контролю з дисципліни
студентів I курсу медичних факультетів спеціальності
224 «Технології медичної діагностики та лікування»

Редактор Т.І. Чуб
Технічний редактор М.І. Синюгін

Підписано до друку 16.03.2023 р.
Папір офсетний. Друк - ризограф.
Умов. друк. арк 4,0
Наклад 100 прим. Зам. № 9684.
Оригінал-макет виконаний в ЦВЗ ЗДМУ
69035, г. Запоріжжя, пр-т Маяковського, 26

Видавництво ЗДМУ
69035, Запоріжжя, пр. Маяковського, 26